

SPÓŁEM!

DWUTYGODNIK

TREŚĆ

Jak pracuje spółdzielczość belgijska — H. Malinowska	1	Z Brześcia n/B.	27
Stan i ruch wkładów w Banku „Społem” — S. Jasiński	3	Z Chełmskiego	27
Od W-tu Lustracyjnego	7	Ze Śląska	27
Praktyka		Z Zagł. Dąbrowskiego	28
Kontrola rachunkowa nawozów sztucz- nych — T. Poźniak	8	Z żałobnej karty	
Organizacja zakupu i wywozu jaj — K. Sza- łowski	11	Stefan Boguszewski	28
Prace organizacyjne i propagandowe		Wpłaty na Fundusz Budowy Domu dla Szkół Spółdzielczych w Warszawie	29
Wnioski organizacyjne z cyfr statystycz- nych naszego ruchu za rok 1937 — J. Dominko	16	Kronika	
I. Komitety sklepowe — podstawa akcji społeczno - wychowawczej w spółdziel- niach — Z. F.	18	Kooperatyzacja wsi polskiej	29
II. Z doświadczeń łódzkich komitetów sklepowych — M. Niczman	19	Związek „Społem” wytacza procesy pra- sowe	30
Nowe wydanie statutu — T. P.	21	„Gromada” skarży o zniesławienie	30
Przepisy prawne K. Kakietek		Pracownicze Spółdzielnie Kredytowe w Polsce	30
O środkach finansowych na popieranie go- spodarczo uzasadnionego kształtowania cen art. roln.	23	Sprostowanie wiadomości o nadużyciach w spółdzielniach spożywców w Warszawie	31
O obowiązku uwidaczniania cen w skle- pach na artykuły codziennego użytku	24	Spółdzielczość na terenie C. O. P.	31
Jaja wolno sprzedawać tylko na wagę	25	Wkłady w Banku „Społem”	31
W sprawie sprzedaży octu i esencji octo- wej luzem do naczyń odbiorców	26	Nowy elewator zbożowy	31
Stopa procentowa od sum pieniężnych, składanych do depozytu sądowego	27	Warszawskie spółdzielnie pracy	32
Z terenu		Nowe spółdzielnie spożywców	32
Z Białej Podl.	27	Estońscy spółdzielcy w Polsce	32
		Polska wycieczka zwiedza spółdzielczość słowacką	32
		Bank Słowiański w Berlinie	32
		70 lat pracy jednej z największych spół- dzielni świata	32
		Przegląd czasopism i książek	
		Przegląd prasy polskiej	33
		Pokłosie prasy zagranicznej	35
		Z książek	36
		Wiadomości statystyczne	37
		Wiadomości handlowe	39

ORGAN
SPÓŁDZIELNI
RZPLITEJ

ZWIĄZKU
SPOŻYWCÓW
POLSKIEJ

RÓŻNE OGŁOSZENIA

Komisja Likwidacyjna Rymarskiej Spółdzielni Pracy „Przyszłość” w Warszawie przy ul. Leszno 64 m. 22, zgodnie z uchwałami walnych zebrań z dnia 18 czerwca i 2 lipca 1938 r. przystąpiła do likwidacji spółdzielni i wzywa wierzycieli do zgłoszenia swoich roszczeń na ręce członka komisji likwidacyjnej p. Władysława Białka, zam. w Warszawie przy ul. Ks. Janusza Nr. 18 m. 6. 50

„Robotnicza Spółdzielnia Spożywców „Robotnik” w Zamościu z odpowiedzialnością udziałami, uchwałą walnego zgromadzenia członków z dnia 10 kwietnia 1938 r. zmieniła § dotyczący udziału i wpłat na udział w ten sposób: dawniej udział wynosił zł. 25, płatny w 5 ratach miesięcznych, a obecnie: udział wynosi zł. 25 płatny przy przystąpieniu 3 zł., a pozostała suma winna być wpłacona w ciągu najbliższych lat 5 po 4.40 zł. w ratach rocznych, bądź gotówką bądź zarachowanymi zwrotami od zakupów. Wobec powyższego wzywa się wierzycieli do zgłoszenia swych roszczeń w terminie 3-miesięcznym od daty niniejszego ogłoszenia. Nadmieniam, że spółdzielnia gotowa jest na żądanie zaspokoić wszystkich wierzycieli lub złożyć odpowiednią kwotę do depozytu sądowego na zabezpieczenie wierzytelności niepłatnych lub spornych”. 49

Walne zebranie członków Spółdzielczego Stowarzyszenia Spożywców „Ostrowy” w Ostrowach, pow. kutnowskiego, w dniu 19 marca 1938 r. uchwaliło zmienić dotychczasowe brzmienie § 6 statutu spółdzielni na następujące: Każdy nowoprzystępujący członek wpłaca jako pierwszy wniosek na udział 50 groszy, pozostałą kwotę przypadającą do dopełnienia udziału obowiązany jest każdy uiścić nie później jak w przeciągu 5 lat, z czego cztery raty po zł. 5 — a ostatnia zł. 4 gr. 50.

Zarząd spółdzielni wzywa wierzycieli do zgłoszenia swych roszczeń w terminie 3-miesięcznym, zaś tych którzy w terminie roszczeń nie zgłoszą, uzna się za zgadzających się ze zmianą statutu. 51

Mianowany przez Sąd likwidator spółdzielni pod firmą: „Kalisz Związek Spółdzielczych Stowarzyszeń Spożywców, z odp. ogr. w Kaliszu”, w likwidacji, stosownie do wymagań art. 76 ustawy o spółdzielniach, wzywa wierzycieli do zgłaszania roszczeń w terminie ustawowym pod adresem: Jopek Józef, Kalisz, ul. Kościuszki Nr. 2a. 52

„Walne zgromadzenie członków Spółdzielni „Snop” z odp. udziałami w Turcu w dn. 13.III. 1938 r. uchwaliło zmianę § 12 statutu punktu a i b) zmniejszenie wpłat na udział (z 15 zł. na 5 zł.) i przedłużenie terminu tych wpłat (z 1 roku do 5 lat). 53

Walne Zgromadzenie członków Spółdzielni Spożywców w Kosowie Poleskim, z odpowie-

działnością udziałami w dniu 29.VI 1937 r. uchwaliło: zmniejszyć dotychczasowy udział wynoszący zł. 25 na zł. 10. Wzywa się wszystkich wierzycieli nie zgadzających się na tę zmianę do zgłoszenia do wspomnianej wyżej Spółdz. celem uregulowania ich pretensji. 55

Stosownie do uchwał powziętych na Walnych Zgromadzeniach członków Spółdzielni Pracowników Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych, z ogranicz. odpowiedz. w Warszawie w dniach 8 czerwca i 4 lipca 1938 r. rzeczona spółdzielnia wstąpiła w stan likwidacji z dniem 5 lipca 1938 r., w związku z czym wzywa się wierzycieli do zgłaszania swych pretensji w terminie ustawowym. Likwidatorowie. 56

„Spółdzielnia Spożywców „Jedność” w Wersach, pow. Kamień Koszyrski, w toku likwidacji prosi wszystkich wierzycieli roszczących pretensje do tej Spółdzielni o zgłoszenie swych wierzytelności pod adresem Spółdzielni. Termin zgłoszeń upływa 14 dni po ostatnim ogłoszeniu w Wydawnictwie „Społem”. 57

Spółdzielcze Stowarzyszenie Spożywców „Łydynia” w Ciechanowie z odpowiedzialnością ograniczoną podaje do wiadomości, że walne zgromadzenie członków w dniu 10 lipca 1938 r. uchwaliło wzajem dotychczas obowiązującego statutu spółdzielczego stowarzyszenia spożywców przyjąć całkowicie nowy statut spółdzielni rolniczo-handlowej, opracowany przez Związek Spółdzielni Rolniczych i Zarobkowo-Gospodarczych R. P. W statucie tym, między innymi: a) dotychczasowa nazwa spółdzielni została zmieniona na „Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa „Łydynia” w Ciechanowie z odpowiedzialnością udziałami”; b) zmieniono 5-krotną odpowiedzialność członków za zobowiązania spółdzielni na odpowiedzialność tylko zadeklarowanymi udziałami i c) sumę udziału zmniejszono do 25 zł płatnych w 1/5 przy przystąpieniu, a pozostałe 4/5 w równych ratach kwartalnych. Wobec powyższego spółdzielnia wyraża niniejszym gotowość na żądanie spłacić należność wszystkich wierzycieli, bez względu na przypadający termin zapłaty tychże. Ci wierzyciele, którzy nie zgłoszą do spółdzielni żądania zapłaty w przeciągu 3-ch miesięcy od daty 3-go ogłoszenia niniejszego, będą uważani za zgadzających się na wyżej przytoczone zmiany. 58

Walne zgromadzenie członków Spółdzielni Spożywców „Dźwignia” w Krośniewicach, pow. kutnowskiego, w dniu 11 kwietnia 1937 roku uchwaliło jednogłośnie zmienić: § 10, który dotychczas brzmiał: Członek obowiązany jest a) wpłacić wpisowe w wysokości jeden złoty, zmienić na: — członek obowiązany jest a) wpłacić wpisowe w wysokości pięćdziesiąt groszy (50 gr.) oraz zadeklarowane udziały, pozostałe części § 10 b) i c) pozostawić bez zmiany. § 12 statutu dotychczas brzmiał: udział wynosi złotych dwadzieścia pięć (zł. 25), w czym: a) obowiązkowy wniosek, płatny gotówką przy zapisaniu się do spółdzielni, stanowi zł. pięć (zł. 5),

b) w ciągu roku członek winien wpłacić gotówką pozostałą sumę zł. dwadzieścia (zł. 20) w czterech ratach po pięć zł. Członek może deklarować najwięcej 10 udziałów. Zmieniono na: udział wynosi złotych dwadzieścia pięć (zł. 25) w czym: a) obowiązkowy wniosek platny gotówką przy zapisaniu się do spółdzielni, stanowi złotych jeden (zł. 1); b) pozostała suma powinna być wpłacona w ciągu najdalej pięciu lat bądź gotówką, bądź zarachowana zwrotami od zakupów. Członek może zadeklarować najwięcej 10 udziałów. 59

WALNE ZGROMADZENIE

członków podpisanej spółdzielni odbędzie się w środę dnia 21 września 1938 r. o godzinie 16-tej w cechowni kopalni Michał w Michałkowicach z następującym porządkiem obrad:

1. Powzięcie uchwały do referatu rady nadzorczej z dokonanej rewizji związkowej.
  2. Sprawozdanie rady nadzorczej i zarządu z czynności za rok 1937/38.
  3. Sprawozdanie komisji rewizyjnej rady nadzorczej z dokonanej rewizji księgowości i zamknięcia rachunków za rok 1937/38.
  4. Przyjęcie bilansu z dnia 30 czerwca 1938 r. i udzielenie pokwitowania zarządowi i radzie nadzorczej.
  5. Podział czystego zysku.
  6. Zatwierdzenie budżetu na rok 1938/39.
  7. Wybór 2 członków rady nadzorczej.
- Sprawozdanie, bilans i rachunek strat i nadwyżek za rok 1937/38 wyłożone są od dnia 7 września 1938 r. dla członków do przeglądu w biurze spółdzielni.

Wstęp na walne zgromadzenie jest dozwolony tylko dla członków.

Michałkowice, dnia 2 sierpnia 1938 r.

KONSUM MICHAŁKOWICE

spółdzielnia z odp. udz.

Rada Nadzorcza **Krajewski**, przewodniczący. 60

Spółdzielnia Elektryfikacyjna z odpowiedzialnością udziałami w **Gaszowicach Śl.** ogłasza niniejszym, że walne zgromadzenie członków w dniu 31 października 1937 r. postanowiło jednogłośnie zmniejszyć dotychczasowe udziały z kwoty zł 2,— na kwotę zł 1,— i wpisowe z kwoty zł 10,— na kwotę zł 5,—. Zmienia się udział amortyzacyjny na „fundusz amortyzacyjny” i brzmi następująco: dla członków w nowo wybudowanych budynkach od roku 1934 obniża się fundusz amortyzacyjny ze złotych 100,— na złotych 80,— płatne w ratach miesięcznych po zł 2,—; dla członków zaś, którzy wpłacą fundusz amortyzacyjny gotówką, względnie w przeciągu jednego roku od daty przystąpienia do spółdzielni, na zł. 70,—. Wpłacony fundusz amortyzacyjny służy jedynie na rozbudowę sieci elektrycznej spółdzielni i wobec tego członek występujący wzgl. wykluczony nabywa prawo na zwrot wpłaconego funduszu amortyzacyjnego dopiero po rozwiązaniu względnie likwidacji spółdzielni. Przy dobrej gospodarce może spółdzielnia zwrócić rocznie czynnym członkom, którzy wpłacili pełny fundusz

amortyzacyjny 5% (pięć procent) funduszu amortyzacyjnego, a to po kompletnej rozbudowanej sieci. Spółdzielnia jest z odpowiedzialnością tylko udziałami, wobec czego podaje się do wiadomości, że stosownie do art. 73 ustawy o spółdzielniach — spółdzielnia gotowa jest na żądanie wszystkich wierzycieli, których wierzytelności istnieć będą w dniu ostatniego ogłoszenia, złożyć do depozytu sądowego kwoty, potrzebne na zabezpieczenie wierzytelności niepłatnych lub spornych; wierzycieli jednak, którzy nie zgłoszą się do spółdzielni w przeciągu trzech miesięcy od tego dnia uważać się będzie za zgadzających się na zamierzoną zmianę. Roszczenia kierować należy pod adresem: **Józef Zdziebiczok**, przewodniczący Zarządu w **Gaszowicach** poczta **Lyski Śl.** 61

Towarzystwo „Wspólnej Pracy” Spółdzielnia Pracow. Umysł. i Fizycz. z odp. udział. w **Warszawie**, zawiadamia, że zgodnie z § 28 statutu odbędzie się **Nadzwyczajne Walne Zebranie** członków spółdzielni w dniu 4 września 1938 r. w lokalu własnym przy ul. 6 Sierpnia Nr. 24 m. 16 w pierwszym terminie o g. 15, w drugim terminie o 16 z porządkiem obrad następującym: 1) zagajenie i wybór przewodniczącego, 2) odczytanie protokołu z ostatniego walnego zebrania, 3) sprawozdanie rady nadzorczej, 4) sprawozdanie zarządu, 5) udzielenie absolutorium zarządowi, 6) rezygnacja rady nadzorczej, 7) rezygnacja członków zarządu, 8) wybory do rady nadzorczej, 9) wybory do zarządu, 10) sprawa lokalu, 11) uchwały Państw. Rady Spółdzielczej, 12) wolne wnioski. Prosimy o punktualne przybycie we własnym interesie. 62

OGŁOSZENIA REJESTROWE

Sąd Okręgowy w Białymstoku, jako rejestrowy, obwieszcza, że do rejestru spółdzielni wciągnięte zostały następujące wpisy: w dniu 20 maja 1938 roku. Rs. 354. „**Spółdzielnia Spożywców „Oszczędność” w Wojszkach** z odpowiedzialnością udziałami”. Siedziba: w. Wojszki, pow. Bielsk Podlaski. Organizowanie i prowadzenie wszelkiego rodzaju zakładów gospodarczych oraz podejmowanie działalności społeczno-kulturalnej, w szczególności: kupowanie hurtowo, przerabianie oraz wytwarzanie artykułów spożywczych i przedmiotów użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedażanie ich detalicznie swoim członkom; przyjmowanie wkładów oszczędnościowych od członków na warunkach ustalonych przez radę nadzorczą i w granicach ogólnej sumy zadłużenia, przy wydawaniu wpłacającym inniennych dowodów wkładowych. Udział wynosi 25 zł. platny przy zapisaniu się do spółdzielni pięć złotych, pozostała suma winna być wpłacona w ciągu 5 lat po cztery zł rocznie. Zarząd spółdzielni stanowią: prezes — **Abram Mikołajuk**, skarbnik — **Jan Boltruczuk** i sekretarz — **Teodozy Bonifaciuk**, wszyscy zam. we wsi **Wojszki**, gm. **Bielsk Podlaski**. Spółdzielnia zawarta została 21 marca 1937 r. na czas nieograniczony. Pismem

przeznaczonym do ogłoszeń jest czasopismo „Społem”. Zarząd składa się z 3-ch osób powołanych spośród członków spółdzielni przez radę nadzorczą. Zarząd reprezentuje spółkę na zewnątrz. Oświadczenia woli w imieniu spółdzielni składają i za spółdzielnię podpisują pod stemplem firmy łącznie dwaj członkowie zarządu. Zawierane przez zarząd w imieniu spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości, wymagają zatwierdzenia przez radę nadzorczą. Likwidacja spółdzielni następuje z zachowaniem przepisów ustawy o spółdzielniach. 619

355. „Spółdzielnia Spożywców „Dobrobyt” w Orzechowicach z odpowiedzialnością udziałami”. Siedziba: Orzechowice gm. Bielsk-Podlaski. Przedmiot: organizowanie i prowadzenie wszelkiego rodzaju zakładów gospodarczych oraz podejmowanie działalności społeczno-kulturalnej, w szczególności: kupowanie hurtowo, przerabianie oraz wytwarzanie artykułów spożycia i przedmiotów użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedawanie ich detalicznie swoim członkom; przyjmowanie wkładów oszczędnościowych od członków na warunkach ustalonych przez radę nadzorczą i w granicach ogólnej sumy zadłużenia, przy wydawaniu wpłacającym imiennych dowodów wkładowych. Udział wynosi 25 zł. płatny przy zapisaniu się do spółdzielni 10 zł., pozostała suma w ratach po 5 zł. rocznie. Zarząd spółdzielni stanowią: Stefan Simończuk, Jan Fiedoruk i Nikonor Waleško, zamieszkali w Orzechowicach, pow. Bielsk-Podl. Spółdzielnia zawarta została w dniu 31 stycznia 1938 r. na czas nieograniczony. Pismem przeznaczonym do ogłoszeń, jest czasopismo „Społem”. Zarząd składa się z 3-ch osób, powołanych z pośród członków spółdzielni na zewnątrz. Oświadczenia woli w imieniu spółdzielni składają i za spółdzielnię podpisują pod stemplem firmy łącznie dwaj członkowie zarządu. Zawierane przez zarząd w imieniu spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości, wymagają zatwierdzenia przez radę nadzorczą. Likwidacja spółdzielni następuje z zachowaniem przepisów ustawy o spółdzielniach. 620

358. „Spółdzielnia Spożywców „Nasz Sklep” w Starokorninie z odpowiedzialnością udziałami”. Siedziba: Starokornin, gm. Orla. Przedmiot: organizowanie i prowadzenie wszelkiego rodzaju zakładów gospodarczych oraz podejmowanie działalności społeczno-kulturalnej, w szczególności: kupowanie hurtowo, przerabianie oraz wytwarzanie artykułów spożycia i przedmiotów użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedawanie ich detalicznie swoim członkom; przyjmowanie wkładów oszczędnościowych od członków na warunkach ustalonych przez radę nadzorczą i w granicach ogólnej sumy zadłużenia, przy wydawaniu wpłacającym imiennych dowodów wkładowych. Udział wynosi 25 zł. płatny przy zapisaniu się do spółdzielni pięć złotych, resztę w przeciągu 5 lat po 4 zł. 80 gr. rocznie. Zarząd spółdziel-

ni stanowią: Józef Monsioł, Marek Nowicki i Filip Oleferuk w Starokorninie. Spółdzielnia została zawarta 13 marca 1938 r. na czas nieograniczony. Zarząd składa się z 3-ch osób powołanych spośród członków spółdzielni przez radę nadzorczą. Zarząd jest organem kierowniczym i wykonawczym i reprezentuje na zewnątrz. Oświadczenia woli w imieniu spółdzielni składają i za spółdzielnię podpisują pod stemplem firmy łącznie dwaj członkowie zarządu. Zawierane przez zarząd w imieniu spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez radę nadzorczą. Likwidacja spółdzielni następuje z zachowaniem przepisów ustawy o spółdzielniach. 621

359. „Spółdzielnia Spożywców „Przyszłość” w Orzeszkowie z odpowiedzialnością udziałami”. Siedziba: wieś Orzeszkowo, gm. Hajnówka. Przedmiot: organizowanie i prowadzenie wszelkiego rodzaju zakładów gospodarczych oraz podejmowanie działalności społeczno-kulturalnej, w szczególności: kupowanie hurtowo, przerabianie oraz wytwarzanie artykułów spożycia i przedmiotów użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedawanie ich detalicznie swoim członkom; przyjmowanie wkładów oszczędnościowych od członków na warunkach ustalonych przez radę nadzorczą i w granicach ogólnej sumy zadłużenia, przy wydawaniu wpłacającym imiennych dowodów wkładowych. Udział wynosi 20 zł. płatny przy zapisaniu się do spółdzielni 5 zł., resztę w przeciągu 5 lat po 3 zł. w ratach rocznych. Zarząd spółdzielni stanowią: Bazyli Pietkiewicz, Jan Borowik i Kalenik Chomaciuk zam. w Orzeszkowie, pow. Bielsk-Podlaski. Spółdzielnia została zawarta w dniu 20 lutego 1938 r. na czas nieograniczony. Zarząd składa się z 3-ch osób powołanych spośród członków spółdzielni przez radę nadzorczą. Zarząd jest organem kierowniczym i wykonawczym i reprezentuje na zewnątrz. Oświadczenia woli w imieniu spółdzielni składają i za spółdzielnię podpisują pod stemplem firmy łącznie dwaj członkowie zarządu. Zawierane przez zarząd w imieniu spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości, wymagają zatwierdzenia przez radę nadzorczą. Likwidacja spółdzielni następuje z zachowaniem przepisów ustawy o spółdzielniach. 622

Do Rejestru Spółdzielni wpisano 13 lipca 1938 r. Rs. 494 przy firmie „Spółdzielnia Spożywców Promień” z odpowiedzialnością udziałami w Krotoszynie” k. Baranowicz. Obecny zarząd stanowią: 1) Jan Łukaszewicz, 2) Józef Orlowski i 3) Stanisław Turko. Sąd Okręgowy w Nowogrodku. 623

Do Rejestru Spółdzielni wpisano dnia 13 lipca 1938 r. Rs. 563 przy firmie „Spółdzielnia Spożywców Obrona w Jakszycach”. Obecny Zarząd stanowią: 1) Michał Kuźmierz, 2) Aleksander Mordasewicz i 3) Dominik Halicki. Sąd Okręgowy w Nowogrodku. 624

Sąd Okręgowy w Wilnie. Do Rejestru Handlowego wpisano dnia 4.V.1938 r. Sp. 230. Firma: „Spółdzielnia Spożywców Promień w Hol-szanach z odpowiedzialnością udziałami”. Do zarządu na miejsce Józefa Jursko powołano Jana Banuchę. 625

Sąd Okręgowy w Wilnie. Do Rejestru Spółdzielni wpisano dnia 5.V.1938 r. Sp. 865/IV. Firma: „Spółdzielnia Spożywców Samopomoc w Dziśnie z odpowiedzialnością udziałami”. Zarząd obecnie stanowią: Stanisław Pałuszka, Klaudiusz Iwański i Jan Łastowski. 626

Sąd Okręgowy w Wilnie. Do Rejestru Spółdzielni wpisano dnia 25.IV. 1938 r. Sp. 1002/I. Firma: „Spółdzielnia Spożywców w Porvndze II z odpowiedzialnością udziałami”. Siedziba w Poryndze II, gm. Daugieliskiej, pow. Święciańskiego. Odpowiedzialność członków za zobowiązania spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Celem spółdzielni jest zaspokajanie wspólnymi siłami materialnych i kulturalnych potrzeb swoich członków, a w działalności swej dążyć będzie do zorganizowania produkcji i wymiany w myśl interesów spożywców, dla osiągnięcia czego spółdzielnia organizuje i prowadzi wszelkiego rodzaju zakłady gospodarcze, w szczególności zaś: kupuje hurtowo, przerabia oraz wytwarza artykuły spożycia i przedmioty użytku domowego oraz gospodarstwo i odsprzedaż je detalnie swoimi członkom i przyjmuje wkłady oszczędnościowe od członków. Udział wynosi 25 złotych, płatnych 5 złotych przy przystąpieniu, pozostała suma powinna być wpłaconą w ciągu najdalej pięciu lat po 4 złotych w ratach rocznych. Na członków zarządu powołano: Leona Pauksztu, Kajetana Gajdelisa i Alfonsa Gajdelisa. Czas trwania spółdzielni nieograniczony. Pismo przeznaczone do ogłoszeń: „Społem”. Rok obrachunkowy kalendarzowy. Członków zarządu 3, oświadczenie woli w imieniu spółdzielni podpisują dwaj członkowie zarządu pod stemplem firmowym. Zawierane przez zarząd kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez radę nadzorczą. Postanowienia o sprzedaży nieruchomości należą do kompetencji walnego zgromadzenia. Przepisy o likwidacji są zgodne z odpowiednimi przepisami ustawy o spółdzielniach z dnia 29.X. 1920 r. 627

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Wilnie, Wydziału Zamiejscowego w Lidzie Rs. 183/II dnia 23 maja 1938 r. wciągnięto: Firma: Spółdzielnia Spożywców „Dobrobyt” w Ponie-muńcach z odpow. udziałami Zarząd stanowią: Sancewicz Stanisław, Mieszkiewicz Konstanty i Marek Mojsiewicz. 628

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Łomży wpisano dnia 21 lipca 1938 r. przy firmie „Spółdzielnia Spożywców Kółka Rolniczego „Puszczańka” w Lipnikach z odpowiedzialnością udziałami” pod nr. 143/VIII: „Zarząd obecnie stanowią: Józef Godzina — prezes, Władysław Glinka — zastępca prezesa i rachmistrz i Bro-

niśław Lis — skarbnik, wszyscy zam. w Lipni-kach”. 629

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Łomży wpisano dnia 21 lipca 1938 r. przy firmie „Spółdzielcze Stowarzyszenie Spożywców w Wyszonkach Kościelnych z odpowiedzialnością udziałami” pod nr. 58/IX: „Zarząd obecnie stanowią: Józef Dąbrowski — gospodarz, Józef Pietrzak — zastępca gospodarza i Hero-nim Niemiyski — skarbnik, wszyscy zam. w Wyszonkach”. 630

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Zamościu pod Nr. 302, przy firmie „Spółdziel-nia Spożywców „Jedność” w Jarosławcu z odp. udz.”, pow. Hrubieszów, wpisano następującą zmianę dn. 26 lipca 1938 r.: Na miejsce Bed-narskiego wybrano do zarządu Metodęgo Miel-niczuka. 631

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Zamościu pod Nr. 345, przy firmie Spół-dzielnia Spożywców „Samopomoc” w Aureli-nie z odp. udz.”, gm. Uchanie, pow. Hrubie-szów wpisano dnia 26 lipca 1938 roku: Zarząd spółdzielni stanowią: Albin Gardjas, Władysław Daszuk i Michał Jasiński. 632

Sąd Okręgowy w Zamościu jako rejestrowy wzywa wszystkich wierzycieli Spółdzielni Spo-żywców „Zgoda” w Miączynie, pow. Hrubie-szów, na rozprawę do Wydziału Cywilnego, wyznaczoną na dzień 15 września 1938 r. godz. 12, w celu złożenia Sądowi wniosków i sprze-ciwów w związku z uchwałą walnego zgroma-dzenia z dnia 23 lutego 1938 r. powziętą w przedmiocie zniesienia odpowiedzialności sze-ściokrotnej do odpowiedzialności zadeklaro-wanymi udziałami. Nr. RS. 334. 633

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Łomży wpisano dnia 23 lipca 1938 roku przy firmie „Spółdzielcze Stowarzyszenie Spożyw-ców „Nadzieja” w Szumowie z odpowiedzialno-ścią udziałami” pod Nr. 23/VI: „Zarząd obec-nie stanowią: Zygmunt Olszewski — prezes, Ewa Ferencowa — skarbnik, Józef Wądołow-ski — sekretarz, wszyscy zam. w Szumowie. Zastępca Józef Wyszomirski zam. w Szumo-wie”. 634

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Łomży wpisano dnia 28 lipca przy firmie: „Powszechna Spółdzielnia Spożywców w Łom-ży z odpowiedzialnością udziałami” pod Nr. 24/XVI: „Zarząd obecnie stanowią: Bolesław Dembowski, Stefan Fiejdaszowa i Aleksander Porucznik, wszyscy zam. w Łomży”. 635

Sąd Okręgowy we Lwowie. Dnia 22.VII.1938 do rejestru spółdzielni numer 1326 firmv Spół-dzielnia Pracy Chrześcijańskiego Związku Za-wodowego Woźniców Zastrzeg we Lwowie z odpowiedzialnością udziałami wpisano, że w miejsce Michała Mychaniowa i Edmunda Za-mojskiego członkami zarządu wybrano Józefa Junga i Edwarda Maniowskiego. 636

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Łodzi pod Nr. 460/Sp. wciągnięto dnia 28 czerwca 1938 r. przy firmie „Spółdzielnia Oszczędnościowo Kredytowa Pracowników Państwowej Fabryki Wyrobów Tytoniowych w Łodzi z odpowiedzialnością ograniczoną” następujący wpis: Firma spółdzielni obecnie brzmi: „Spółdzielnia Oszczędnościowo - Kredytowa Pracowników Polskiego Monopolu Tytoniowego w Łodzi z odpowiedzialnością udziałami”. Członkowie odpowiadają za zobowiązania spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem spółdzielni jest: udzielanie kredytów, redyskonto weksli, przyjmowanie wkładów, wydawanie przekazów, czeków i akredytyw, kupno i sprzedaż papierów wartościowych oraz dokonywanie innych czynności w zakresie instytucji bankowych wchodzących. Udział wynosi 30 złotych, płatny przy przystąpieniu do spółdzielni. Zarząd stanowią: Kazimierz Holi, Józef Maj i Stanisław Wesołowski. Wszelkie ogłoszenia umieszczane będą w czasopiśmie „Głos Spółdzielczy”. Zarząd składa się z 3-ch członków. Weksle, чеки, pełnomocnictwa, umowy podpisują dwaj członkowie zarządu łącznie. Korespondencję, asygnaty kasowe i pokwitowania z odbioru podpisuje każdy członek zarządu samodzielnie. 637

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Łodzi pod nr. 589/Sp. wciągnięto dnia 18 czerwca 1938 r. następujący wpis: „Robotnicza Spółdzielnia Pracy Tkackiej — Tkanina — z odpowiedzialnością udziałami w Łodzi”. Łódź, ul. Wodna 21. Członkowie odpowiadają za zobowiązania spółdzielni do wysokości zadeklarowanych udziałów. Przedmiotem spółdzielni jest: podejmowanie i wykonywanie pracy tkackiej, dzierżawienie, nabywanie i budowanie nieruchomości. Udział wynosi 50 złotych, płatny w 5 ratach miesięcznych po 10 złotych. Zarząd stanowią: Reinhold Maj, Józef Mac i Moszek-Lajb Przedborski. Wszelkie ogłoszenia umieszczane będą w czasopiśmie „Społem”. Zarząd składa się z 3-ch członków i 1 zastępcy. Weksle, pełnomocnictwa, umowy i zobowiązania podpisują dwaj członkowie zarządu łącznie. Korespondencję bieżącą podpisuje każdy z członków zarządu samodzielnie. Likwidacja spółdzielni prowadzona będzie zgodnie z ustawą o spółdzielniach. 638

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Łodzi pod nr 510/Sp. wciągnięto dnia 5 lipca 1938 r. przy firmie **Spółdzielnia Spożywców Społem Pracowników Fabryki Rohn-Zieliński w Żychlinie** z odpowiedzialnością udziałami, następujący wpis: Inż. Jerzy Szmidt z zarządu ustąpił. Na członka zarządu powołany został Franciszek Perzyna. 639

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu — jako Sąd rejestrowy — postanawia zarządzić wpisanie w rejestrze dla spółdzielni przy firmie „Spółdzielnia Nauczycielstwa Polskiego, zarejestrowana z ograniczoną odpowiedzialnością w Nowym Sączu — numer rejestru 62, — że na walnym zgromadzeniu członków tejże spółdzielni,

odbytym w dniu 27 marca 1938 r., uchwalono zmianę § 5 b) statutu spółdzielni, który otrzymuje następujące brzmienie: „wpłacić udział w kwocie 80 zł (osiemdziesiąt złotych) gotówką lub w ratach miesięcznych, najmniej po 2 (dwa) złote i to w przeciągu czterech lat od daty podpisania deklaracji. 640

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Pińsku w dniu 18 lipca 1938 r. za Nr. RS. 554 wciągnięto III wpis, dotyczący: **Spółdzielnia Spożywców „Jedność”** z odpowiedzialnością udziałami w **Czuczewicach**. Z dniem 29 maja 1938 roku zarząd stanowią: Stanisław Antoniewicz, Stefan Gargun i Antoni Bawolski. 641

Do Rejestru Spółdzielni wpisano dnia 23 lipca 1938 roku RS. 558, przy firmie **Spółdzielnia Spożywców „Siła” w Bockiewiczach**, z odp. udziałami. Obecny zarząd stanowią: Konstanty Turluk, Demian Szumski i Teodor Koszko. Sąd Okręgowy w Nowogrodku. 642

Do Rejestru Spółdzielni wpisano dnia 23 lipca 1938 roku RS. 583 „**Spółdzielnia Spożywców „Kresówka” w Huliczach** z odpowiedzialnością udziałami”. Siedziba: wieś Hulicze, gm. Lachowicze, pow. baranowickiego. Za zobowiązania spółdzielni członkowie odpowiadają zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem przedsiębiorstwa jest zaspokajanie wspólnymi siłami materialnych i kulturalnych potrzeb swoich członków, a w działalności swej dążyć będzie do zorganizowania produkcji i wymiany w myśl interesów spożywców. Dla osiągnięcia tego celu spółdzielnia będzie organizować i prowadzić wszelkiego rodzaju zakłady gospodarcze, oraz podejmować działalność społeczno - kulturalną. Udział wynosi dwadzieścia pięć (25) w czym obowiązkowy wniosek płatny gotówką przy zapisaniu się do spółdzielni stanowi 10 zł., pozostała zaś suma powinna być wpłacona w ciągu najdalej 5-ciu lat po 3 zł. w ratach rocznych. Zarząd spółdzielni stanowią: 1) Franciszek Cybulski, 2) Konstanty Szałun i 3) Józef Pietruszko. Czas trwania spółdzielni nieograniczony, pismo przeznaczone do ogłoszeń czasopismo „Społem” w Warszawie, rok obrachunkowy kalendarzowy. Zarząd składa się z trzech osób. Oświadczenie woli w imieniu spółdzielni składają i za spółdzielnię pod stemplem firm podpisują łącznie dwaj członkowie zarządu. Zawierane przez zarząd w imieniu spółdzielni kontrakty kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez radę nadzorczą, przepisy o likwidacji zgodnie z przepisami ustaw o spółdzielniach. Sąd Okręgowy w Nowogrodku. 643

Do Rejestru Spółdzielni wpisano dnia 28 lipca 1938 r. RS 319 przy firmie „**Spółdzielnia Spożywców „Zgoda”** z odp. udziałami we **Wsielubiu**”, pow. nowogrodzkiego. Obecny zarząd stanowią: Aleksander Kościuk, Jan Sienkiewicz i Jan Maniuk. Sąd Okręgowy w Nowogrodku. 644

Bilanse spółdzielni związkowych za 1937 r. (c. d.)

Miejscowość	Nazwa spółdzielni	B i l a n s										S t a n b i e r n y					
		S t a n c z y n n y					Suma bilan-sowa	Udziały	Fundusze społeczne i rezerwy	Fun-dusz amori-tyzacyjny	Wkłady oszczęd-ność.	Weksele własne (akcep-ty)	Różni wierzyciele	Madowyka			
		Kasa i banki	Towary	Nierucho-mości	Rucho-mości	Dłużnicy za towary									Różni dłużnicy	Straty	
Siedliszcze	S. S.	—	2200	—	371	—	932	—	3503	909	482	37	—	—	300	1142	633
Sielec	„Zgoda“	111	1619	1806	405	183	320	—	4444	1345	1206	—	—	—	400	933	560
Stawek	„Zjednoczenie“	87	880	—	231	11	557	—	1766	487	392	24	—	—	—	426	437
Strachosław	„Jutrzenka“	114	769	892	235	146	760	—	2916	1360	68	42	—	—	200	388	858
Syczyn	S. S. S.	147	595	—	76	448	419	—	1685	347	697	—	—	—	—	509	132
Świerże	S. S. S.	117	2349	671	402	186	1099	—	4824	1051	2968	—	—	—	—	496	309
Tarnów	„Świt“	131	656	—	141	63	647	—	1638	636	189	—	—	—	—	267	546
Turka	„Łączność“	547	465	571	200	417	342	—	2542	854	505	—	—	400	—	647	136
Turowiec	„Sprawiedliwość“	139	591	—	34	39	237	—	1040	552	107	3	—	—	—	50	328
Uher	„Snop“	106	735	—	181	260	308	—	1590	452	288	—	—	—	—	294	556
Wojławice	S. S. S.	567	1637	—	942	1148	1029	—	5323	881	455	33	—	1000	—	2306	681
Wolawce	„Praca“	302	1038	—	214	208	564	—	2240	765	681	—	—	200	—	100	379
Wolkowiany	S. S. S.	108	1352	—	349	92	339	—	5164	1147	1864	—	—	—	—	76	518
Wółka Leszcz.	„Nasz Sklep“	1385	2521	—	255	187	816	—	4965	768	2269	—	—	500	—	43	2110
Wółka Okop.	„Nowe życie“	280	1750	1797	667	85	386	—	4965	768	2269	—	—	—	—	440	988
Wółka Tarn.	„Żniwo“	233	1607	—	226	68	250	—	2384	682	700	—	—	—	—	429	573
Żalin	„Pszczola“	23	1545	1917	279	525	469	—	4758	780	2835	—	—	—	—	160	983
	„Jedność“	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Powiat garwoliński																	
Borowie	S. S. S.	2176	4239	20469	921	3441	2144	—	33390	5663	20664	—	—	500	—	4468	2095
Czechy	„Przyszłość“	5304	3073	—	455	10187	5940	—	24959	2249	20208	—	—	—	—	1042	1460
Drążgów	„Spółka Włość.“	636	1410	2114	230	—	572	21	4983	1681	2236	—	—	—	—	1066	—
Filipówka	„Gromada“	245	723	—	318	433	1024	—	2743	1006	1679	—	—	—	—	—	—
Garwolin	S. S. S.	2535	27852	33556	4622	21761	20885	28151	139362	17634	88512	—	—	13823	19393	—	—
Godaw	S. S. S.	2164	1476	2374	389	532	851	—	7786	2358	3465	397	—	—	—	1257	309
Górzno	„Goławianka“	4540	4978	5044	665	7224	1619	—	24070	6352	15549	—	—	—	—	1456	713
Gózd	S. S. S.	67	335	—	29	510	48	39	1028	413	220	—	—	400	—	270	125
Miastków	„Świt“	635	1338	5440	692	3322	1394	—	12821	1019	9540	—	—	—	—	1857	5
Osieck	„Jedność“	27	1446	—	121	1552	489	55	3690	1695	1611	—	—	—	—	384	—
Parysów	S. S.	150	2809	406	498	3280	706	1436	9285	39	6650	70	—	—	—	2526	65
Pilawa	„Jedność“	4259	4257	—	114	158	912	—	9700	1439	7174	—	—	—	—	65	1022
Puznówka	„Jedność“	893	1048	4149	384	340	1122	—	7936	2318	3905	392	—	—	—	177	1144

Miejscowość	Nazwa spółdzielni	B i l a n s										S t a n b i e r n y					Nad- wyżka
		S t a n c z y n n y					Suma bilan- sowa	S t a n b i e r n y									
		Kasa i banki	Towary	Nieru- cho- mości	Rucho- mości	Dłużni- cy za towary		Różni dłużni- cy	Straty	Fundu- sze spo- łeczne i rezer- wy	Fun- dusz amorty- zacyjny	Wkłady oszczęd- ności.	Wekse- własne (akcep- ty)	Różni wierzy- ciele			
Ryki	Okr. S. S. S.	614	51557	50699	8286	20391	37051	—	168598	12938	32866	20224	23242	6600	71883	855	
Sobienie Jeziory	Okr. S. S.	504	8258	9339	4425	3803	7999	—	34528	11307	1221	4444	—	7434	8889	1233	
Sobieszyn	"Dźwignia"	332	751	3924	301	2641	3289	—	11238	1245	5461	1110	—	700	2564	158	
Sobolew	S. S.	36	19071	13800	3889	8996	5373	105701	156866	14189	—	2756	—	127798	29810	2313	
Żelechów	Okr. S. S.	1613	18991	—	1476	1981	11483	—	35544	4921	12944	—	—	—	13511	4168	
Powiat hrubieszowski																	
Aurelin	"Samopomoc"	521	876	—	195	64	202	—	1858	482	383	—	—	—	421	*572	
Białopole	"Nasz Sklep"	46	1184	1038	443	954	1238	—	4903	717	2097	—	—	700	1062	327	
Chyżowice	S. S.	24	1233	1424	518	570	327	—	4096	1293	1578	236	—	—	285	704	
Czerniczyn	"Jedność"	2605	1074	177	5748	104	420	—	10128	1602	5084	821	—	—	557	2064	
Dzieskanów	S. S.	669	1111	1005	416	242	333	—	3776	1044	1970	181	—	—	124	457	
Gdieszyn	"Zgoda"	339	2208	3184	311	366	602	—	7010	972	3645	365	—	—	1021	1007	
Gródek	"Jedność"	17	685	—	197	251	86	37	1273	452	111	49	—	—	455	206	
Horodło	"Współpraca"	152	2318	—	302	220	—	—	2992	649	120	—	—	—	1637	586	
Horyszów R.	"Jedność"	644	2327	1005	644	286	401	—	5307	1383	1842	—	—	—	881	1201	
Hostynne	"Przyszłość"	67	796	—	313	902	615	175	2868	339	1539	101	—	—	749	140	
Husynne	"Rozwój"	626	1055	513	211	4	339	—	2748	344	1198	—	—	—	79	1127	
Jarosławiec	"Jedność"	965	2724	2700	340	140	565	—	7434	1216	2841	260	—	400	1387	1330	
Koniuchy	"Siła"	645	977	—	180	247	853	—	2902	638	1399	—	—	—	93	772	
Kosmów	"Zgoda"	733	1229	—	286	—	106	—	2354	1171	363	30	—	—	280	510	
Kotorów	"Rozwój"	322	1287	2209	213	21	264	—	4316	985	2129	—	—	500	129	573	
Kulakowice	"Siew"	2	328	—	171	144	293	388	1326	533	206	40	—	—	335	212	
Łasków	S. S. S.	125	1405	—	599	498	2417	—	5044	1333	2216	—	—	100	795	600	
Małków	"Jutrzenka"	54	969	—	188	435	113	—	1759	712	210	—	—	—	377	460	
Marysin	"Zjednoczenie"	602	885	—	265	—	112	—	1864	712	275	26	—	—	338	513	
Masłomęcz	"Zgoda"	609	1333	—	1822	74	756	—	4694	682	1490	—	—	—	1641	881	
Matcze	"Samopomoc"	747	783	428	227	148	298	—	2631	517	1182	—	—	—	230	702	
Metelin	"Przyszłość"	170	1265	—	2356	70	866	—	4727	2165	510	469	—	—	953	630	
Miączyn	"Promień"	2020	824	121	434	725	818	—	9130	475	3695	—	—	—	3165	1495	
Miączyn	"Zgoda"	425	2065	2595	427	618	3000	—	1501	645	50	25	—	—	59	722	
Miedniki	"Rozwój"	284	943	—	248	—	26	—	2112	741	184	—	—	—	932	255	
Mieniany	"Łączność"	97	1003	—	199	308	505	—	2005	579	56	—	—	—	448	922	
Mircze	"Pszczola"	60	1804	—	117	—	24	—	1313	672	64	12	—	—	72	493	
Modryniec	"Nasza"	298	816	—	124	—	75	—	6480	1489	686	32	—	—	2557	1716	
Modryń	"Siła"	500	1933	—	316	1973	1758	—	4947	699	2850	245	—	300	513	340	
Mojsławice	"Jedność"	161	1340	2600	409	71	366	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

Moniatycze	119	397	—	243	280	1008	251	2298	363	434	24	—	—	1030	447
Nowosiółki	1373	821	—	215	—	224	—	2633	764	819	39	—	—	121	890
Ornatowice	434	1566	—	188	—	20	—	2208	707	334	—	—	—	531	636
Podhorce	668	943	—	299	745	243	—	2898	390	678	105	—	—	1429	296
Raciborowice	560	1450	—	592	915	1494	—	5011	1248	3296	—	—	—	141	326
Radostów	186	601	425	332	260	587	—	2391	917	391	87	—	—	538	458
Sahryn	69	2429	—	194	72	438	—	3202	1468	679	—	—	—	320	735
Skomorochy M	221	1285	—	121	—	126	—	1753	787	327	—	—	—	72	567
Smoligów	344	1042	—	171	294	58	—	1909	820	267	157	—	—	115	550
Kol. Staszica	11	579	—	114	241	37	126	1108	424	167	15	—	—	502	—
Strzelce	8	759	—	55	304	138	325	1589	579	565	—	—	—	445	—
Swidniki	688	1052	—	325	229	175	—	2469	758	1511	—	—	—	100	100
Szpikoloso	39	1884	722	2415	104	494	—	5658	1158	2229	—	1104	—	317	850
Szychowice	340	2008	646	332	534	—	—	3860	1365	482	66	—	—	377	1570
Teratyn	430	1321	2655	250	535	380	—	5571	1052	2794	182	—	—	555	988
Turkowice	185	1918	1693	405	211	179	—	4591	1437	1496	49	—	—	323	1286
Uchanie	191	2220	3798	378	492	230	—	7309	990	2482	—	—	500	1920	1417
Uchańka	2075	582	1113	196	207	618	—	4791	1162	2896	—	—	—	33	700
Werbkowice	556	2387	—	508	69	395	—	3915	1255	928	—	—	—	592	1140
Wereszyn	578	1696	—	313	—	216	—	2803	1647	528	56	—	—	79	493
Wisznów	485	2936	2085	1132	146	479	—	7263	1191	3460	1412	—	—	366	834
Zadębce	1676	909	—	332	482	586	—	3985	1443	1164	107	—	—	87	1184
Zawalów	3019	2603	—	1008	3150	1165	—	10945	1426	8308	175	—	—	385	651
Żuków	83	2615	271	218	595	439	—	4221	1046	1431	93	—	—	151	1500

Powiat janowski															
Annpol	1003	3463	—	274	532	96	—	5368	1385	1146	—	—	—	1915	722
Boby	135	2255	992	420	1417	1243	890	7352	1001	4720	178	—	—	1353	—
Chrzanów	1750	1809	4994	1206	1356	1862	—	12977	1926	6812	2201	—	—	764	1274
Dzierzkowice	2713	5938	4076	1604	3036	1711	—	19078	5102	5341	824	—	—	7023	788
Góscieradów	1503	3235	—	564	13	357	—	5672	1796	666	—	—	—	1458	1752
Janów	5825	15245	1311	1534	3696	3168	—	30779	3130	12011	—	—	2237	12494	907
Kraśnik	9601	11109	—	1566	2065	7466	—	31807	1820	21213	730	—	—	2582	5462
Książmierz	1099	2243	—	144	—	—	—	3486	470	44	15	—	—	2170	787
Otrocz	468	615	2670	437	—	628	—	4818	2524	1794	—	—	—	385	115
Studzianki	989	2906	2980	824	376	598	—	8673	2274	1497	1638	1618	—	1112	34
Urzędów	529	16618	19959	1982	2996	3860	—	45944	4778	24112	3290	—	—	6035	829
Zakrzówek	166	1933	—	118	200	205	—	2622	935	527	25	—	—	560	575

Powiat krasnostawski															
Chelmiec	1	949	—	205	57	48	—	1260	397	126	—	—	—	470	267
Dobryniów	409	2199	—	378	—	691	—	3677	588	1210	—	—	—	455	1124
Dragany	527	2493	—	455	120	104	—	3699	1314	410	77	—	—	843	1055

Miejscowość	Nazwa spółdzielni	B i l a n s										S t a n b i e r n y				Nad- wyżka
		S t a n c z y n n y					S t a n b i e r n y					Fundu- sze spo- łeczne i rezer- wy	Wkłady własne (akcep- ty)	Różni- ce wle- zy- ce		
		Kasa i banki	Towary	Nieru- cho- mości	Rucho- mości	Dłużni- cy za towary	Różni- cy dłuż- ni- cy	Straty	Suma bilan- sowa	Udziały	Fundu- sz am- or- tyza- cyjny				Wkłady oszczęd- ności	
Fajslawice	„Bacznosc“	9518	30316	1975	3220	954	18249	—	64232	5637	34339	8309	2000	8197	5750	
Gardzienice	„Jednosc“	353	1029	78	348	—	253	—	2061	603	532	—	—	412	452	
Gielczew	„Snop“	1160	2858	—	284	—	154	—	4456	814	212	40	—	2383	1007	
Gorków	„Zgoda“	109	3640	—	207	650	1115	—	5721	1462	1653	—	—	1426	1180	
Izbica	„Łącznosc“	2144	4232	24676	2890	14097	10075	—	58114	3239	9594	2356	22800	19295	830	
Izdebnó	„Zgoda“	356	2814	2025	655	1297	930	252	8329	1867	5566	419	—	477	—	
Krasnystaw	S. S. S.*	10	—	—	—	3931	3340	2221	9502	603	8081	—	—	818	—	
Kraśniczyn	S. S. S.	308	5204	5147	1141	549	2657	—	15006	1272	11404	680	—	742	908	
Krzywe	„Jednosc“	179	2104	2301	238	587	232	—	5641	1259	1876	48	50	1838	570	
Łopiennik D.	„Jednosc“	826	3968	—	730	1859	1109	—	8492	1806	1933	—	—	2835	1918	
Łopiennik G.	„Zgoda“	1596	2871	—	471	—	388	—	5326	1432	1659	73	—	1351	811	
Małochwiej	„Pomoc“	476	1132	—	555	1404	1328	—	4895	1056	3167	—	—	250	422	
Orchowiec	„Jednosc“	1593	4114	820	1698	1902	2991	—	13118	1268	9178	450	—	1606	616	
Ostrzyca	„Zjednoczenie“	92	764	952	145	578	565	—	3096	484	1373	147	—	504	588	
Piaski Szlach.	„Jednosc“	389	2218	2287	177	790	249	—	6110	2223	1539	—	—	1749	599	
Płonka	„Zgoda“	1126	1704	2841	344	—	1331	—	7346	2078	2061	787	—	990	1430	
Rudnik	„Zgoda“	42	2210	—	516	688	100	—	3556	772	898	64	—	1117	705	
Rybczewice	„Łącznosc“	352	4139	—	839	—	494	—	5824	611	393	84	194	2786	1756	
Siennica Róż.	„Zgoda“	414	1190	—	554	6659	6452	—	15269	1488	7245	—	—	6026	510	
Stawce	„Gromada“	785	1190	—	301	589	213	—	3078	508	1608	—	—	404	487	
Strójno	„Gwiazda“	949	2133	1484	564	5786	5786	—	16702	942	11534	131	—	3815	280	
Surhów	„Społem“	477	1643	1599	402	364	1179	254	6318	1220	4237	—	—	861	—	
Wola Siennicka	„Świt“	307	892	237	171	186	186	—	1793	650	289	—	—	250	604	
Zdżanne	„Jednosc“	62	1348	—	207	111	383	28	2139	701	541	—	—	897	—	
Żabno	„Jednosc“	820	2395	—	362	23	813	—	4413	1417	1415	73	80	200	1228	
Zórawie	„Jednosc“	81	1442	472	150	139	174	46	2504	1210	158	41	—	382	713	
Powiat lubartowski																
Bełżąc	„Społem“	336	380	462	130	—	1889	—	3197	912	1718	—	—	512	55	
Dratów	„Nasza Chata“	206	1161	—	284	214	246	—	2111	491	328	—	200	981	111	
Kamionka	„Przeźorność“	737	1815	—	293	566	1311	—	4722	1148	2832	—	—	285	457	
Lubartów	„Jednosc“	2159	4769	—	1204	578	10340	—	19050	1333	2366	—	1000	13374	977	
Ludwin	„Spółnia“	441	1499	1331	188	479	479	—	3938	678	649	125	—	2012	474	
Łęczna	„Ogniwó“	1243	6241	—	565	1907	1134	—	11090	2092	2399	210	—	1965	4424	
Michów	„Jutrzenka“	62	1364	—	193	501	4542	1311	7973	2075	2530	—	—	3368	—	
Nasutów	„Samopomoc“	348	653	307	459	808	839	—	8756	158	87	361	200	2236	372	
Niedźwiada	„Jutrzenka“	139	571	524	501	3147	3874	—	8756	324	5784	405	—	1809	434	

Niemce	1283	1411	—	1166	—	7762	—	11622	787	9202	316	—	—	938	379
Ostrówek	560	2030	6719	1746	1486	2079	—	14620	4967	1565	—	—	—	7173	845
Przypisówka	172	310	262	486	508	471	182	2451	965	1173	—	—	—	313	—
Rogoźno	413	2802	2625	971	125	560	70	7566	917	2519	249	1512	300	2069	353
Rozputacie	26	1843	—	544	440	542	—	19762	8541	8775	—	—	—	1700	746
Samokleski	2023	2231	6179	4786	—	4543	—	19762	8541	8775	—	—	—	687	—
S. S. S.	558	319	—	86	410	319	53	1745	571	465	22	—	—	44	—
"Odrodzenie"	350	873	1907	603	—	1405	—	5138	1889	3160	—	—	—	212	45
Wola Sernicka	79	842	—	347	1524	1485	183	4460	1366	2694	188	—	—	212	—
S. S. S.	1240	1451	—	410	—	5	—	3106	334	77	59	—	1000	334	1302
"Świt"															
Powiat lubelski															
Bełżyce	637	3483	808	453	110	3769	—	9260	2379	4405	1013	—	—	896	567
Biskupice n. W.	146	2630	—	263	789	654	—	4482	918	619	49	—	—	227	711
Bychawa	6543	23829	52355	4753	562	13602	—	101644	3477	64132	7309	—	—	5000	2210
Bystrzejowice	254	5710	1645	1094	2801	2250	—	13754	3620	4878	495	—	—	967	409
"Praca"	107	703	—	91	88	549	166	1704	485	234	—	—	—	985	—
Gromada	688	1728	—	375	312	319	—	3422	953	699	38	—	—	766	966
"Jutrzenka"	1034	4858	21778	3639	774	4041	—	36124	3475	21148	3310	—	—	2437	2754
"Łączność"	120	2102	—	392	1004	155	—	3773	1115	645	97	—	—	735	1181
"Gromada"	205	2234	—	636	616	342	—	4033	673	1539	148	—	—	1216	457
"Jutrzenka"	306	825	—	380	—	470	—	1981	643	155	38	—	—	730	15
"Kmieć"	222	986	—	167	—	1146	—	2521	585	429	24	—	—	1281	202
"Gwiazda"	125	790	—	212	—	1670	—	2797	470	102	58	—	—	1424	443
S. S.	2399	5666	—	739	3238	9184	—	21226	4689	9869	—	—	—	1700	379
Krężnica Jara	643	38907	—	8930	20727	35301	—	104508	19768	24770	—	—	—	13792	4208
Krzczonów	617	5	—	538	608	163	—	1393	739	256	—	—	—	242	156
Lublin	527	579	—	333	318	254	909	3125	569	373	—	—	—	2183	—
Lublin	82	1210	—	353	1001	668	329	3643	788	621	61	—	—	2173	—
Ługów	320	1060	—	111	—	126	—	1617	598	71	11	—	—	560	377
Malinówka	818	3593	—	585	—	1232	—	6228	1548	1805	256	—	—	927	1692
Melgiew	127	558	—	158	263	583	—	1689	310	121	16	—	—	709	533
Mętów	690	4402	—	1846	1789	1258	937	10922	2524	1372	1844	—	—	3701	—
Milejów	1346	1370	1443	410	—	401	—	4970	1506	1843	434	—	—	531	656
Moszenki	212	744	2279	294	89	869	—	4487	1276	1903	320	—	—	640	348
Moszna	166	3574	1090	448	345	1299	—	6922	2765	1065	201	1328	—	229	1334
Motycz	631	2448	—	247	—	679	—	4005	1099	861	25	—	—	1182	338
Niedzwiczca D.	52	981	—	213	827	60	—	2133	587	754	35	—	—	250	507
Niedzwiczca K.	400	347	9511	2143	2277	5249	11464	31391	7421	9826	7254	—	—	6760	—
Osmolice	583	840	—	118	110	163	—	1814	567	391	24	—	—	241	591
Osowa	244	988	—	178	—	886	—	2296	471	44	18	—	—	1182	581
Ożarów	254	949	—	334	—	712	647	2796	727	684	117	—	—	1118	—
Płuszczyce	154	949	—	334	—	712	—	2796	727	684	117	—	—	150	—
"Łączność"	78	3124	—	419	83	613	—	4317	731	653	—	—	—	1670	1263
"Zjednoczenie"	39	1434	—	201	201	124	—	1999	681	385	35	—	—	339	559
Puhaczów															
Rechta															
"Przyszłość"															

Miejscowość	Nazwa spółdzielni	B i l a n s						S t a n b i e r n y									
		S t a n c z y n n y			Suma bilen-sowa	Fundu-sze spo-dusz amora-tyzacyj-ny					Wkłady oszczęd-ności.	Wekse własne (akcep-ty)	Różni wierz-y-ciele	Nad-wyśka			
		Kasa i banki	Towary	Nieru-chomości		Rucho-mości	Dłużni-cy za towary	Różni dłużni-cy	Straty	Udziały					Fundu-sze spo-dusz amora-tyzacyj-ny		
Skrzynie	"Jedność"	423	2365	669	146	436	1153	—	5192	1912	1345	—	—	543	1392		
Trzaskowice	"Postęp"	13	1139	—	—	994	553	—	2699	719	753	—	—	962	265		
Tuszów	"Tuszwianka"	371	1258	—	199	—	213	—	2041	262	30	20	—	832	897		
Wilczopole	"Świt"	226	3532	—	899	374	2699	—	7730	2702	2716	565	—	94	1653		
Zemborzyce P.	"Jedność"	462	1225	2714	312	—	374	—	5087	1348	1420	—	300	1014	1005		
Zemborzyce K.	"Chłopi"	717	2158	—	130	—	37	—	3042	663	32	13	—	806	1528		
Powiat łukowski																	
Białobrzegi	"Zgoda"	55	933	—	261	—	213	—	1462	545	74	26	—	129	688		
Gręzówka	S. Rol. „Jedność"	26	1536	—	196	856	121	—	2735	358	73	20	—	865	1419		
Hordziejka	"Nasza Praca"	51	1021	330	63	—	—	—	1465	279	159	23	—	765	239		
Huta Dąbrows	"Nasz Sklep"	162	2323	—	576	3462	1490	—	8013	980	194	69	1400	3531	1839		
Jedlanka	"Nasza Praca P."	625	1723	—	855	626	213	—	4042	1377	1756	85	—	120	704		
Krynka	"Nadzieja"	324	1458	—	110	—	—	—	1892	314	80	—	—	1050	448		
Krzówka	"Ratunek"	492	811	—	72	2530	300	—	4205	1026	1665	—	—	951	563		
Lipiny	"Pobudka"	289	754	—	75	—	401	—	1519	442	28	8	400	235	406		
Łuków	"Społem"	1135	20127	824	5367	16260	3325	—	47038	3203	10672	4673	8898	12517	7075		
Serokomla	"Spójnia"	229	1382	6885	530	1130	2008	—	12164	1141	3595	2467	1170	3302	489		
Stoczek Łuk.	S. S. S.	11	4634	—	1684	4326	10797	—	21452	1841	10210	—	400	8279	722		
Wojcieszków	S. S. S.	4	6251	10776	1450	3186	1356	—	23023	3619	17869	—	1000	303	232		
Wola Osow.	"Wolanka"	793	1499	5239	815	3510	778	848	13482	1895	7630	2807	200	950	—		
Zakępie	"Jedność"	226	1255	4818	197	314	355	—	7165	2163	2098	—	200	2016	688		
Powiat puławski																	
Baranów	"Pomoc"	384	405	403	191	917	572	—	2872	1005	848	39	—	707	273		
Braciejowice	"Powieśle"	257	1056	—	301	1215	—	—	2829	608	166	56	—	1107	892		
Bronice	"Swój do Swego"	104	501	—	114	—	264	—	983	614	204	11	—	31	123		
Chrzachów	"Zgoda"	353	410	—	197	367	373	—	1700	653	224	20	—	783	20		
Garbów	"Sноп"	768	3408	12236	2142	587	3528	—	22669	2942	12993	2342	—	3148	1244		
Golań	"Gołąb"	779	1531	464	256	622	98	—	3750	3030	135	—	—	129	456		
Irena	Rob. S. S.	178	11418	6376	3200	7940	7814	—	36926	3452	19762	976	7622	4829	285		
Józefów n. W.	"Promień"	683	1624	—	247	223	488	—	3265	599	337	67	—	1209	1053		
Karczmiska	"Swojak"	2203	9462	3829	1748	1700	5448	—	24390	4434	14980	1929	1000	2010	37		
Karmanowice	"Wiesniaczka"	384	827	1806	312	836	30	—	4195	1517	291	75	—	1922	390		
Klementowice	"Klementowianka"	580	3475	2030	679	462	1181	—	8407	2577	1578	412	1100	2211	529		
Kłoda	"Przyszłość"	955	1285	—	565	475	106	—	3386	1634	850	—	—	77	825		

[illegible]

Miejscowość	Nazwa spółdzielni	B i l a n s													
		S t a n c z y n n y					S t a n b i e r n y								
		Kasa i banki	Towary	Nieru-cho-mości	Rucho-mości	Dłużni-cy za towary	Różni dłużni-cy	Straty	Suma bilan-sowa	Udziały fundu-sze spo-łeczne i rezer-wy	Fun-dusz amor-tyza-cyjny	Wkłady oszczęd-ności	Wekse własne (akcep-ty)	Różni wierzy-ciele	Nad-wyżka
Korczew	"Zgoda"	5539	6063	2073	1380	595	3242	—	18892	2322	14811	—	—	268	1491
Kosów Lacki	"Gospodarz"	775	39204	—	1638	5941	982	—	48540	2500	10160	—	2900	26377	6603
Łużki	"Współzycie"	583	1832	—	385	—	176	—	2976	432	114	40	—	40	2350
Repki	"Zgoda"	1430	4943	16567	2108	4192	1986	—	31226	2966	18551	4786	—	1769	3154
Rogów	"Postęp"	609	1270	3521	440	734	195	—	6769	1618	3500	602	—	184	865
Rozbity Kamień	"Jutrzenka"	633	2521	—	1041	3447	2343	—	9985	2654	3041	—	—	3457	833
Skibniew	"Jedność"	1178	3886	—	813	378	354	—	6609	1665	1465	—	1000	1144	1304
Sokołów Podl.	"Samopomoc"	1664	17896	—	2545	67	20351	—	42523	4036	8452	440	8098	16201	5296
Sterdyń	"Jedność"	704	13885	19470	3044	3421	1650	—	42174	8109	16382	4952	—	7730	5001
Wyrozęby	"Czuwaj"	992	6628	12556	1692	4261	6037	—	32166	3340	18028	5685	—	4532	581
Powiat tomaszowski															
Cześniki	"Dobrobyt"	1135	1581	942	339	196	648	—	4841	1112	1851	—	—	401	1477
Dub	"Swojak"	577	2260	—	552	—	1422	—	4811	820	1911	154	—	942	984
Grodziszewice	"Jedność"	1184	1880	493	313	172	743	—	4785	837	2231	—	—	115	1602
Podhorce	"Zjednoczenie"	483	2022	—	358	1278	367	—	4508	1682	1075	—	—	551	1200
Rachanie	S. S.	50	489	—	133	315	417	—	1404	512	213	—	—	319	360
Werechanie	"Zgoda"	148	1340	618	172	1008	40	—	3326	746	921	—	—	955	704
Woźuczyn	przy cukrowni	5857	4243	—	296	4392	4157	—	18945	2655	14235	—	774	—	2055
Woźuczyn	"Woźuczyn"	23	1012	866	271	183	2922	—	5277	994	2735	—	—	320	454
Zubowice	"Oszeredność"	287	1159	1167	629	310	589	—	4141	919	1637	—	—	983	602
Powiat węgrowski															
Kopcie	S. S.	1024	4601	1197	1474	1245	3765	—	13306	2197	8560	1084	—	559	906
Łochów	Centr. Koop. gm. Ł.	635	17541	—	1726	23906	6368	11910	62086	160	7931	—	36000	11737	3393
Prostyn	S. S. S.	175	1620	5930	184	5688	2672	—	16269	2111	8035	—	5680	130	293
Ruchna	"Jedność"	4882	2106	8037	775	139	1728	—	17667	4165	9076	3044	—	361	1021
Stara Wieś	"Jutrzenka"	1504	4884	9345	1111	1398	1281	—	19523	751	10994	1754	—	4837	1187
Stoczek Węgr.	S. S. S.	9	1397	—	373	307	1158	—	3244	254	2421	73	—	425	71
Wierzbno	S. S. S.	26	591	—	118	876	482	229	2322	280	369	12	—	1661	—
Wyszków	S. S. S.	1248	3875	437	566	728	846	—	7700	1870	3655	—	—	1170	1005
Powiat włodawski															
Bytyn	S. S. S.	49	939	—	414	761	505	—	2668	934	1370	—	—	279	85
Chmielów	"Przyszłość"	171	2305	—	211	—	138	—	2825	840	445	—	—	300	1240

SPÓŁEM!

DWUTYGODNIK

POŚWIĘCONY PRAKTYCE SPÓŁDZIELNI SPOŻYWCÓW
ORGAN „SPOŁEM” ZWIĄZKU SPÓŁDZIELNI SPOŻYWCÓW R.P.

Jak pracuje spółdzielczość belgijska

*Rozmowa z sekretarzem generalnym Société Générale Coopérative (S. G. C.),
p. Willy Serwy.*

Bruksela, w lipcu 1938 r.

Zjawiam się w wielkim gmachu przy ulicy Lambert Crickx w Brukseli, gdzie mieści się centrala Société Générale Coopérative, związku belgijskich spółdzielni spożywców i spółdzielni wytwórców (członków Międzynarodowego Związku Spółdzielczego). Przyjmuje mnie niezwykle uprzejmie i życzliwie p. Willy Serwy, wieloletni sekretarz generalny S. G. C., który udziela mi szeregu ciekawych i cennych wiadomości o rozwoju i pracy spółdzielczości belgijskiej.

Najstarsza spółdzielnia belgijska założona została w 1881 roku w Gandawie, w rok później powstała spółdzielnia w Brukseli (Maison du Peuple — dom ludowy). Pierwszy Kongres S. G. C. odbył się w Brukseli w 1910 roku. Ruch spółdzielczy w Belgii przeszedł lata ciężkiej pracy i walki o prawo do życia i dziś rozwija się pomyślnie. Po wielkiej wojnie rozpoczęto akcję centralizacyjną, drobne spółdzielnie łączyły się w jedną całość organizacyjną, obejmując

zasięgiem swej pracy i działalności większe obszary. W tej chwili w S. G. C. zorganizowane są 43 spółdzielnie spożywców i 23 spółdzielnie wytwórców.

— Praca nasza — opowiada p. Serwy — koncentruje się zasadniczo w 4 działach: 1) handel towarami kolonialnymi, 2) konfekcja, 3) domy ludowe, gdzie prowadzimy kawiarnie i restauracje oraz gdzie wynajmujemy lokale organizacjom związanym z naszym ruchem spółdzielczym i z ruchem robotniczym, 4) kasy wzajemnej pomocy. S. G. C. dokonywa zakupów hurtowych dla spółdzielni (np. mąka, cukier, kawa i t. p.). W Antwerpii mamy wielkie składy centralne dla towarów kolonialnych, wszelkie inne towary (np. konfekcyjne i t. p.) dostarczamy spółdzielniom wprost ze składów naszych w Brukseli.

Spółdzielczość belgijska zbudowana jest na zasadach roczdelskich: Członkowie naszych spółdzielni otrzymują przeciętnie 3 — 5% zwrotów od zakupów. Napotykamy stale i ciągle na przeszkody i konkurencję handlu pry-

watnego. Tak np. oddawna już dążyliśmy do „uspółdzielczenia” chleba, chcąc obniżyć jego cenę. Spotykaliśmy ciągle wielką konkurencję drobnych piekarń, trudności wydawały się nie do zwalczenia. Wreszcie wprowadziliśmy pierwsi w Belgii mechanizację piekarń i dziś spółdzielcze piekarnie dostarczają 15—20% całej produkcji piekarń w Belgii.

— *A jak się rozwija spółdzielczość wytwórcza w Belgii?* — pytam.

— Jeśli chodzi o spółdzielczość wytwórczą, to najlepiej rozwija się ona w dziale drukarskim, mamy 10 drukarni spółdzielczych, kilka wytwórni sabotów drewnianych, jedną fabrykę cygar, jeden browar i kilka spółdzielni robotniczych pracy (robotnicy wykwalifikowani, jak murarze, metalowcy itp.). Spółdzielnie wytwórców sprzedają swe wyroby zarówno spółdzielniom spożywców jak i wprost na rynku.

— *Czy S. G. C. obejmuje także spółdzielnie rolnicze?*

— Dotychczas mamy tylko takie dwie, jedną w Deux-Acren, drugą w Huy. Sprawa zakładania spółdzielni rolniczych i propagandy spółdzielczości na wsi jest dla nas teraz niezwykle palącym zadaniem. Omawialiśmy ją szeroko na naszym ostatnim kongresie w 1937 roku, gdzie postanowiono utworzyć w łonie S.G.C. specjalny wydział do spraw rolnych pod nazwą „Agricoop” oraz polecono wszystkim zorganizowanym spółdzielniom czynienie jak najdalej idących wysiłków, łącznie z użyciem ich aparatu handlowego, w kierunku szerzenia i propagowania spółdzielczości rolniczej.

— *Jak przedstawia się kontrola działalności i kontrola finansowa spółdzielni?*

— Sprawa ta — ciągnie ob. Serwy — została rozwiązana bardzo szczęśliwie w 1935 roku. Przed ostatnim kryzysem istniały w Belgii liczne spółdzielcze kasy oszczędności, które w okresie kryzysu popadły w duże trudności. W 1935 roku kasy oszczędności zostały zniesione, a działalność ich przejęły t.zw. Coop-

Depôts, które liczyły na koniec 1936 roku 58 członków. Jest to pewnego rodzaju związek rewizyjny spółdzielni, który kontroluje finansową i rachunkową stronę działalności wszystkich zjednoczonych kooperatyw.

— *A czy „La Prévoyance Sociale”, w której gmachu mieści się S. G. C., należy również do tego związku?*

— Owszem, należy, jest to przecież towarzystwo ubezpieczeń od wypadków, pożaru i na życie, założone w 1907 roku, zorganizowane na zasadach spółdzielczych.

— *Czy S. G. C. prowadzi również centralnie akcję wychowawczą?*

— Ależ naturalnie. Wydajemy centralne pismo w imieniu 50 większych spółdzielni. Poza tym ogromne usługi w dziedzinie oświatowo - wychowawczej oddają nam kobiety, zorganizowane w Lidze Kooperatystek. Wykłady z zakresu spółdzielczości prowadzone są także stale w Wolnym Uniwersytecie Robotniczym w Brukseli.

— *Czy w łonie S. G. C. istnieje jakaś spółdzielcza organizacja turystyczna?*

— Tak jest, mamy 2 takie organizacje: „Agence du Tourisme Ouvrier” (Agencja turystyki robotniczej) i „Les Vacances Ouvrières” (Wczasy Robotnicze). Obie te spółdzielnie walczą ciągle z konkurencją prywatnych biur podróży. Obecnie, w związku z ustawą o płatnych urlopach robotniczych, zajmujemy się organizacją wczasów robotniczych na wielką skalę i tu znajdujemy nawet poparcie rządu. Mamy w tym kierunku jeszcze wiele do zdziałania, ale praca wre i posuwamy się szybko naprzód.

— *Gdzie są największe skupiska spółdzielczości w Belgii?*

— Oczywiście w przemysłowej części naszego kraju, tam gdzie silne są związki zawodowe i polityczny ruch robotniczy. Jest to francuska część Belgii, część flamandzka jest znacznie mniej uspółdzielczona, choć np. w Brugii i w Gandawie mamy bardzo duże

ośrodki spółdzielcze. Największą naszą spółdzielnią jest w tej chwili „Union Coopérative” w Liège (działalnością obejmuje 3 prowincje) z 82.214 członkami i 360 sklepami i składami. Ogólny utarg roczny tej spółdzielni wyniósł np. w 1936 roku prawie 234 miliony franków belgijskich (przeszło 2 miliony zł.).

Na zakończenie naszej rozmowy ob. Serwy wręcza mi świeżo opracowane dane statystyczne za 1936 r., dotyczące działalności ruchu spółdzielczego w Belgii.

Poniższe cyfry obrazują obecny stan belgijskiej spółdzielczości spożywców i wytwórców:

A. Spółdzielnie spożywcze

Rok	Liczba spółdzielni	Liczba sklepów	Liczba domów ludowych	Liczba członków spółdz.	Kapitał udziałowy	Sprzedaż towarów	Zwroty od zakupów	Odpisy na Fundusz. Społ.
					w milionach franków belg.			
1936	43	1184	381	343.996	30,4	583,0	20,9	14,5

B. Spółdzielnie wytwórcze

Rok	Liczba spółdzielni	Liczba członków spółdz.	Kapitał udziałowy	Nieruchomości	Pożyczki zaciągnięte	Obrót	Rozdzielone czyste nadwyżki
			w milionach franków belg.				
1936	23	5608	9,9	43,7	25,8	55,7	0,7

Źródło: La Coopération Socialiste Belge, 1936, Résultats du Recensement opéré par les soins de la Société Générale Coopérative (S. G. C.), Bruxelles 1938.

*

Dziękuję ob. Serwy za poświęcenie mi paru godzin swego cennego czasu w imieniu polskich spółdzielców, dla których tak chętnie i uprzejmie służył mi wszelkimi informacjami.

Halina Malinowska

Stan i ruch wkładów w Banku „Społem”

Na szczególną uwagę w działalności każdej instytucji finansowej zasługują wkłady oszczędnościowe. Nie potrzebujemy wspominać, jak wielki nacisk

na ich gromadzenie kładzie Bank „Społem”, widząc słusznie w ich rozwoju swój własny rozwój i rozwój całości ruchu spółdzielczego spożywców.

Niżej przedstawiamy rozwój wkładów oszczędnościowych w Banku „Społem”.

Poszczególne lata	Wkłady oszczędn.	W tym		Ruch wkł. oszczędn.		Przyrost wkł. oszczędn. w stos. do stanu z końca poprzedn. roku		Wkłady przyjęte w % wkładów przyjętych w poprzedn. roku	Wkłady wypłacone w % wkładów wypłaconych w poprzednim roku	Stosunek sumy wkład. wypłaconych do wkład. conych (wplacone=100)	Wskaźniki wzrostu (rok 1931=100)
		na każde żądanie	za wypowiedzeniem	wkłady wpłacone	wkłady wypłacone	pod względem sumy	w stosunku -wym				
1930	104.354	53.355	50.999	109.301	91.403	—	—	—	—	83,6	—
1931	212.190	91.628	120.562	258.319	150.483	+ 107.836	+ 103,3	236,3	164,6	58,2	100
1932	306.838	143.644	163.194	389.433	294.785	+ 94.648	+ 44,6	150,8	195,9	75,7	144,6
1933	476.946	270.088	206.858	515.974	345.866	+ 170.108	+ 54,4	132,5	117,3	67,0	224,8
1934	638.288	362.817	275.471	587.492	426.149	+ 161.342	+ 33,8	113,8	123,2	72,5	300,8
1935	768.361	420.052	348.309	729.391	599.318	+ 130.072	+ 20,4	124,2	140,7	82,2	362,1
1936	1.201.311	686.335	514.976	1.421.957	989.005	+ 432.950	+ 56,5	194,9	165,0	69,6	566,1
1937	1.797.755	1.034.596	763.159	2.005.426	1.408.982	+ 596.444	+ 49,6	141,0	142,5	70,3	847,2

Dla porównania podajemy rozwój wkładów oszczędnościowych w Polsce i niektórych instytucjach finansowych:*)

Poszcze- gólne lata	Wkłady oszczędn. w Polsce	P. K. O.	K. K. O.	Banki prywatne	Spółdzielnie kredytowe	Wskaźniki wkładów oszczędn. (rok 1931=100)				
						Wkłady w Polsce	P. K. O.	K. K. O.	Banki prywatne	Spółdzielnie kredytowe
Sumy w milionach zł.										
1930	1419	254	535	181	406	—	—	—	—	—
1931	1374	332	558	85	342	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1932	1476	445	583	76	307	107,4	134,0	104,5	89,4	89,8
1933	1493	507	571	68	282	108,7	152,7	102,3	80,0	82,5
1934	1656	624	612	81	263	120,5	187,9	109,7	95,3	76,9
1935	1763	679	651	96	266	128,3	204,5	116,7	112,9	77,8
1936	1710	664	640	89	254	124,5	200,0	114,7	102,4	74,3
1937	1979	782	735	108	281	144,0	235,6	131,7	127,1	82,2

Jak to już wspominaliśmy, wzrost wkładów oszczędnościowych w Banku „Społem” jest bardzo silny, największy spośród innych rodzajów wkładów. O ile wskaźnik wzrostu dla ogółu wkładów w Banku wynosił na koniec 1937 r. 501,6, to dla wkładów oszczędnościowych wynosi 847,2, roczne przyrosty wkładów wynoszą poprzez wszystkie lata około 40% stanu z końca poprzedniego roku. Porównanie kwot wpłaconych i wypłaconych wskazuje, iż na każde 1000 zł wkładów oszczędnościowych wpłaconych wypłacono w 1937 zł 703, w 1936 zł 696, w 1935 zł 822 itd.

Charakterystyczny jest rozwój stosunku wkładów zwrotnych na każde ża-

danie do wkładów za wypowiedzeniem. W pierwszych latach, t. zn. do końca 1932 r., przewagę mają wkłady za wypowiedzeniem, od tego czasu przybywa więcej wkładów na każde żądanie, niż za wypowiedzeniem. Jest to oczywiście wynikiem ogólnych tendencji, spowodowanych kryzysem i niepewnością walutową w większości krajów świata, unikających wiązania kapitałów na dłuższy termin.

Jeśli chodzi o obrót na rachunku wkładów oszczędnościowych, to wkłady wpłacone wynoszą mniej więcej tyle, co stan wkładów w końcu roku.

Gdy porównamy wskaźnik wkładów oszczędnościowych na 30.XII 1937 r. z

*) Mały Rocznik Statystyczny za 1938 r.

takimi samymi wskaźnikami w innych instytucjach, to stwierdzimy, że wskaźnikowi 847,2 dla Banku „Społem” odpowiada wskaźnik 235,6, dla P. K. O. 131,7 dla K. K. O. 127,1 dla banków prywatnych 82,2 dla spółdzielni kredytowych 144,0 dla całego kraju. Roczny przyrost wkładów oszczędnościowych w 1937 roku wyniósł w Polsce 15,7%, w tym w P. K. O. 17,8%, K. K. O. 14,8%, w bankach prywatnych 21,2%, spółdzielniach kredytowych — 10,6% i w Banku „Społem” 49,6%.

Zwracamy uwagę, że wkłady oszczędnościowe w bankach prywatnych wynosiły w 1930 r. 181 mil. zł, w 1937 tylko 108 mil. zł; to samo w spółdzielniach kredytowych: w 1930 r. 406 mil. zł., w 1937 r. tylko 281 mil. zł. Jednocześnie w PKO. i KKO. obserwujemy znaczny ich wzrost — kryzys dokonał pewnego przegrupowania sił w bankowości polskiej. Wzrost wkładów w instytucjach publicznych przy ich jednoczesnym spadku w innych instytucjach jest dowodem przeżywanego głęboko kryzysu zaufania. Czy ze wzrostem zaufania tendencje te ulegną zmianom, okażą najbliższe lata. Zaznaczyć wypada, że Bank „Społem” w charakterze swym zbliżony jest do instytucji publicznych — jest przede wszystkim instytucją oszczędnościową, a znacznie mniej kredytową.

O ile realnym wykładnikiem oszczędności społeczeństwa jest suma wkładów oszczędnościowych, o tyle miernikiem popularyzacji idei oszczędnościowej jest liczba oszczędzających.

Jak sprawa ta przedstawia się w Banku „Społem”, podajemy niżej:

Z tablicy tej widzimy, że wzrost sumy wkładów oszczędnościowych postępował szybciej niż wzrost liczby wkładców, przy czym silniejszy wzrost oszczędzających zaznaczył się dopiero w ostatnich 2 latach. Suma wkładów oszczędnościowych w 1937 wynosiła 847,2% sumy z 1931 r., podczas gdy liczba wkładów tylko 651,7%. Wynikiem tego jest wzrost przeciętnej na 1 książeczkę oszczędnościową. Wzrost ten obserwujemy do końca 1934 r., począwszy jednak od tego czasu następuje spadek przeciętnej, co jest dowodem, że Bank w działalności swej coraz większy zasób energii poświęca sprawie jednania nowych wkładców, spełniając tym sposobem pionierską rolę w pozyskiwaniu szerokich mas spółdzielczych dla sprawy kapitalizacji pieniężnej w Polsce.

Dla porównania podajemy przeciętną dla innych instytucji:

Poszczególne lata	Przeciętna suma wkładów na 1 książeczkę oszcz.		
	P. K. O.	K. K. O.	spółdz. kredyt.
1930	419	478	691
1934	422	457	454
1936	290	421	—

Mówiąc o przeciętnej wkładów oszczędnościowych na 1 książeczkę, warto nadmienić, że w Polsce na 1 mieszkańca przypada około 57 zł. oszczędności, gdy na 1 członka spółdzielni spóżywców przypada tylko około 6 zł. wkładów oszczędnościowych, zaoszczędzonych we własnej instytucji. Możli-

Poszczególne lata	Liczba wkł. oszczędność. (liczba książeczek)	Przyrost liczby wkładów oszczędn. w stosunku do stanu z końca poprzedniego roku		Liczba wkładów oszczędność. w poszczególnych latach w % liczby w 1931 r.		Przeciętna suma wkładów oszczędn. na 1 książeczkę w Banku „Społem”
		Pod względem liczby	W stosunku % - wym	Bank „Społem”	P. K. O.	
1930	568	—	—	—	—	183,7
1931	976	+ 408	+ 71,8	100,0	100,0	217,4
1932	1.070	+ 94	+ 9,6	109,6	125,2	286,8
1933	1.242	+ 172	+ 16,1	127,3	151,8	384,0
1934	1.543	+ 301	+ 24,2	158,1	194,3	413,7
1935	2.178	+ 635	+ 41,2	223,2	248,6	352,8
1936	3.713	+ 1.535	+ 70,3	380,4	300,5	323,5
1937	6.361	+ 2.648	+ 71,3	651,7	—	282,6

wości rozwoju w jednaniu wkładów szerokich rzesz spółdzielców są bardzo znaczne.

W propagandzie jednania wkładców pamiętać zawsze należy, że najcenniejszym pośród nich jest przede wszystkim drobny wkładca, jako najmniej płochliwy. Im więcej mniejszych wkładów, tym bardziej zmniejsza się ryzyko ich wycofania. W tym celu ustanawia się w niektórych instytucjach najwyższą granicę wysokości wkładu, tak np. w PKO. — górna granica dla zwykłych wkładów wynosi 10 tys. zł.

Interesującymi byłyby dane przedstawiające liczebność wkładców, odpowiadające danej wysokości wkładów, t. zn. ilu wkładców posiada wkłady do 100 zł, ilu do 500 zł, 1000 zł itd.

Również ciekawym byłyby skład zawodowy wkładców, a jeszcze ciekawszym ilu z nich jest członkami spółdzielni spożywców, ilu nie jest w ogóle spółdzielcami, jaki odsetek stanowią wkłady dzieci i młodzieży. Niestety — doroczne sprawozdania Banku sprawę struktury wkładów, jak i składu zawodowego wkładców całkowicie pomijają.

Skreślony powyżej obraz rozwoju wkładów w Banku „Społem” byłby niepełny, gdybyśmy nie wspomnieli o roli zastępstw i oddziału Banku, w gromadzeniu wkładów. Jak wiemy, Bank w swej akcji oszczędnościowej opierał się w omawianym okresie na pracy własnego oddziału w Łodzi i 107 lokalnych zastępstw, rozrzuconych po całym terenie kraju. Sumy wkładów oszczędnościowych zebranych przez oddział w Łodzi, zastępstwa i centralę Banku oraz ich rozwój za poszczególne lata przedstawia poniższa tabelka:

Uderzającą jest mała wydajność pra-

Poszczególne lata	Wkłady oszczędnościowe			
	ogółem	Centrala	Zastęp.	Oddział w Łodzi
1934	638.288	286.963	351.325	—
1935	768.361	305.946	462.415	—
1936	1.201.311	381.487	615.650	203.674
1937	1.797.755	446.227	988.909	362.619

cy zastępstw Banku, zwłaszcza gdy uwzględnimy, że liczba ich wynosiła 107 (z czego 37 powstało w ciągu 1937 r.). Przeciętna kwota zebranych oszczędności na 1 zastępstwo wynosi niewiele ponad 10 tysięcy zł. W porównaniu z wynikami jednego oddziału łódzkiego jest to różnica jaskrawa. Oczywiście nie wszystkie zastępstwa są mało wydajne — jedno z nich wykazują bardzo dużą aktywność, inne natomiast w zakresie zbierania oszczędności nie ujawniają prawie żadnej działalności. Na jedno wszakże chcielibyśmy zwrócić uwagę, a mianowicie na sprawę tajemnicy wkładów, rzecz, na którą należy położyć jak największy nacisk. Ludzie bardzo często nie niosą oszczędności do swej lokalnej zbiornicy oszczędnościowej, lecz do wielkich instytucji miejskich w obawie, że ich najbliżsi dowiedzą się, jak duże mają kapitały.

Oszczędności zgromadzone w Banku „Społem” są niemal w całości oszczędnościami ludzi pracy. Fakt, że Bank mógł w okresie ciężkiego kryzysu w tak szybkim tempie te oszczędności gromadzić — świadczy bardzo pochlebnie o instytucji. Jest to bowiem niezbitym dowodem, jak wielkim zaufaniem darzy ją całe społeczeństwo spółdzielcze, jak silne są jej fundamenty pewności i zaufania. Z drugiej strony podkreślić trzeba wyższe od przeciętnego uświadomienie ekonomiczne wkładców Banku „Społem”. Wszelkiego rodzaju wstrząsy, zaburzenia czy panika, wywołane niepokojami walutowymi, ograniczeniami dewizowymi i tezauryzacją, wszystko to przeszło prawie bez większego echa w Banku „Społem”. Jest to jeszcze jednym dowodem, jak wielkim zaufaniem cieszy się instytucja, oparta o zdrowe zasady spółdzielczej gospodarki. Bank bowiem jest instytucją całkowicie niezależną, nie posiada żadnych długów — w działalności swej opiera się wyłącznie na kapitałach własnych i zgromadzonych wkładach.

Jeżelibyśmy chcieli mówić o roli, jaką odgrywają wkłady w gospodarce in-

stytucji pieniężnej, to nie potrzebujemy dowodzić, że są one główną materialną podstawą jej działalności, że są czynnikiem ekspansji i usprawnienia jej gospodarki. Widzimy to i na przykładzie Banku. Silny i stały wzrost wkładów umożliwił obniżenie udziałów, udostępniając tym sposobem członkostwo mniej zasobnym spółdzielniom. W początkowej swej działalności Bank wobec szczupłości funduszy obrotowych kładł silny nacisk na gromadzenie udziałów; obecnie już tej potrzeby nie odczuwa.

Z roku na rok postępujący wzrost oszczędności w Banku „Społem” napędza wiarą w rozwój ruchu spółdzielczego spożywców, w jego niezależność gospodarczą i ideową. Wprawdzie daleko jeszcze do ideału, o jakim marzy Bank, t. zn., by móc zaspokajać wszystkie potrzeby kredytowe ruchu spożywców i stać się motorem twórczym przedsięwzięć inwestycyjnych w dziedzinie produkcji spółdzielczej. Według obliczeń dyr. Kuszewskiego potrzeby kredytowe członków Banku wynoszą około 20 mil. zł, gdy Bank zaspokaja je w wysokości 4.586 tys. zł.; pozostaje więc duża jeszcze część potrzeb niezaspokojonych, których zaspokojenie uwarunkowane będzie dalszym wzrostem wkładów. Z rozwojem rozbudowy gospodarstwa spółdzielczego potrzeby kredytowe ruchu będą ro-

sty — dlatego koniecznym jest stały i ciągły dopływ nowych kapitałów. Kapitały te w formie nagromadzonych oszczędności będzie doprowadzał Bank „Społem”; kapitały te, coraz bardziej rosnące, umożliwią ruchowi spółdzielczemu organizowanie produkcji. O ile bowiem rozwój i rozszerzanie się spółdzielni w terenie jest rozwojem wszere, o tyle rozwój produkcji spółdzielczej będzie rozwojem w głąb Spółdzielni przez dostarczanie swym członkom towarów, tj. przez organizację wymiany znosi jedynie zysk detalisty, hurtownia — zysk hurtownika, dopiero organizacja produkcji znosi zysk pierwotny, zysk przedsiębiorcy. Bank „Społem”, umożliwiając rozwój produkcji, umożliwia rozwój gospodarstwa polskiego na zasadach spółdzielczych.

Oszczędzając zaś w Banku „Społem” przyczyniamy się do budowy ustroju prawdziwej demokracji gospodarczej, ustroju, w którym wszyscy członkowie społeczeństwa są współtwórcami wszystkich wartości. Dlatego książeczka oszczędnościowa Banku „Społem” to nie tylko bezpośrednia korzyść, płynąca z posiadanego kapitału — to istotna korektura podziału dochodów społeczeństwa, to w całym tego słowa znaczeniu „branie swoich spraw w swoje ręce”.

S. Jasiński

OD WYDZ. LUSTRACYJNEGO I SPÓŁ.-WYCHOW.

W końcu czerwca zostały wysłane spółdzielniom blankiety sprawozdań okresowych dla sporządzenia bilansu za I półrocze. Sprawozdanie to powinno być wysłane lustratorowi okręgu przed końcem lipca r. b.

Ponieważ niektóre spółdzielnie nie nadesłały powyższego bilansu, Wydział Lustracyjny przypomina, że należy to zrobić najpóźniej w przeciągu tygodnia.

Spółdzielnia, która ma ambicję odegrania roli ważnego czynnika w ruchu spółdzielczym, podejmuje się zastępstwa Banku „Społem!”

PRAKTYKA

Kontrola rachunkowa nawozów sztucznych

Spółdzielnie, prowadzące nawozy sztuczne, nabywają je albo za gotówkę, albo uzyskują tak zwane „składy konsygnacyjne”. W tym ostatnim wypadku, kiedy spółdzielnia towar sprzedaje, pieniądze przekazuje właścicielowi towaru, potrącając sobie tylko ustaloną z góry prowizję.

Taki sposób handlu nazywamy komiśsem. Właściciel towaru nazywa się komitentem, a sprzedawca t. j. w tym wypadku spółdzielnia — komisantem.

Składy konsygnacyjne, uzyskiwane przez spółdzielnie w Związku, polegają na tym, że Związek nie jest właścicielem towaru, a tylko gwarantuje za spółdzielnię wobec dostawców (Banku Rolnego lub fabryk). W razie gdy spółdzielnia nie wywiązuje się ze sprzedaży, odpowiedzialność za to ponosi Związek. Z tego powodu Związek żąda od spółdzielni odpowiednich gwarancji, przekazywania terminowo gotówki za sprzedane nawozy, należytego ich przechowywania oraz prowadzenia prawidłowo rachunkowości i przesyłania raportów.

Raporty, wysyłane do Związku co miesiąc, muszą być oparte na zapisach w książkach spółdzielni oraz odpowiadać stanowi rzeczywistości, jaki jest w danym czasie w składzie konsygnacyjnym. Przed wysłaniem więc raportu niedość jest sprawdzić go z książkami, ale konieczne trzeba iść do magazynu i porównać go z pozostałymi zapasami nawozów sztucznych.

Rachunkowość składu konsygnacyjnego, jako prowadzonego w formie komisu, musi odpowiadać przepisom, jakie zostały wydane w stosunku do operacji komisowych. Wymaga to otwarcia w ks. głównej specjalnych kont: jedno dla komitenta (w tym wypadku dla Związku),

drugie dla odzwierciadlenia obrotów komisowych i trzecie dla wykazania otrzymanej prowizji.

Również musi być prowadzona specjalna książka pomocnicza, która będzie kontrolowała magazyniera, czy wylicza się on należycie z przyjętych towarów. Będzie to ks. magazynowa, prowadzona systemem ilościowo-wartościowym.

Ażeby dobrze opanować rachunkowość składu konsygnacyjnego, przyjrzyjmy się po kolei przebiegowi sprzedaży nawozów oraz wynikającym z tego zapisom w książkach spółdzielni.

Zjawia się klient po nawozy sztuczne. Biuro, względnie sklep, przyjmuje zamówienie, oblicza należność za nawozy i przyjmuje gotówkę, następnie wypisuje dyspozycję do magazynu, aby wydał klientowi zakupione nawozy.

Dyspozycja do magazynu musi być pisana przez dwie kalki, gdyż jedna kopia dyspozycji zostaje w grzbiecie, a drugą kopię i oryginał zanoszą klient do magazynu, gdzie kopię magazynier zatrzymuje, a oryginał wydaje klientowi wraz z towarem. Odbiór towaru kwituje klient na pozostawionej w magazynie kopii dyspozycji.

Aby jak najmniej wydać pieniędzy na druki buchalteryjne, najlepiej używać na dyspozycje do magazynu blankietów t. zw. „zaświadczeń”. Są to specjalne blankiety, które musimy wydawać każdemu odbiorcy nawozów, a więc możemy jednocześnie potraktować je jako dyspozycje do magazynu, tylko musimy wypisywać je w trzech egzemplarzach, ponadto podawać na nich wartość. Nada to tym dyspozycjom zarazem formę rachunku.

Zaświadczenie w taki sposób wypisane będzie wyglądało jak niżej:

Miejsce na pieczętę z firmą
i adres sprzedawcy

Kurów, dnia 29 czerwca 1938 r.
(Miejscowość)

Do W Pana Jana Kozłowskiego

w Wólce

Nr. członka — 89.

Zaświadczenie Nr. 722

Zaświadczam niniejszym, iż dnia 29 czerwca 1938 r. wydaliśmy, wysłaliśmy W Panu do stacji kolejowej (zbyteczne skreślić)

Nawóz sztuczny

według specyfikacji, jak niżej:

Nazwa nawozu sztucznego	Pochodzenie nawozu: fabryka, a dla nawozów zagranicznych kraj	Waga nawozu w kg.	Zawartość %-wa istotnych składników użytych [azot (N), P ₂ O ₅ , K ₂ O, Ca O] — podawać w jednej osobnej liczbie dla każdego składnika	
Saletra wapniowa	Chorzów	50,—	15½%N	zł. 14,—
Azotniak gran.	"	100,—	25%N	" 32,50
			Razem	" 46,50

Podpis lub pieczęć sprzedawcy:

(Pieczęćka S. S. w Kurowie i podpis
gospodarza zarządu)

Wieczorem, po skończeniu targu, należy obliczyć, ile w tym dniu sprzedano nawozów sztucznych i za jaką sumę. W tym celu należy zsumować wszystkie dyspozycje do magazynu i wtedy dowiemy

się, jaką ilość i jakich nawozów sprzedaliśmy i za jaką kwotę. Takie zliczenie dyspozycji wypisujemy na specjalnym arkuszu, który będzie wyglądał następująco:

Zestawienie sprzedaży nawozów sztucznych z dnia 29 czerwca 1938 r. w/g zaświadczeń od 1 do 15:

Nazwa nawozu	Zawartość %-wa składn.	Ilość kg.	Cena		Suma	
			zł.	gr.	zł.	gr.
Azotniak mielony	21 % N	300	28	—	84	—
Superfosfat	18 %	200	13	50	27	—
Sól potasowa		100	9	—	9	—
	Razem	600			120	—

Magazynier .....

Gospodarz sp. ....

Ażeby nie było rozbieżności pomiędzy magazynem a biurem, skąd są wydawane dyspozycje, należy zestawienia robić podwójnie, a więc magazynier dla

siebie i biuro dla siebie, następnie zaś uzyskane rezultaty muszą być codziennie porównane i uzgodnione.

Zestawienia sprzedaży będą dokumen-

tami do księgowania w buchalterii, przeto muszą być starannie wypełniane. Do zestawień załącznikami będą kopie dyspozycji, które muszą być skrupulatnie przechowywane.

Ceny na zestawieniach wypisujemy według istotnie uzyskanych kwot ze sprzedaży, nie biorąc pod uwagę cen cennikowych ustalonych nominalnie przez dostawcę.

Zestawienie dzienne sprzedaży wpisujemy do ks. magazynowej. Jest to książka, która wykaże nam z jednej strony wejście, a z drugiej sprzedaż czyli wyjście nawozów sztucznych. Jeżeli od wejścia odejmiemy wyjście, dowiemy się, ile jeszcze danego rodzaju nawozu powinno zostać w magazynie. Wystarczy wtedy iść do magazynu i sprawdzić, czy istotnie jest tyle, ile wykazuje ks. magazynowa.

Książka ta, oprócz zapisów ilościowych, jednocześnie jest prowadzona wartościowo, a więc możemy wyliczyć, ile nas kosztowały sprowadzone nawozy oraz ile za nie uzyskaliśmy i w rezultacie ile mamy dochodu.

Wejście towarów należy zapisywać do ks. magazynowej w następujący sposób:

Data	Treść	Saletra w.	Saletrzak	Azotniak 21 %	Azotniak gran. 25 %	Super. tomas. azot.	Super. tomas. 29 1/2 %	Superf. 18 %	Superf. 16 %	Superf. amon. 6 1/2 %	Sól potas.	Kainit	Wartość cennikowa		Koszty prowadzenia		Razem	
		k i l o g r a m y											zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.
21.6	Z przenies.				5.000				13.300		4.600		8768	—	190	—	8958	—
	W.N 314544				10,000								325	—			325	—
"	Koszty zw.														15	—	15	—
28.6	Ubezpiecz.														25	—	25	—
30.6	Komorne														10	—	10	—
	Razem				15.000				13.300		4.600		9093	—	240	—	9333	—

Z powyższego przykładu widzimy, że wszystkie gatunki nawozów sztucznych mają oddzielne rubryki. Następnie jest rubryka, w której zapisujemy wartość nawozów, jakie otrzymaliśmy, obok zapisujemy poniesione koszty prowadzenia

składu, wreszcie w ostatniej rubryce powtarzane są wszystkie sumy wartościowe kupna nawozów oraz kosztów prowadzenia składu, ażeby po podsumowaniu dowiedzieć się, ile wynosi cena kosztu nawozów sztucznych.

Z naszego przykładu wynika, że wartość cennikowa sprowadzonych nawozów wynosiła 9.093 zł., koszty prowadzenia składu stanowiły 240 zł., razem cena własna sprowadzonych nawozów wynosiła 9.333 zł.

Obecnie zapoznamy się z prowadzeniem ks. magazynowej po stronie rozchodu towarów, to jest sprzedaży. Targ dzienny ilościowo i wartościowo zapisujemy do ks. magazynowej z zestawienia dziennego sprzedaży, którego przykład podaliśmy poprzednio. Zestawienia robimy codziennie, przeto i zapisy do ks. magazynowej wnosimy każdego dnia sprzedaży nawozów.

Zapisy w ks. magazynowej po stronie wyjścia nawozów będą przedstawiały się następująco:

W pierwszej rubryce zapisujemy datę targu, następnie treść, po tym idą rubryki ilości sprzedanych nawozów każdego rodzaju, następnie wnosimy war-

tość sprzedanych nawozów w danym dniu. Po podsumowaniu tej rubryki dowiadujemy się, za jaką kwotę ogółem sprzedaliśmy nawozów sztucznych.

Gdybyśmy całkowicie sprzedali zapasy nawozów, moglibyśmy już wyliczyć,

Data	Treść	Saletra wapn.	Saletrzak	Azotniak 21%	Azot. gran. 25%	Sup.-tom. azot.	Sup.-tom. 29½%	Superfosfat 18%	Superfosf. 16%	Sup. amon. 9/12	Sól potas.	Kainit	Uzyskano ze sprzedaży dziennej		Wartość cennikowa (miesięcznie)		Należność pro-wizji od cen cenn.	
		k i l o g r a m ó w											zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.
29.6	Z przenies.			14000				12.000			1900		8210	—	6885	50	549	76
30.6	Sprzedano			300				200			100		120	—	—	—	—	—
	"			200				100					80	—	1304	—	110	24
30.6	Razem			14500				12.300			2000		8410	—	8189	50	660	—
	Remanent			500				1.000			2600		903	50	903	50	—	—
	Razem			15.000				13.300			4.600		9313	50	9093	—	660	—
	Prow. cenn.												660	—				
	Razem												9973	50				
	Koszt nab.												9333	—				
	Dochód net.												640	50				

ile mamy dochodu lub deficytu na sprzedaży nawozów, gdyż wiemy, ile nas kosztowały nawozy (lewa strona ks. ma-

gazynowej) i ile uzyskaliśmy za nie (prawa strona ks. magazynowej).

D. c. n.

T. Poźniak

Organizacja zakupu i wywozu jaj

Związek „Społem”, prowadzący od szeregu lat skup jaj nie tylko dla celów konsumpcji wewnętrznej na zapotrzebowanie spółdzielni z ośrodków większej konsumpcji (Śląsk, Łódź, itd), lecz przede wszystkim na wywóz za granicę, posiada ekspozytury handlu jajami w Krotoszynie, Kielcach i ostatnio uruchomioną w Chełmie. W ten sposób, do dotychczasowej pracy w terenie poznańskim i kieleckim, rozszerzyliśmy zasięg bezpośredniego skupu i pracy eksportowej na tereny powiatów: chełmskiego, włodawskiego i hrubieszowskiego.

Związek przeprowadza organizację skupu bezpośrednio od producentów, względnie zespołów producentów, wykorzystując w tym celu wiejskie spółdzielnie spożywców, kółka rolnicze, koła gospodyń wiejskich i wiejskie organizacje młodzieżowe. Tego rodzaju podejście do zakupu przyczynia się w dużej mierze

do podniesienia hodowli drobiu przez uszlachetnianie ras kur, a tym samym do poprawy gatunku jaj, szczególnie pod względem wielkości.

Placówki skupu jaj „Społem”, zajmujące się wywozem jaj za granicę, zakupują wyłącznie jaja na wagę: jednostką obliczeniową jest kilogram jaj wagi netto. Zakupowany towar jest badany i segregowany według następujących gatunków:

- jaja świeże
- „ secunda
- „ brudne
- „ tłuczki
- „ wylewki
- „ plamiste.

W myśl obowiązujących przepisów o uregulowaniu wywozu kurzych jaj za granicę:

- jajem świeżym jest jajo, które nie

podlegało żadnym zabiegom konserwacyjnym ani też myciu, posiada skorupkę czystą, komorę powietrzną głębokości nie większej niż 6 mm., białko przejrzyste i zwarte bez zmętnienia i plam, żółtko niewidoczne bądź zaledwie odróżniające się od białka a przy poruszaniu jajem pozostające w położeniu normalnym, bez plam i jakichkolwiek oznak rozwoju zarodka i wolne od obcych zapachów;

b) jajem secunda jest jajo, które nie podlegało żadnym zabiegom konserwacyjnym ani też myciu, posiada skorupkę czystą, treść zdrową, a komorę powietrzną głębokości od 7 do 12 mm i wolne jest od obcych zapachów;

Cena jaj drugiego gatunku płacona w tym samym dniu różni się do dwudziestu % od ceny jaj świeżych.

Jeżeli w ogólnej masie zebranych jaj, zakupowanych od spółdzielni, ilość jaj brudnych (świeżych lub sekunda) nie przekracza 5%, to następuje zapłata według stawki za jaja świeże; gdy zaś brudne przekraczają powyższą normę, cena ich jest niższa co najmniej o 10% od jaj świeżych.

Jaja myte i zbuki nie mogą być dostarczane i należy je usunąć z miejsca z towaru zbieranego.

Ekspozytury skupu jaj przeprowadzają rozliczenia zakupionych jaj na zasadzie „kart obliczeniowych”, według podanego poniżej wzoru, i są upoważnione do wypłacenia odrębnie premii od dostarczonych jaj wysoko gatunkowych. Premia ta jest przyznawana producentom dla zachęcenia podniesienia hodowli. Karty obliczeniowe są sporządzane w myśl przepisów eksportowych w kilku egzemplarzach, z których jeden jest przeznaczony dla spółdzielni lub do stawcy, drugi — dla organizacji branżowej (w tym wypadku dla Sekcji Jajczarskiej Polskiego Związku Eksporterów Bekonu i Artykułów Zwierzęcych), pozostałe zaś egzemplarze — do użytku ekspozytur.

Jakość jaj eksportowych

Oprócz wymienionej na początku kla-

syfikacji jaj eksportowych trzeba nadmienić, że jakoś jaj przeznaczonych na wywóz winna być ściśle dostosowana do wymagań rynków odbiorczych: np. Niemcy i Szwajcaria zakupują tylko jaja wysoko gatunkowe, Anglia — średnie i najwyższe gatunki, a Czechosłowacja — niższe gatunki. Najważniejszymi warunkami przy wywozie jaj jest ich czystość, bez obcych smaków i zapachów, jak słomy czy owoców — co jest wynikiem otoczenia w jakim przebywały lub jeśli były przewożone w niewłaściwym opakowaniu (przechowywane w zgniłej słomie lub siece). Dzięki doskonałej klasyfikacji i należytemu pakowaniu jaj zupełnie czystych, „Społem” ze swą marką jaj osiąga prawie na wszystkich rynkach lepsze ceny niż inne jaja polskie; tym samym zapotrzebowanie na nie wzrasta, co jest wielkim wyróżnieniem, ale jednocześnie pobudza naszą konkurencję do bezwzględnej walki z nami na terenie wiejskim.

Badanie jaj

W celu należytego rozpoznawania jaj i umiejętnego ich sortowania trzeba w tym zakresie przejść dłuższą praktykę techniczną.

Dobre świeże jajo posiada skorupkę czystą, silną, gładką, lekko błyszczącą, barwy wyraźnie białej lub brunatno-żółtej. Warto podkreślić, że jaja tego ostatniego koloru nie wszędzie są jednakowo pożądane, np. Anglia chętnie je kupuje, a Szwajcaria nie.

Jaja stare mają skorupkę bardzo kruchą, chropowatą, matową lub silnie połyskującą barwy niewyraźnej. Skorupka siateczkowata popękana świadczy o zamrożeniu. Warto tu dodać, że obecnie mocno jest lansowany w Polsce przez sfery gospodarcze eksport jaj w stanie mrożonym (bez skorupki), po przerobieniu ich w specjalnych instalacjach. Przeglądając jakmo pod światło dostrzega się wielkość komory powietrznej, a z niej wnioskuje się o świeżości, gdyż w jajku

„S P O Ł E M”

Kielce, d. 12 lipca 1938 r.

ZWIĄZEK SPÓŁDZIELNI SPOŻYWCÓW

Rzeczypospolitej Polskiej

Ekspozycja Handlu Jajami

KIELCE TELEFON 11-12

SPECYFIKACJA PRZYJĘTYCH JAJ Nr. 1397

Od dostawcy Spółdzielnia „Dobra Gospodyni” w Brudzowie Nr. 4

Dostawa dnia 12.VII.

Ilość skrzyń kop 14 sztuk 34 kg. Netto 48.80

Stwierdzono w magazynie wagę Brutto 57.80

Tara 9.— „ „ 48.80

Różnica wagi kg.

Waga Netto kg. 48.80 obliczono przeciętnie po Zł. 1.19 Zł. 58.07

Cena dnia za 1 kg. towaru eksportowego zł. 1.30

Potrącenia: 1. Za sekunde, brudne i małe sztuk Kg. 20 a Zł. 0.15 Zł. 3.—

2. „ tłuczki 17 „ „ „ 0.02 „ 0.34

3. „ wylewki 4 „ „ „ 0.03 „ 0.12

4. „ plamy i zepsute 9 „ „ „ 0.04 „ 0.36

5. „ różnicę wagi „ „ „ „

Do potrącenia za jakość i wagę Zł. 3.82

Do wypłaty bez premii Zł. 54.25

Premia za towar eksportowy szt. kg. 28 a zł. 0.05 „ 1.40

Do wypłaty z premią od skupu Zł. 55.65

UWAGI:

Podpis magazyniera

Podpis rachmistrza

świeżym komora znajdująca się u tępszego końca jest mała. W jajach starszych, zawartość porusza się i chlupocze, mając luz przy dużej komorze powietrznej; wewnątrz są ciemne plamy, smugi, barwa żółtka prześwieca czerwono.

Jaja zupełnie stare nie przepuszczają promieni światła, dlatego też w świetle dają jednolitą ciemną plamę. Jaja stare nie toną też przy zanurzeniu w

10% roztworze soli z wodą, natomiast jaja świeże idą na dno. Najłatwiej badać jaja w spółdzielni, przystawiając je do zapalanej żarówki lub lampy i zasłaniając dłonią do góry. Najlepiej badać je w specjalnym przyrządzie, tak zw. owoskopie.

W związku z wchodzącym w życie rozporządzeniem Rady Ministrów o sprzedaży w wewnętrznym handlu detalicznym jaj kurzych na wagę i uwiadczeniu ich

jakości, będącym spełnieniem postulatu zwalczania nieuczciwej konkurencji w tej dziedzinie obrotu, trzeba wiedzieć, że za małe jaja uważa się te o wadze niżej 30 g, za średnie — o wadze 30 — 50 g, za duże — powyżej 50 g. A więc na jeden kg jaj średnich 50-gramowych wejdzie ca 20 sztuk, czyli 1 kopa jaj waży 3 kilogramy.

Uzasadnienie prawne skupu

Czy spółdzielnia prowadząca skup jaj od swych członków i nieczłonków w swoim obrębie winna wykupić świadectwo przemysłowe? Jeśli spółdzielnia wymienia od swych członków nabiał na towary, jak również kupuje nabiał od swych członków, płacąc im za to gotówką — nie jest zobowiązana wykupywać świadectwa. Podajemy poniżej dosłowne wyjaśnienie naszego Referatu Prawnego w tej sprawie:

Ustawa o podatku przemysłowym różni m. in. dwa całkowicie odmienne rodzaje przedsiębiorstw: przedsiębiorstwa handlu towarowego i przedsiębiorstwa skupu zawodowego.

Zadaniem przedsiębiorstwa handlu towarowego jest rozprowadzanie towaru z większych jego skupień między konsumentów, zaś skup zawodowy ma na celu gromadzenie towarów dla przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych drogą nabywania go z większej ilości źródeł nieorganizowanych handlowo.

Zakłady handlu towarowego, należące do spółdzielni, wykupują patent III kat. bez względu na rodzaj prowadzonego handlu, natomiast przedsiębiorstwa skupu zawodowego wykupują patent zależnie od wysokości obrotu. Skup w taryfie podatkowej określony jest następująco: „skup w celu odsprzedaży wewnątrz państwa lub na wywóz za granicę surowców krajowych, produktów rolnictwa i leśnictwa oraz zwierząt domowych, drobiu tudzież innych towarów *bez utrzymywania w tym celu zakładów handlowych*”.

Istotna różnica pomiędzy zakładem handlu towarowego a skupu zawodowe-

go leży więc w odmiennych zadaniach gospodarczych, jakie te przedsiębiorstwa mają do spełnienia, a na zewnątrz ujawnia się tym, że przedsiębiorstwa skupu zawodowego nie mogą posiadać zakładów handlowych celem sprzedaży produktów. Wyjaśnił to NTA w wyroku z dn. 10.X.1933 r. L. Rej. 6581/31, wg. którego:

„Istotna różnica między zakładem handlu towarowego a skupu zawodowego polega na tym, że to ostatnie nie może posiadać zakładu handlowego dla prowadzenia handlu towarowego lub dokonywania innych operacji handlowych”.

Spółdzielnie, jako przedsiębiorstwa handlu towarowego, posiadające zakłady handlowe dla sprzedaży produktów, nie mogą równocześnie być przedsiębiorstwami skupu zawodowego, które nie mogą posiadać zakładów handlu towarowego. Nazwa „Skup” używana jest niewłaściwie i wprowadza tylko nieporozumienia.

Z chwilą kiedy spółdzielnia posiada zakład handlowy, wszelkie dokonywane przez nią transakcje handlowe podpadają pod pojęcie handlu towarowego w rozumieniu ustawy podatkowej, a nie skupu. Jest rzeczą obojętną, w jakich i ilu źródłach zaopatruje się w towar przedsiębiorstwo handlowe czy zakupuje go u jednego, kilku czy kilkudziesięciu drobnych dostawców. Zasadniczą jest rzeczą, że zakupuje go do sprzedaży ze swego zakładu handlowego, jest więc przedsiębiorstwem handlu towarowego i jako takie wykupuje na całą swą działalność handlową patent III kat.

Nadmieniamy jeszcze, że istnieje okólnik Min. Skarbu w sprawie patentów na skup przez spółdzielnie ziemiopłodów (z 14.XI.1933 r. L. D. V. 47321/433), wg którego spółdzielnie, „prowadzące transakcje zakupu i sprzedaży ziemiopłodów nie są obowiązane do wykupywania odrębnych świadectw przemysłowych na skup zawodowy ziemiopłodów, gdyż wobec posiadania przez nie zakładów handlowych nie mają charakteru skupu zawodowego, lecz noszą cechy handlu towarowego”.

Z wyjaśnień powyższych wynika, że w żadnym wypadku zakłady handlowe nie mogą wykupywać patentów na skup zawodowy, gdyż z mocy samej ustawy nie są zakładami skupu zawodowego.

Patent na skup zawodowy jest zresztą ulgową formą świadectwa przemysłowego. Urzędy skarbowe choćby ze względów fiskalnych nie powinny domagać się wykupienia patentów na skup.

Gdyby niektóre urzędy, niesłusznie oczywiście, nie mogły zrozumieć rozgraniczenia zakładów na handlowe i skupu i domagały się wykupienia dwóch patentów: jeden na handel towarowy, drugi na skup, to takie stanowisko, pominiawszy jego niesłuszność merytoryczną byłoby sprzeczne również z art. 24 u-

stawy o podatku przemysłowym, wg którego w tych wypadkach, gdy w jednym zakładzie handlowym jest prowadzony handel mieszany, zakład taki winien być zaopatrzony w świadectwo przemysłowe kategorii najwyższej pod względem rodzaju handlu.

Karty rejestracyjne spółdzielni wykupuje wtedy, gdy posiada składy dla magazynowania i przechowywania zakupionych jaj poza obrębem swej siedziby. Opłata skarbowa od karty rejestracyjnej zależnie od miejscowości wynosi od 10—18 zł.

Ogólny eksport jaj „Społem” w roku 1937 według krajów importujących przedstawiał się następująco:

l. p.	Kraj, do którego towar jest eksportowany	Nazwa towaru	Za sumę w 1937 r.
1	Austria	Jaja— 440/2 sk.	zł. 19.155.—
2	Anglia	„ —3360/2 „	141.304.71
3	Czechosłowacja	„ —1890/2 „	81.275.—
4	Niemcy	„ —4868/2 „	320.119.—
5	Szwajcaria	„ —4640/2 „	352.114.88
		15198/2 sk.	zł. 913.968,59

p o r ó w n a n i e :

ilość 1936	skrzyń 1937	wartość w tys. zł. 1936	1937	wzrost eksportu	stosunek do ogóln. eksportu Polski 1936	1937	stosunek do eksportu „SPOŁEM”
14.671	15.198	745	914	22,7%	2,7%	3,71%	63,3%

W roku bieżącym Związek, rozszerzając swój zasięg pracy w terenie przy zakupie jaj, zmuszony został również do znalezienia nowych rynków dla zbycia

i wysyłał jaja polskie do krajów zamorskich, a przede wszystkim do Argentyny i tak na ogólny import do tego kraju w roku bieżącym:

z Irlandii — 25.434 skrzyń
 „ Polski — 15.550 „ (w tym 5200 skrzyń jaj z marką „SPOŁEM”)
 „ Holandii — 2.200 „

r a z e m : 43.184 skrzyń po 360 sztuk

Poza tym trzeba dodać, że na rynku argentyńskim jaja z marką „SPOŁEM” są najbardziej pożądane ze wszystkich importowanych z Polski, jak to można stwierdzić z raportów Camara de Comercio w Buenos Aires (Izba Handlowa Polsko - Argentyńska) oraz zapotrzebo-

wania odbiorców, którzy żądali trzykrotnie większych ładunków, niż mogliśmy skutecznie.

Z tego wyraźnie widać, że nasze możliwości sprzedaży jaj polskich nie są ograniczone...

K. Szałowski

PRACE ORGANIZACYJNE I PROPAGANDOWE

Najbliższe zadania

Wnioski organizacyjne z cyfr statystycznych naszego ruchu za rok 1937

Jesteśmy u progu najżywszego okresu pracy organizacyjno - propagandowej w naszym ruchu, okresu jesienno-zimowego. Władze spółdzielni, rady okręgowe muszą zastanowić się nad realizacją swoich planów i poczynić największe wysiłki w tych dziedzinach, gdzie są największe potrzeby, niedociągnięcia i braki. W tym wyjawieniu potrzeb chcemy im tutaj pomóc.

Wydział Lustracyjny naszego Związku przygotował na tegoroczny Zjazd pełnomocników tabele statystyczne, odnoszące się do wyników pracy za rok ubiegły 1.085 spółdzielni; obecnie jest już na ukończeniu statystyka zbiorowa wszystkich spółdzielni należących do Związku „Społem”. Przytoczymy najciekawsze cyfry dotyczące pracy organizacyjnej spółdzielni w roku 1937 i wyciągniemy odpowiednie wnioski.

Liczba spółdzielni spożywców (o tych tylko tutaj chcemy mówić) należących do naszego Związku w ciągu roku ubiegłego wzrosła o 257 do ogólnej liczby 1.395. W tym samym czasie Związek wydał oświadczenia 288 spółdzielniom spożywców, z czego 38 powstałym w miastach i miasteczkach. Jak widzimy, ruch założycielski na wsiach jest daleko żywszy niż w miastach. Nic dziwnego, gdyż wieś jest większym terenem do zdobycia przez spółdzielczość spożywców niż miasta, chociaż teren miejski powinien być podatniejszym do organizowania spółdzielni spożywców. Ze względu na potrzebę ochrony interesów ludności miejskiej, całkowicie zależnej od pośredników, z faktu, że w miastach spółdzielnie spożywców mogą wyrastać w większe organizmy gospodarcze, z uwagi na zdolność promieniowania ideowego dobrych spółdzielni miejskich na okolicę wiejską — dążący potrzeba do możliwie najszybszego powołania do życia spółdzielni

spożywców we wszystkich pięciuset miastach i osiedlach robotniczych dotychczas tych organizacji pozbawionych. Z tego stanowiska rzecz traktując, musimy stwierdzić, że ruch założycielski w miastach w roku zeszłym był za słaby.

Członków w naszym ruchu przybyło 29,603, czyli przyrost wynosi ponad 10% w stosunku do stanu z końca 1936 roku. Jest to największy przyrrost członków od lat kilkunastu. Faktycznie nowych członków w naszym ruchu mamy 54,421, lecz z powodu masowych wykreśleń i pojedynczych wystąpień ubyło z rejestrów 24,818 członków. Jest to liczba ubytku dwukrotnie większa niż w roku poprzednim. Okazuje się więc, że wiele spółdzielni ociążało się i ociąża z oczyszczaniem listy członków.

Najwięcej, bo 21,292 członków, przyniosły nam nowe spółdzielnie. Przeciętnie nowoprzyjęte w roku ubiegłym do naszego Związku spółdzielnie spożywców miały 82 członków. Przyrrost netto członków w starych spółdzielniach wyniósł 8,311 osób.

Na skutek napływu nowych członków nastąpiły dalsze zmiany w układzie warstw społecznych, reprezentowanych w naszym ruchu. Rolników przybyło 24,625, urzędników przybyło 6,029, robotników przybyło tylko 811, ubyło natomiast 1.862 osoby z innych, t. zn. nieokreślonych zawodów.

Cyfry te wymagają wyjaśnień. Zainteresowanie robotników spółdzielczością spożywców jest znaczne i z każdym rokiem większe. Większość spółdzielni robotniczo - miejskich wykazuje wzrost członków. Tak np. Powszechna Spółdzielnia Spożywców w Łodzi zdobyła w roku ubiegłym 2,594 nowych członków, Konsum Śląski ponad tysiąc, przyrost członków uwidacznia się w Zagłę-

biu Dąbrowskim, Wierzbniku, Ostrowcu, w Warszawie i w innych ośrodkach przemysłowych. Te liczby przyrostu pochłonięte zostały przez wielkie wykreslenia. I tak tylko 3 spółdzielnie: Krajowa Kolarzy, w Łomży i w Lidzie wykresliły spośród swoich członków 8.900 robotników nie czyniących zakupów z różnych względów.

Następuje też rozrost gospodarczy spółdzielni. W jednym tylko roku 1937 poprzednio jednoklepowe 49 spółdzielnie otworzyły drugie sklepy, przekształcając się w ten sposób w spółdzielnie wieloklepowe. Tak samo spora ilość wieloklepowych spółdzielni powiększyła zakres swojej działalności handlowej.

Pociągnęło to za sobą znaczny wzrost ilości osób zatrudnionych dorywczo czy stałe. Ilość członków zarządu i rad nadzorczych nie jest ujęta statystycznie, lecz powiększyła się znacznie, choćby dlatego, że przybyło nam kilkadziesiąt spółdzielni. Pracowników przybyło okragło siedmuset. Zatem przybyła wielka armia członków, członków władz, pracowników, którzy muszą być przysposobieni do pracy spółdzielczej.

Tak poważny rozwój naszego ruchu zwiększa nasze obowiązki organizacyjne i kształceniowe. Na czym one polegają?

Nie kręgując zdrowej inicjatywy społeczeństwa przy zakładaniu spółdzielni żywców, rady okręgowe będą musiały nasilić propagandę na terenach, które dojrzały do skoooperatyzowania. Są to przede wszystkim miasta i osiedla robotnicze. Szczególną uwagę trzeba zwrócić na Centralny Okrąg Przemysłowy i to z różnych względów — spółdzielczych, ogólnospołecznych i państwowych. W C. O. P. powstają osiedla robotnicze, które jeżeli nie opamięta się spółdzielczość, zakorzeni się w nich handel prywatny, z którym później walczyć o interesy społeczeństwa byłoby trudno. Spółdzielnie żywców muszą tam wkroczyć, aby poskromić już dająca się odczuć drożyznę towarów pierwszej potrzeby. W interesie Państwa leży zaprowadzenie nor-

malnych stosunków aprowizacyjnych na teraz i na przyszłość, zwłaszcza tam, gdzie wypracowywać się będzie siła obronna kraju.

Naszej pomocy w organizowaniu spółdzielni domaga się społeczeństwo polskie w Małopolsce Wschodniej, no i na Pomorzu.

Wreszcie obowiązkiem naszym będzie dążyć do wzmocnienia podstaw organizacyjnych już istniejących oddziałów i składnic Związku, unikając narazie zagęszczania sieci spółdzielni na terenach oddalonych od hurtowni naszych.

Środkiem do pobudzania inicjatywy i do przygotowania organizatorów spółdzielni będzie kształcenie spółdzielcze. Kursy ustne dla robotników i młodzieży wiejskiej, a zwłaszcza zespoły samokształceniowe na naszych kursach korespondencyjnych trzeba będzie organizować w jeszcze większej niż dotychczas liczbie. W tej pracy oprzemy się na oświatowych i zawodowych organizacjach robotniczych i na Unii Związków Pracowniczych, a także na wiernych naszym wspólnym ideałom organizacjach wiejskich.

Wykorzystując coraz większą przychylność dla naszych poczynań organizacji robotniczych i pracowniczych, pokusić się musimy o znaczne powiększenie członków spółdzielni miejskich. Zagadnienie współpracy w tej dziedzinie z bratnimi organizacjami robotniczymi omówimy na tegorocznych jesiennych zjazdach okręgowych w okręgach o przewadze spółdzielni miejskich. Spółdzielnie miejskie nakłonimy do zorganizowania kursów informacyjnych dla działaczy robotniczych. Tam, gdzie to jest możliwe (jak np. w Łodzi), trzeba będzie ustanowić delegatów spółdzielni w poszczególnych zakładach pracy. Przy pomocy wyszkolonych na kursach działaczy robotniczych i pracowniczych spółdzielnie miejskie powinny w nadchodzącym sezonie zorganizować na szerszą skalę werbunek nowych członków.

Na tegorocznych wakacyjnych kursach spółdzielczych przeszkoliliśmy

prawie setkę kobiet. Należy mieć nadzieję, że w najbliższym czasie powstanie przy spółdzielniach większych pewna ilość nowych kół kooperatystek, a już istniejące pomogą spółdzielniom w pracy werbunkowej i uświadamiającej.

W metodach kształcenia władz i pracowników spółdzielni zajdą pewne zmiany. W pierwszym kwartale przyszłego roku zorganizujemy w Warszawie 6-tygodniowy kurs dla kandydatów na kierowników większych spółdzielni z pośród doświadczonych sklepowych. Wymaga tego potrzeba obsadzenia stanowisk kierowniczych w spółdzielniach i starych i nowych, które wkręcają w placówki wielosklepowe. Od najbliższej zimy rozpoczniemy organizowanie zimowych kursów typu wakacyjnego z nastawieniem na władze i pracowników spółdzielni z terenu wiejskiego. Natomiast kursy letnie będą obliczone na uczestników z terenu miejskiego. Kursy dla rachmistrzów i sklepowych organizować będziemy coraz dłuższe, aby kształcenie było gruntowniejsze. Dążyć będziemy do powiększenia ilości jednodniowych konferencji kształceniowych dla komisji rad nadzorczych, aby usprawniać ich działalność.

Podniesienie temperatury spółdzielczej wśród członków spółdzielni nastąpić winno przez rozszerzenie czytelnictwa „Spółnoty” i przez wycieczki do ośrodków naszej produkcji. Dzięki staraniom Spółdzielni Turystycznej „Gro-

mada” ludność wiejska w grupach po 25 i więcej osób będzie mogła robić wycieczki do Zakładów Wytwórczych „Społem” w Kielcach, korzystając z 66% zniżki kolejowej w obie strony. Jest możliwość organizowania na podobnych warunkach wycieczek ze wsi i do innych ośrodków spółdzielczej produkcji. Wycieczki miejskie korzystając będą w dalszym ciągu z poważnych zniżek, jednak tylko przy wykupieniu biletów na całe pociągi.

Wzywamy spółdzielnie do organizowania wszędzie jesiennych walnych zgromadzeń z dopuszczeniem udziału szerszego społeczeństwa — w celach informacyjnych i propagandowych.

Nie zaniedbujemy wychowywania młodzieży w duchu spółdzielczym. Wydałiśmy świeżo i chcemy jak najszerzej rozkolportować broszurkę 10-groszową p. t. „Rola nauczyciela i młodzieży w pracy spółdzielni uczniowskiej”, napisaną przez wizytatora szkół i wiceprezesa Rady Nadzorczej naszego Związku Stanisława Godeckiego. Rady będą miały zadanie utrzymywania dalszego kontaktu ze Związkiem Nauczycielstwa Polskiego i organizowania konferencji i kursów dla nauczycielstwa.

Takie zadania nasuwa nam życie, takie zadania wytknął naszemu ruchowi Zjazd pełnomocników i konferencja przedstawicieli rad okręgowych.

Weźmy się do pracy z możliwie największą energią.

J. Dominko

Komitety sklepowe

I. Komitety sklepowe — podstawą akcji społeczno-wychowawczej w spółdzielniach

Ożywienie działalności propagandowej w spółdzielniach stanowi nie byle jaką troskę dla sumiennego kierownictwa i władz każdej placówki. Nasuwa ono już duże trudności w małych spółdzielniach, działających na ciasnym te-

renie, a urasta do rozmiarów wielkiego trudu w spółdzielniach wielosklepowych. Powołuje się tam zazwyczaj specjalny wydział propagandowy, złożony z członków władz, który ma tę słabą stronę, że jego działalność zależy od

energii i inicjatywy jednostek. Zmiana osób w składzie takiego komitetu odbija się na ciągłości pracy, a często zupełnie ją paraliżuje.

Doświadczenie wskazuje, że nie można w tej pracy opierać się na niewielu jednostkach, że trzeba wciągać w orbitę działania długi szereg osób: im więcej, tym lepiej. Mogą nie wszyscy odznaczać się wybitnym intelektem, wystarczy, gdy są ożywieni dobrymi chęciami i wiarą. Trzeba z tych ludzi stworzyć komórki propagandowe (tzw. komitety sklepowe) w całym terenie, przy każdym sklepie lub przynajmniej w każdej odrębnej miejscowości, czy też dzielnicy większego miasta. — Taka praca będzie z początku kulawa, brakuje doświadczenia, wytrzymałości, często komitety będą chorować na „manię władzy”. Ale to wszystko minie. Przyjdą ludzie nowi, wytrwalsi, dojrzałsi, którzy nadadzą komitetom właściwy kierunek. Zresztą przewijanie się coraz nowych członków przez komitety także trzeba uważać za dodatni objaw, ponieważ zetknięcie się z praktyką spółdzielczych organów propagandowych pozostawia pewien ślad. Jestem również zwolennikiem jak największego rozszerzania ram komitetów sklepowych; liczba osób w nich nie powinna być za bardzo ograniczana — niech w nich bierze udział każdy, kto tylko ma ochotę pracować społecznie.

Komitety sklepowych nie wolno pozostawiać bez opieki i pomocy. Musi być jakiś organ kierujący i stale koordynujący ich pracę. Konieczne jest opracowanie regulaminu, normującego z grubsza wytyczne dla prac komitetów, ale nie krępującego zbyt mocno inicjatywy.

Z działalnością komitetów wiąże się ściśle sprawa kształcenia ich. Na to nie wolno żałować środków. Kursy dłuższe czy krótsze, częste konferencje, koła dyskusyjne, wycieczki, biblioteki itp. urzędy winny być stosowane, aby dostarczać coraz nowych, coraz świeżych wiadomości tym ludziom, którzy mają szerzyć ideę wśród swego otoczenia.

Tak pojmuję zasady działalności komitetów sklepowych jedna z naszych największych spółdzielni, Konsum Śląski. Przed dwoma laty zorganizowano tam od podstaw pracę społeczno-wychowawczą przez powołanie komitetów obwodowych. Było ich na razie 9 z 70-u członkami. Dzisiaj jest ich 26 z 300-u członkami i z dużym odsetkiem kobiet wśród nich. Osiemdziesiąt osób zostało przeszkolonych w ubiegłym roku na 10-dniowych kursach wakacyjnych. W bieżącym roku istnieje zamiar przeszkolenia dalszych 100-u osób. Praca komitetów jest coraz rańiejsza i pełniejsza. Główną uwagę komitety zwracają na uświadamianie spółdzielcze członków, co uważa się za pierwszy obowiązek każdego „komitetowca”. W paru ośrodkach działają stałe koła samokształceniowe, funkcjonują biblioteczki spółdzielcze, większość komitetów utrzymuje ścisłą łączność z organizacjami kobiecymi i związkami zawodowymi.

Uświadamiać, uświadamiać spółdzielczo szerokie masy spożyców! — oto aktualne hasło komitetów sklepowych.

Realizacja tego hasła daje Konsumowi Śląskiemu w rezultacie 1000 nowych członków rocznie.

Z. F.

II. Z doświadczeń łódzkich komitetów sklepowych

W życiu Powszechnej Spółdzielni Spożyców w Łodzi komitety sklepowe nie tylko zyskały całkowite prawo obywatelstwa, ale swoją w wielu wypadkach intensywną i rozległą pracę przyczyniają się do rozwoju organiza-

cji spółdzielni i usprawnienia pracy gospodarczej.

Armia ludzi bezinteresownie współdziałających z władzami spółdzielni przez komitety sklepowe zwiększa się coraz bardziej. Na koniec 1937 roku,

w 83 komitetach, istniejących jedynie przy sklepach spożywczo-kolonialnych, czynnych było 751 osób, a w tym 401 pełnomocników, 267 członków dokoopowanych i 83 kierowników sklepów.

Praca poszczególnych komitetów nie jest równomierna. Podejmowane prace, ich zakres i osiągnięte rezultaty, zależne są w pierwszym rzędzie od energii członków i ich umiejętności.

Podstawową czynnością są posiedzenia. Dążeniem władz Powszechnej Spółdzielni Spożywców jest, aby komitety zbierały się raz na miesiąc. Nie udało się jednak dotychczas doprowadzić do tej normy ilości posiedzeń we wszystkich komitetach. Przeciwnie w 1937 roku komitety odbyły po 8 posiedzeń, jeśli nie będziemy brali pod uwagę nowych sklepów, przy których istniejące komitety pracowały zaledwie przez parę miesięcy. Ponad przeciętną, to jest więcej niż 8 posiedzeń, odbyło 31 komitetów, a w tym raz na miesiąc i więcej — 12 komitetów.

Kontakt z członkami komitety utrzymują przez zebrania i dyżury w sklepach.

Niezależnie od zebrań zwoływanych z inicjatywy zarządu, to jest dorocznych, na których omawiane są wyniki działalności i bilanse oraz dokonuje się wyboru pełnomocników, komitety w miarę potrzeby występują do zarządu z wnioskiem zwołania zebrania dla omówienia spraw wysuniętych przez komitet. W zebraniach tych uczestniczą przedstawiciele władz spółdzielni. W roku ubiegłym z inicjatywy komitetów odbyło się 141 zebrań przy udziale 3862 osób. Nie wszystkie zebrania bywają liczne. Zależy to od stopnia zainteresowania się danego środowiska sprawami spółdzielczości oraz od przygotowania zebrania przez organizatorów.

Kontakt przez dyżury jest częstszy i lepszy. Zarówno władze spółdzielni, jak też i komitety przywiązują do dyżurów duże znaczenie.

Nie utrzymywał dyżurów w 1937 roku tylko jeden komitet. Członkowie

pozostałych komitetów odbywali w sklepach dyżury, w czasie których przeprowadzali, o ile zachodziła tego potrzeba, rozmowy z kupującymi, udzielając wyjaśnień i przekonując o konieczności zapisywania się na członków. Dłuższa obecność w sklepie umożliwia dyżurującym obserwację pracy personelu sklepowego oraz stwierdzanie reklamacji i badanie ich słuszności.

Z dyżuru wpisywane są uwagi do specjalnego zeszytu, które następnie są przedmiotem obrad komitetu. O ile zgłoszone reklamacje, zdaniem komitetu, są słuszne, zamieszczane są w protokole.

Protokoły czytane są następnie przez członka zarządu — kierownika działu organizacyjno-propagandowego, który wnioski komitetów referuje na posiedzeniu zarządu. Wówczas też pobierana jest w tych sprawach decyzja.

Całkowicie swój cel spełniają dyżury wtedy, kiedy mają charakter stały, to znaczy odbywane są w ściśle ustalonych dniach i godzinach, o czym zawiadamia się kupujących specjalną wywieszka w sklepie. Dyżury stałe utrzymywało 62 komitety, a w 20 — były one dorywcze, to znaczy od czasu do czasu.

Wiele pracy komitety poświęcają sprawie uaktywnienia członków tak zw. „martwych”, to znaczy nie utrzymujących ze spółdzielnią kontaktu gospodarczego. Najczęściej przez odwiedzanie tych członków, komitety sklepowe starają się zbadać przyczyny, które spowodowały, że członek przestał dokonywać zakupy i starają się skłonić go, aby stał się ponownie członkiem lojalnym.

Mimo, że praca ta nie jest ani łatwą, ani przyjemną, prowadziło ją 46 komitetów, a w akcji tej uczestniczyło 141 osób — członków komitetu. W 1937 odwiedzone 1111 osób, z czego około 30% powróciło z zakupami do spółdzielni. W pozostałych wypadkach zebrano materiały, w jakich dzielnicach miasta obecnie członkowie ci zamieszkują. Pozwoli to na kontynuowanie tej pracy.

Nie jest dla komitetów obca również

i akcja werbunku nowych członków, w której, w miarę swoich możliwości czynnie współdziałają. Przyjęcie do spółdzielni 2111 nowych członków w roku ubiegłym jest potwierdzeniem faktu, że wysiłki komitetów i pracowników zakończyły się pomyślnie.

Wszystkie poczynania, które tutaj cytowałem, nie wyczerpują jeszcze pełnej listy prac komitetów łódzkich.

Współdział w obchodzie Dnia Spółdzielczości i Dnia Oszczędności, propaganda na rzecz Banku „Społem” i artykułów produkcji spółdzielczej, wycieczki do Zakładów Wytwórczych Powsz. Spółdz. Spoż., troska o estetyczny wygląd sklepu i o ceny towarów, organizowanie grupowego słuchania spółdzielczych audycji radiowych—oto prace, które członkom komitetów absorbowały wiele czasu i wysiłków.

Były w roku ubiegłym także poczynania bardziej oryginalne, jak np.: dzięki staraniom jednego z komitetów sklepowych w Rudzie Pabianickiej, tamtejszy Zarząd Miejski ułożył przez rzekę nową kładkę z poręczą, celem udogodnienia kupującym przejścia do sklepu, a znowu inny komitet urządził zabawę

spółdzielczą wraz z przedstawieniem. Jeden z czynniejszych komitetów zainicjował i przeprowadził zbiórkę na ufundowanie łóżka w kolonii prowadzonej przez spółdzielnię dla dzieci członków.

Wymiana doświadczeń następuje na zebraniach komitetów dzielnicowych, do których wchodzi po dwóch przedstawicieli każdego komitetu z tej dzielnicy. Zebrania odbywają się pod przewodnictwem radnych i przy współudziale, o ile możliwości, członków zarządu. Na zebraniach tych przedstawiciele komitetów składają sprawozdania, a członkowie władz spółdzielni udzielają wyjaśnień na poruszone sprawy, jak również referują zagadnienia, związane z bieżącymi pracami komitetów.

Pragnąc prace komitetów usprawnić, władze spółdzielni zorganizowały w roku ubiegłym dwutygodniowy wypoczynkowy kurs dla przedstawicieli komitetów. Kurs ten odbył się w miesiącu maju we własnym osiedlu letniskowym — w Ustroniu pod Łodzią. W jesieni zorganizowano w Łodzi kurs wieczorowy. Przeszkolenie to będzie nadal prowadzone.

Marian Niczman

Nowe wydanie statutu

Wobec wyczerpania dotychczasowego nakładu statutu dla spółdzielni spożywców Dział Wydawnictw Związku przygotował nowy nakład tego statutu.

W nowym nakładzie wprowadzono pewne zmiany, podyktowane praktyką życiową i sądową przy rejestracji nowych spółdzielni.

Najważniejszą inowacją w nowym nakładzie jest wydanie dwóch odmian statutu: dla spółdzielni wiejskich i dla spółdzielni miejskich.

Różnica obu odmian polega na tym, że wiejskie spółdzielnie przyjmowały produkty rolnicze, np. jaja, i w zamian wydawały artykuły spożywcze, a nie miały tego przewidziane w statucie, co mogło być kwestionowane przez administrację czy władze skarbowe. Obecnie dana

czynność spółdzielni wiejskiej została już ujawniona wyraźnie w statucie, jak również na wszelki wypadek dodano, że spółdzielnia może przyjmować towary rolnicze nie tylko do wymiany, ale skupować je, przerabiać i zbywać (np. spółdzielnia kupuje zboże, przemiera je w młynie i mąkę wypieka w swojej piekarni, a chleb następnie sprzedaje członkom).

Również spółdzielnia na wsi będzie mogła brać od swych członków produkty rolne w komis, np. weźmie od członka zboże, zmiele je, a mąkę i otręby sprzeda w sklepie, regulując dostawcy należność dopiero po sprzedaniu towaru.

W nowym statucie dla wsi został przewidziany udział w wysokości 25 zł, gdy w miejskiej odmianie została wolna

rubryka, gdyż w mieście mogą być wypadki przyjęcia wyższej normy udziału, niż 25 zł.

Co do innych paragrafów w nowym nakładzie statutu, to w stosunku do poprzedniego zostały dokonane takie zmiany:

1. w § 3 skreślono prawo przyjmowania przez spółdzielnie wkładów oszczędnościowych na własny rachunek, natomiast wprowadzono nowy przepis, że spółdzielnie mogą przyjmować wkłady oszczędnościowe od członków, ale tylko w imieniu i na rachunek Banku „Społem” w Warszawie i za zezwoleniem tego Banku.

2. w § 6 dodano, że spółdzielnia może przyjmować na członków nie tylko osoby fizyczne, ale i prawne, np. sejmiki, gminy, kółka rolnicze itd.

3. Dotychczasowy § został zupełnie skreślony. Brzmiał on następująco: „Decyzja o przyjęciu członka do spółdzielni nabiera mocy prawnej dopiero po wpłaceniu wpisowego i obowiązkowego wniosku na udział”. Artykuł ten według opinii jednego z sądów jest sprzeczny z ustawą o spółdzielniach, która przewiduje, że z chwilą podpisania przez członka deklaracji i przyjęcia jej przez zarząd członek jest formalnie udziałowcem spółdzielni. Jeżeli nie wpłaci udziału, można go ściągać sądowo lub też jest to powód do wykreślenia takiego członka ze spółdzielni, jako nie wypełniającego obowiązków statutowych.

4. W § 23 dodano zdanie: „W razie ustąpienia członka rady nadzorczej wchodzi na jego miejsce zastępca do czasu ukończenia kadencji”, co oznacza, że radny nowy będzie w radzie tylko do tego czasu, do jakiego byłby ten radny, który ustąpił.

5. W § 27 dodano, że wybory zarządu muszą odbywać się na posiedzeniu rady za pomocą tajnego głosowania.

6. W § 33 zmieniono normy amortyzacji nieruchomości, przewidując 2,5% od obiektów murowanych, a 5% od drewnianych i innych.

7. W § 38 o likwidacji przewidziano, że likwidatorami będą ostatni członkowie zarządu, o ile zebranie ogólne nie wybierze oddzielnych likwidatorów.

8. § 39 uległ całkowitej zmianie. Dotychczas przewidywał on, że jeżeli pozostaną jakie fundusze po zlikwidowaniu spółdzielni, przekazywane są one do Związku na fundusz społeczny. Obecnie ten artykuł uległ zmianie w ten sposób, że pozostałość po zakończeniu likwidacji walne zebranie przekazuje na cele spółdzielcze.

Nowy statut zasadniczo ma taką samą strukturę i poszczególne artykuły jak dotychczasowy, tylko parę rzeczy uległo drobnym zmianom, które życie wysunęło.

Spółdzielnie mogą dostosowywać swe statuty do dokonanych zmian w ten sposób, że na walnym zgromadzeniu przyjmują jednolity tekst nowego wydania statutu i wysyłają go następnie do sądu celem zarejestrowania.

Ażeby zmniejszyć koszty rejestracyjnej, można zmianę statutu przeprowadzić przy sposobności rejestracji zmiany zarządu. Wtedy obie sprawy rejestracyjnej można razem załatwić.

Spółdzielnie, zamawiające statuty w Dziale Wydawnictw, powinny pamiętać podawać w zamówieniu, jakiej odmiany żądają: wiejskiej czy miejskiej, gdyż Związek nie wiedziałby, jaki rodzaj statutów wysłać.

T. P.

Wpłacajcie prenumeratę za III kwartał

PRZEPISY PRAWNE

K. Kakietek

O środkach finansowych na popieranie gospodarczo uzasadnionego kształtowania cen artykułów roln.

(Dz. U. R. P. Nr. 61 z 22.VIII.1938 r.).

W myśl powyższego rozporządzenia opłatom podlegają wszelkie gatunki mąki żytniej, pszennej i jęczmiennej oraz kaszy pszennej i jęczmiennej, zarówno wytworzonej w kraju, jak i sprowadzanej z zagranicy, z wyjątkiem mąki i kaszy pochodzenia krajowego, przeznaczonej do spożycia we własnym gospodarstwie producenta lub pracownika rolnego.

Obowiązek uiszczenia opłaty powstaje z chwilą wprowadzenia mąki lub kaszy do wolnego obrotu i obciąża osobę, która wprowadza te produkty do wolnego obrotu.

Opłatę uiszcza się przez umieszczenie na opakowaniu z mąką lub kaszą odpowiednich etykiet.

Mąka i kasza może być pakowana tylko w worki lniane, konopne, bawełniane lub jutowe, zaplombowane i zaopatrzone w etykietę wg. urzędowego wzoru.

Do obrotu handlowego mogą być wypuszczane opakowania z mąką i kaszą jedynie o wadze 100 kg., 80 kg., 50 kg., 10 kg. i 5 kg. brutto.

Rozważanie mąki i kaszy z opakowań powyższych do opakowań papierowych o wadze mniejszej niż 5 kg. brutto może odbywać się wyłącznie w zakładach detalicznej sprzedaży produktów przemiatu. W zakładach detalicznej sprzedaży może znajdować się w stanie otwartym tylko jeden worek każdego gatunku mąki i kaszy.

Zakłady detalicznej sprzedaży mąki i kaszy oraz wytwórnie wyrobów mącznych obowiązane są przechowywać w ciągu 2-ech lat zdjęte z opakowań z mąką i kaszą etykiety z plombami oraz dokumenty przewozowe.

Wszystkie zapasy mąki żytniej, pszennej i jęczmiennej oraz kaszy pszennej i jęczmiennej, znajdujące się w zakładach hurtowej jak i półhurtowej sprzedaży, podlegają z dniem 5 września r. b. zgłoszeniom (w dwóch egzemplarzach) powiatowej władzy. Takiemu samemu zgłoszeniu podlegają także zapasy, znajdujące się w zakładach *detalicznej* sprzedaży i w wytwórniach wyrobów mącznych, o ile przekraczają 500 kg. łącznie.

Zgłoszenia powyższe nie podlegają opłacie z tym jednak zastrzeżeniem, że do dnia 30.IX.38 r. włącznie powinny być przepisowo opakowane oraz zaopatrzone w etykiety i plomby.

Jak nam w ostatniej chwili wyjaśniło Ministerstwo Skarbu, zapasy powyższe mogą być sprzedawane bez potrzeby zaopatrywania ich w etykiety i plomby, z tym jednak, że w razie nierozsprzedania ich do dn. 30.IX. r. b., będą one podlegały przepisowemu opakowaniu i plombowaniu.

W razie, gdyby władze skarbowe, opierając się na ścisłym brzmieniu ustawy, kwestionowały sprzedaż mąki i kaszy bez uprzedniego opakowania i plombowania, to należy bezzwłocznie pisać do Związku, który będzie interweniował w Ministerstwie Skarbu.

Wobec tego, że plombowanie zapasów na dzień 30.IX.38 r. byłoby połączone z wieloma trudnościami, jak nabycie opakowań, plombownicy i plomb, należy starać się koniecznie do wyżej wymienionego terminu, 30.IX.38 r., posiadane zapasy mąki i kaszy **r o z s p r z e d a ć**.

Wszystkie zapasy mąki żytniej, pszennej i jęczmiennej oraz kaszy pszennej i jęczmiennej, znajdujące się w młynach, mogą być z dniem 5.IX.38 r. wpro-

wadzane do obrotu jedynie w przepisowych opakowaniach.

Wysokość opłat jeszcze nie została ustalona, ustali ją specjalne rozporządzenie.

Za uszczuplenie opłat grozi kara grzywny w wysokości 20-krotnej uszczuplonej opłaty. Winni przekrocze-

nia rozporządzenia co do zbywania i nabywania podlegać będą karze grzywny do 10-krotnej wysokości opłaty. Mąka i kasza podlega przypadkowi (konfiskacie).

Kto wykracza przeciwko nakazom lub zakazom (dotyczy to w dużej mierze sprzedaży w sklepach detalicznych) podlega karze do 3000 zł.

O obowiązku uwidaczniania cen w sklepach na artykuły codziennego użytku

Dekretem Prez. Rzplitej z dn. 22.II 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr. 13 poz. 89) sprawy aprowizacyjne zostały poruczone Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych.

Przez sprawy aprowizacyjne rozumie się sprawy związane z zaopatrzeniem sił zbrojnych, ludności cywilnej i zwierząt gospodarskich w przedmioty powszedniego użytku z uwzględnieniem potrzeb gotowości obronnej Państwa.

Przez przedmioty powszedniego użytku rozumie się artykuły, służące do zaspokojenia koniecznych potrzeb życiowych ludności i zwierząt gospodarskich, a mianowicie żywność, artykuły odzieżowe, opałowe, oświetleniowe i higieny codziennej.

Rada Ministrów ustaliła wykaz przedmiotów powszedniego użytku, na których muszą być na miejscu widocznym umieszczone ceny artykułów.

Wykaz obejmuje następujące przedmioty:

A. ARTYKUŁY ŻYWNOŚCI

I. Pochodzenia roślinnego:

1) Zboża, ich przetwory i pasza, jak: żyto, pszenica, jęczmień, owies, gryka, proso, kukurydza oraz ich przetwory, jak: mąki, kasze, płatki, pieczywa, suchary, makarony, opłatki, krochmal, sól, tudzież siano, słoma, koniczyna,

buraki i marchew pastewna oraz przetwory, jak makuchy i wytloki.

2) Warzywa: okopowe, strączkowe, oleiste, owoce, jagody, grzyby, zioła, jak: ziemniaki, kapusta, marchew, cebula, buraki, kalafior, groch, fasola, soja, rzepak i rzepik, siemię lniane i konopne, owoce ogrodnicze i leśne, chmiel oraz ich przetwory, jak: krochmal ziemniaczany, syrop, płatki, mąki, kompoty, powidła, marmelady, soki, oliwy, oleje jadalne, wszelkiego rodzaju konserwy.

3) Artykuły kolonialne i używki, jak: cukier, herbata, kawa, kakao, ryż, cykorja, pieprz, tytoń oraz ich przetwory, jak: cukierki, czekolada i wyroby z niej, ocet, drożdże, mączka do pieczenia, musztardy, sosy i wyroby przemysłu fermentacyjnego, jak: browarnictwa, słodownictwa, gorzelnictwa, miodosytnictwa, napojów winnych.

II. Pochodzenia zwierzęcego:

1) Mięso, przetwory i produkty uboju, jak: mięso wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drób, dziczyzna, wędliny, słonina, smalec, łój, wszelkiego rodzaju konserwy, buliony, ekstrakty, mąka kostna, produkty poubojowe.

2) Ryby słodkowodne i morskie oraz ich przetwory, jak: ryby solone, wędzone, marynowane, konserwy, mączka rybna.

3. Nabiał, jak: mleko, jaja oraz ich przetwory, jak: śmietana, sery, masło, wszelkiego rodzaju konserwy.

III. Pochodzenia mineralnego:

Sól do celów jadalnych.

B. ARTYKUŁY ODZIEŻOWE

1) Materiały tekstylne i odzież, jak: materiały wełniane, lniane, konopne, jedwabne, bawełniane, pilśniowe oraz z włókien zastępczych, a ponadto gotowe wyroby ubraniowe, bielizniane - osobiste i pościelowe, — trykotowe, kołdry.

2) Wyroby skórzanе, jak: obuwie, uprząż, galanteria skórzana, futra, kożuchy.

C. OPAŁOWE I OŚWIETLENIOWE

Materiały i energia do celów opałow-
wych i oświetleniowych gospodarstwa
domowego, jak: drewno, torf, węgiel,
nafta, koks, brykiety, świece, zapal-
ki, energia elektryczna, gaz.

D. HIGIENY CODZIENNEJ

Najniezbędniejsze artykuły higieny co-
dziennej, jak: mydło, wapno i inne środ-
ki do utrzymania czystości.

O obowiązku wywieszania cenników
pisaaliśmy w „Społem” w 1936 r. Nr. 22.
Obecnie na podstawie rozporządzenia
Min. Rol. i Reform Rolnych z d. 18.VIII.
1938 r. „posiadacze wszelkiego rodzaju
przedsiębiorstw obowiązani są posia-

dać w lokalach tych przedsiębiorstw
cenniki na przedmioty powszedniego
użytku, przeznaczone na sprzedaż, a
nadto ujawniać ceny bezpośrednio na
tych przedmiotach”.

Cenniki winny być wywieszane wzglę-
dnie umieszczane na miejscu widocznym,
dostępnym dla kupującego i zawierać:
1) nazwę towarów, 2) cenę, 3) firmę,
4) adres firmy, 5) datę sporządzenia
cennika.

Cenniki, jak również ceny, ujawnia-
nie bezpośrednio na przedmiotach po-
wszedniego użytku, należy podać czy-
telnie, jasno oraz w sposób nie budzą-
cy żadnych wątpliwości co do ich tre-
ści.

Przedsiębiorstwa sprzedaży przed-
miotów codziennego użytku obowiązane
są na żądanie kupującego wydawać
rachunki na sprzedane przedmioty.
Rachunki winny zawierać nazwę firmy,
adres, datę sprzedaży, jakość i ilość
towaru oraz cenę, za którą towar
sprzedano.

Przedsiębiorstwa, zajmujące się hur-
tową lub półhurtową sprzedażą przed-
miotów powszedniego użytku, obowią-
zane są sporządzać i posiadać faktury
(rachunki) na wszelkie sprzedane
przedmioty powszedniego użytku. Fak-
tury, wzmiankowane powyżej, należy
przedstawiać na żądanie władz admi-
nistracji ogólnej.

Rozporządzenie o ujawnianiu cen oraz
o przedstawianiu faktur weszło w ży-
cie 18 sierpnia r. b.

Za niestosowanie się do przepisów
rozporządzenia całkowicie lub czę-
ściowo grozi kara aresztu do 3 miesięcy
lub grzywny do 3000 złotych.

Jaja wolno sprzedawać tylko na wagę

(Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 415)

Na mocy rozporządzenia Rady Mini-
strów z dn. 13.VII.1938 r.:

„sprzedaż jaj kurzych w wewnętrznym
handlu detalicznym powinna być wyko-
nywana na wagę.

Handlujący jajami kurzymi są obowią-

zani wskazać ich jakość, umieszczając
przy sprzedawanych jajach kurzych na-
pisy, czy są to jaja świeże czy konserwo-
wane.

Kto wykracza przeciwko przepisom de-
kretu, będzie karany grzywną do 600 zł.
i aresztem do dni trzech lub jedną z tych
kar”.

Rozporządzenie powyższe Rada Ministrów opiera na ustawie z 2.VIII. 1926 r. Dz. U. R. P. Nr. 56 z 1930 r. poz. 467, a głównie na art. 7, wg. którego może w drodze rozporządzeń:

„a) nakazać, by pewne towary były sprzedawane w handlu detalicznym tylko w przepisanych jednostkach ilościowych

oraz z uwidocznieniem ich ilości (wagi, miary, liczby), jakości i miejsca pochodzenia;

b) wydawać przepisy, określające warunki urządzenia wyprzedaży”.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 27 sierpnia rb.

W sprawie sprzedaży octu i esencji octowej luzem do naczyń odbiorców

Niektóre władze skarbowe akcyzowe zakwestionowały sprzedaż octu z beczek do naczyń odbiorców, opierając się na § 210 rozporządzenia Min. Skarbu z 30.X. 1937 r. o Monopolu Spirytusowym oraz opodatkowaniu kwasu octowego i drożdży, wg. którego:

„każde naczynie z octem wypuszczone do obrotu z wytwórni lub rozlewni powinno być zamknięte przy pomocy laku lub nakrywek z wyciśniętą na tym zamknięciu firmą wytwórni lub rozlewni, oraz posiadać etykietę z czytelnym oznaczeniem na niej rodzaju octu (np. spirytusowy, piwny, winny), zawartości kwasu octowego w procentach wagowych (t. zw. moc octu) i ilości octu w litrach lub kilogramach oraz nazwy i adresu wytwórni lub rozlewni.

Rozlewnie, wypuszczające ocet pod firmowymi etykietami wytwórni, obowiązane są podawać nazwę i adres rozlewni na etykietach wytwórni.

W przypadku ujawnienia w sprzedaży octu w naczyniu z naruszonymi lub zdjętymi zamknięciami, za moc octu odpowiada sprzedawca”.

Związek zwrócił się w maju r. b. do Ministerstwa Skarbu z prośbą o wyjaśnienie spornej kwestii.

Ministerstwo Skarbu potraktowało

naszą interwencję jako kwestię o charakterze ogólnym i ogłosiło w Nr. 18 Dz. Urzęd. Min. Skarbu okólnik L. D. VI. 7988/2/38 z 21 czerwca 1938 r., rozesłanym do wszystkich Izb Skarbowych i Urzędów Skarbowych Akcyz i Monopoli Państwowych, w którym to okólniku wyjaśnia, że:

z postanowienia powołanego rozporządzenia Min. Skarbu wynika jasno, że w wypadku naruszenia lub zdjęcia zamknięć z naczyń zawierających ocet lub esencję octową sprzedawca odpowiada nie za fakt zdjęcia z naczyń zamknięć, lecz tylko za moc octu lub esencji octowej, znajdującej się w otwartym naczyniu, a nie odpowiadającej oznaczeniom mocy, zamieszczonym na etykietkach naczyń. Dalej Ministerstwo Skarbu podaje, że jedna z Izb Skarbowych podniosła wątpliwości na tle wyżej wskazanych przepisów, dlatego też wyjaśnia, że:

„obowiązujące obecnie przepisy skarbowe nie zawierają zakazu sprzedaży octu lub esencji octowej luzem do naczyń odbiorców, natomiast, o ile taka sprzedaż ma miejsce, sprzedawcy, zgodnie z postanowieniem § 215 ust. 2 oraz § 291-a ust. 2 rozporządzenia Min. Skarbu, nie wolno jest rozcieńczać octu lub esencji octowej, czego wyrazem jest postanowienie przepisu,

iż za moc octu lub esencji octowej w naczyniach z naruszonymi lub zdję-

tymi zamknięciami odpowiada sprzedawca".

Stopa procentowa od sum pieniężnych, składanych do depozytu sądowego

W Monitorze Polskim z 23.VII 1938 r. Nr. 166 zostało ogłoszone zarządzenie Ministra Sprawiedliwości, mocą którego została ustalona aż do odwołania stopa procentowa dla sum pieniężnych,

złożonych w postępowaniu egzekucyjnym lub zabezpieczającym do depozytu sądowego. Stopa ta wynosi 2% w stosunku rocznym.

Z t e r e n u

Z BIAŁEJ PODLASKIEJ

W dniu 27 — 28 czerwca b. r. lustrator Związku „Społem“, G. Iliaszenko, przeprowadził kurs dla nauczycieli - opiekunów spółdzielni uczniowskich.

Program kursu uwzględniał: znaczenie wychowawcze spółdzielczości uczniowskiej, organizację i prowadzenie spółdzielni uczniowskiej, rachunkowość spółdzielni uczniowskiej oraz niezbędne wskazówki dotyczące bibliografii i źródeł zakupu.

W kursie wzięło udział zamiast przewidzianych 18 osób aż 29 osób. Zarówno kurs jak i program kursu spotkał się z całkowitą aprobatą inspektora szkolnego p. Dontena Bolesława, który przybył na kurs 28-go czerwca.

Z BRZEŚCIA N/B.

W dn. 27, 28 i 30 czerwca r. b. przeprowadzony został z inicjatywy Inspektoratu Szkoln. w Brześciu n/B. na kursie dla nauczycielstwa 6-cio godzinny cykl wykładów o spółdzielczości, wg. następujących tematów:

- Podstawy ideowe i gospodarcze spółdzielczości.
- Jak założyć i prowadzić spółdzielnię spożywców?
- Jak założyć i prowadzić spółdzielnię uczniowską?
- Współpraca gospodarza spółdz. uczn. ze „Społem“.

Wykładowcami byli: lustr. S. Matuszkiewicz, kier. J. Szafrński i prof. Szkudlarek.

Wykładów wysłuchało ponad 50 osób, a żywa dyskusja dała wyraz dużemu zainteresowaniu się słuchaczy (czek) poruszonymi zagadnieniami.

Na zakończenie całego kursu uczestnicy zwiedzili biuro i magazyny miejscowego Oddziału „Społem“.

Z POW. CHEŁMSKIEGO

W dniu 8 maja odbył się w Cycowie jednodniowy kurs dla członków rad nadzorczych spółdzielni z udziałem gospodarzy — kierowników (prezesów zarządów spółdzielni). Kurs podzielony był na trzy grupy:

- dla członków wydziałów społeczno - wychowawczych,
- dla członków wydziałów rewizyjnych,
- dla członków wydziałów gospodarczych z udziałem gospodarzy (prezesów zarządów.)

Wykładowcami na kursie byli: W. Grygiel, J. Wójcik, K. Szawłowski, J. Żuchowski i E. Wierzbicki.

Udział w kursie wzięło 80 uczestników (członków władz spółdzielni) z 15 spółdzielni.

Kierownikiem kursu był lustrator E. Wierzbicki.

ZE ŚLĄSKA

W czasie od 2 do 31 sierpnia 1938 r. odbywają się trzy 10-ciodniowe kursy dla członków górnośląskich spółdzielni spożywców, zorganizowane przez Katowicką Radę Okręgową Związku „Społem“. Ogółem bierze w nich udział 196 osób, w czym 118 kobiet. Kursy mają na celu przygotowanie działaczy terenowych i zasilenie nimi komitetów sklepowych. 30 godzin wykładów i około 10 godzin gawęd treści spółdzielczej wypełniają część pedagogiczną każdego kursu. Poza tym uczestnicy kursu urządzają szereg wycieczek, między innymi do Krakowa.

Kursy odbywają się w pięknej okolicy podkrakowskiej, w Czatkowicach k/Krzeszowic, i mieszczą się w budynkach Wojewódzkiego Urzędu Śląskiego w Czatkowicach.

Z ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO

Na zjeździe delegatów Centralnego Związku Górników w Sosnowcu w dniu 26 czerwca po referacie kierownika Oddziału Banku „Społem” w Sosnowcu, St. Netzla, została jednogłośnie przyjęta następująca uchwała w sprawie współpracy z ruchem spółdzielczym:

„Zjazd Delegatów Centralnego Związku Górników Kopalni Zagłębia Krakowskiego, Śląskiego i Dąbrowskiego stwierdza, iż poza walką ekonomiczną, prowadzoną przez związki zawodowe, klasa pracująca musi zwracać uwagę na racjonalną i planową rozbudowę gospodarczą Świata Pracy, dlatego też zaleca członkom związków zawodowych:

czynienie wszelkich zakupów wyłącznie i tylko w sklepach spółdzielczych,

nabywanie w pierwszym rzędzie produktów fabrykacji spółdzielczej,

branie żywego i bezpośredniego udziału w ruchu spółdzielczym

oraz zwraca uwagę, aby oszczędności ludzi pracy, a w szczególności fundusze społeczne jak związków zawodowych, oświatowych, klubów sportowych i inne, złożone zostały w Centralnej Kasie Świata Pracy, jaką jest Bank „Społem”, a który przez racjonalną gospodarkę funduszami rozbudowuje ruch spółdzielczy, a w pierwszym rzędzie przyczynia się do powstania fabryk spółdzielczych, będących szkołą dla kierowników życia gospodarczego przyszłego uspołecznionego państwa, o które nieustannie klasa pracująca walczy na wszystkich frontach”.

Z ŻAŁOBNEJ KARTY

Stefan Boguszewski

W czerwcu r. b. zmarł w wieku lat 61 Stefan Boguszewski, znany działacz społeczny.

Już w szkole średniej Boguszewski interesował się czynnie pracą oświatową, należąc do nielegalnych podówczas uczniowskich organizacji. Po ukończeniu wyższych studiów rolniczych

na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie brał żywy udział w pracach społecznych placówek wiejskich, jak Towarzystwo Szkoły Ludowej, Towarzystwo Popierania Przemysłu Ludowego itd.

W roku 1914 jako członek „Strzelca” wstąpił do Legionów, gdzie został odznaczony krzyżem „Za wierną służbę”.

W Niepodległej Polsce zajmował kilkakrotnie urzędy państwowe, między innymi był jednym z pierwszych starostów w Garwolinie, później przeszedł do polityki parlamentarnej, w której dwukrotnie piastował godność senatora.

Stefan Boguszewski umieszczał kilkakrotnie w „Społem” swoje artykuły, omawiające zagadnienia społeczne, związane z życiem wsi.

Ostatni artykuł Boguszewskiego, zamieszczony w n-rze 6 „Społem” z r. b., nosi tytuł „Dochód netto w gospodarstwach chłopskich”.

Z. Ch.

Wpłaty na Fundusz Budowy Domu dla Szkół Spółdzielczych w Warszawie w czerwcu 1938 r.

1. Warszawa	„Społem” Związek Spółdz. Spoż. R. P.	15.000.—
2. Warszawa	Bank Spółdzielczy „Społem”	1.000.—
3. Gdynia	Spółdzielnia Marynarki Wojennej	287.54
4. Jarosław	Spółdzielnia Spożywców „Łączność”	104.63
5. Inowrocław	Spółdzielnia Spożywców „Spółnota”	100.—
6. Kałusz	Spółdzielnia Spożywców „Samopomoc”	58.17
7. Lubartów	Okręg. Zw. Spółdz. Stow. Spoż.	50.—
8. Grodzisk Maz.	Spółka Grodziska	50.—
9. Wiśniowa	Spółdz. Spoż. „Przyszłość”	50.—
10. Chrzanów	Spółdz. Spoż. Prac. Fabr. Lokomotyw	30.—
11. Garbów	Spółdz. Spożywców „Sноп”	25.—
12. Łuck	Pow. Kasa Samopomocy Naucz. Szkół Powsz.	20.—
13. Rejowiec Lub.	Spółdz. Spożywców „Obrońca”	20.—
14. Łódź	Sp. Osz. Kred. Prac. Fabr. Wyrobów Tyt.	20.—
15. Dziekanów	Spółdzielnia Spożywców	15.64
16. Rzeczyca	Spółdzielnia Spożywców	15.—
17. Łódź	Powsz. Sp. Spoż. zebrane przez Kom. Skł. N 50	12.50
18. Nowosiółki	Powsz. Sp. Spoż. zebrane przez Kom. Skł. N 83	4.41
19.	Sp. Spoż. „Zwycięstwo”	10.—
20. Łódź	Uczestnicy Kursu dla magaz. Związku	46.—
21. Białystok	p. J. Durkowski	10.—
22. Wieluń	p. J. Sikorski	5.90
	p. S. Marciniak	3.—
razem w czerwcu		16.937.79
wpływy do dn. 1 czerwca		249.022.74
Ogółem		265.960.53

KRONIKA

Kooperatyżacja wsi polskiej

W najświeższym (6—7) numerze „Spółdzielczego Przeglądu Naukowego” znajdujemy nader ciekawe obliczenia inż. Z. Chmielewskiego — wybitnego działacza spółdzielczości rolniczej, dotyczące uspołdzielczenia rolników w Rzeczypospolitej Polskiej.

Ogólna liczba rolników w spółdzielniach związkowych wynosiła na koniec r. 1936 — 2.009 tys. Z tego 1.422 tys. należało do spółdz. polskich, 538 tys. do ruskich i ukraińskich, 42 tys. do niemieckich, a 6 tys. do żydowskich. Do spółdzielni kredytowych rolniczych należało 693 tys. rolników, 299 tys. należało do spółdz. kredytowych powszechnych, 524 tys. do mleczarskich, 292 tys. do rolniczo-spożywczych, 127 tys. do spożywców, 54 tys. do rolniczo-handlowych, a 17 tys. do innych.

Zwraca uwagę, że rolnicy ukraińscy i ruscy stanowią co najmniej 26,7% ogółu rolników zrzeszonych w spółdzielniach, podczas gdy odsetek narodowościowy Ukraińców i Rusinów wśród ludności wiejskiej wynosi tylko 18%. Podobnie niestety wygląda sprawa w porównaniu z Niemcami. Wśród ludności wiejskiej

woj. poznańskiego stanowią oni 11,7%, a wśród rolników — spółdzielców 30%; odpowiednio w woj. pomorskim — 11,2 i 28,3; na Śląsku — 4,2 i 6,7. Co zaś najgorsze, że na terenie woj. południowych na przestrzeni lat 1933—1936 liczba Polaków — rolników w spółdzielniach spadła o 5%, podczas gdy w tym samym czasie liczba Ukraińców i Rusinów — rolników zrzeszonych w spółdzielniach wzrosła o 49%.

Bardzo interesujące wyniki osiąga inż. Chmielewski porównując liczbę zespołów rolniczych (gospodarstw samodzielnych) z liczbą rolników zrzeszonych w spółdzielniach.

Okazuje się, że odsetek zespołów rolniczych zorganizowanych spółdzielczo wynosi w Polsce na koniec r. 1936 — 58,4. W spółdzielniach kredytowych udział ten wyraża się cyfrą 29,0%, w mleczarskich — 15,2%, w spółdz. spożywców i rolniczo - spożywczych — 12,2%, w rolniczo - handlowych — zaledwie 1,6%.

Terytorialnie najbardziej skooperatyżowane są województwa południowe i województwo śląskie. Tak więc w województwie tarnopolskim wyraża się ono odsetkiem 105,3 (wskutek

„wielokrotnego członkostwa” — należenia rolnika do kilku różnych spółdzielni, w województwie stanisławowskim — 100,1, lwowskim — 93,7, śląskim — 90,5, poznańskim — 92,1, krakowskim — 79,9 itd. Najgorzej wyglądają woj. wschodnie. Np. woj. polskie wykazuje wskaźnik kooperatyżacji 24,1.

Na tle stosunków za granicą wyglądamy nie najlepiej. Nasz wskaźnik kooperatyżacji wsi — 58,4 pozostaje daleko za Danią — 700, Holandią — 331, Luksemburgiem — 280, Szwajcarią — 278, Łotwą — 243, Finlandią 230, Litwą — 150, Belgią — 127 itd. Daje to pojęcie o tym, co pozostaje nam jeszcze do zrobienia.

Związek „Społem” wytacza procesy prasowe

W szeregu pism, przeważnie prowincjonalnych, ukazały się w ostatnich czasach dłuższe lub krótsze artykuły pełne złośliwych zarzutów pod adresem Związku „Społem”. Ponieważ zarzuty te są niesłuszne, oparte na błędnych lub zdecydowanie kłamliwych informacjach, Związek „Społem” zmuszony został wystąpić na drogę sądową w obronie swego dobrego imienia. Procesy te zostały wytoczone

następującym pismom: „Słowo Narodowe”, „Merkuriuszowi”, „Samobronie Narodu”, „Wielkopolaninowi”, „Kupcowi Kolonialnemu” i „Dwutygodnikowi Kresowemu”. Charakterystyczną cechą tych artykułów jest operowanie w jednakowy sposób sformułowanymi zarzutami. Wskazywałoby to na fakt pochodzenia wszystkich ataków z jednego źródła.

„Gromada” skarży o zniesławienie

W związku z artykułem, który się ukazał w „Wieczorze Warszawskim” w numerze 197, a w którym podano do wiadomości jakoby spółdzielnia „Gromada” organizowała wycieczki w

charakterze masońskim została wytoczona przeciwko powyższej Redakcji sprawa sądowa — o zniesławienie.

Pracownicze spółdzielnie kredytowe w Polsce

Spółdzielczy ruch kredytowy wśród warstw pracowniczych w Polsce datuje się właściwie dopiero od odzyskania Niepodległości. Zaledwie 12 obecnie istniejących placówek pochodzi z okresu zaborów.

Ożywiony rozwój powojenny znalazł wreszcie wyraz w zjednoczeniu wszystkich spółdzielni tego typu w jednym Związku Spółdzielni i Zrzeszeń Pracowniczych R. P. W organie tego Związku — „Głosie Spółdzielczym” znajdujemy szereg interesujących danych o pracowniczych spółdzielniach kredytowych. 198 tych spółdzielni liczyło 102,7 tysięcy członków. Najwięcej było spółdzielni pracowników przedsiębiorstw państwowych, — 52 z 36,5 tys. członków, a na drugim miejscu nauczycielskich — 43 z 10,2 tys. członków. Z charakteru tych spółdzielni wynika ich skupianie się w większych miastach, a więc w Warszawie (43 spółdzielnie), Lwowie, Krakowie, Poznaniu itd. Rozmiary spółdzielni są bardzo rozmaite: od małych, liczących 20 — 30 członków, aż do wielotysięcznych wielkich spółdzielni. Przeciętna jednak liczba członków wynosi około 300 na spółdzielnię.

Spółdzielnie kredytowe pracownicze zgromadziły 9,6 milj. zł. funduszu udziałowego, 2,4 milj. zł. funduszu zasobowego i specjalnego.

Suma wkładów na książeczkach i r-kach czekowych wynosi 7,1 milj. zł., a suma bilansowa 29,0 milj. zł. W r. 1936 omawiane spółdzielnie udzieliły 90,4 tys. pożyczek na sumę 26,2 milj. zł. Wartość przeciętna 1 pożyczki wynosi 290 zł. Stan pożyczek na koniec roku wyniósł 21,1 milj. zł. Większość stanowiły w nich pożyczki tzw. ratalne, a więc skryptowe i wekslowe, które doszły do wysokości 20,5 milj. zł.

W wyniku działalności za r. 1936 — 184 spółdzielnie osiągnęły nadwyżki w łącznej sumie 560 tys. zł., a zaledwie 13 spółdzielni wykazało straty na sumę zł. 17 tysięcy.

Jak wynika z tego pobieżnego przeglądu, kredytowe spółdzielnie pracownicze gospodarują pomyślnie i tanio, gdyż dzięki społecznemu nastawieniu członków władz spółdzielni i ich honorowej przeważnie pracy (w 100 spółdzielniach bezinteresownie, w 48 za minimalnym wynagrodzeniem), koszty prowadzenia spółdzielni wyniosły zaledwie 3,6% sumy bilansowej. W tych warunkach spółdzielnie te już obecnie spełniają pozytywną rolę w życiu warstw pracowniczych w Polsce. Rola ta będzie niewątpliwie bardzo poważna, jeżeli upowszechni się ich sieć, a idea zdrowego kredytu opartego na samopomocy wyprze kosztowne przyzwyczajenia „ratalne” wśród pracowników umysłowych.

Sprostowanie niezgodnych z prawdą wiadomości o nadużyciach w spółdzielniach spożywców w Warszawie

W Nr-ze 221 „Wieczoru Warszawskiego” z dn. 7 b. m. została umieszczona notatka kronikarska p. t. „Fałszywe księgi w spółdzielni” podająca, że delegaci Państwowej Rady Spółdzielczej w czasie lustracji ksiąg poszczególnych spółdzielni natknęli się na nadużycia w jednej z wielkich spółdzielni spożywców w Warszawie.

Związek „Społem”, jako Związek Rewizyjny jednoczący i nadzorujący spółdzielnie spożywców, stwierdza, że 1) w żadnej ze spółdzielni

spożywców, działających na terenie Warszawy nie zostały popełnione nadużycia, 2) że nadzór nad związkowymi spółdz. spożywców sprawuje Związek „Społem” i w żadnej ze spółdz. spożywców należących do Zw. „Społem” nie przeprowadzali rewizji delegaci Państw. Rady Spółdzielczej. Dalsze informacje „Wieczoru Warszawskiego” o pociągnięciu do odpowiedzialności sądowej dyrekcji spółdzielni i delegata Związku Rewizyjnego również nie są zgodne z prawdą.

Spółdzielczość na terenie C. O. P.

Rozbudowa nowego okręgu przemysłowego stawia zarówno przed miastami, jak i przed wsią C. O. P.-u szereg nowych zagadnień organizacyjnych i gospodarczych. Zorganizowanie należytej aprowizacji powstających ośrodków miejskich wymaga odpowiedniej sieci spółdzielni spożywców. Konieczne wzmoczenie tempa produkcji rolnej i organizacja zbytu jej wytwórców musi oprzeć się na spółdzielczości rolniczej. Nie od rzeczy więc będzie pobieżny przegląd obecnego stanu spółdzielczości na tym terenie.

A więc na terenie C. O. P.-u już obecnie istnieje 484 spółdzielnie spożywców, zrzeszone w Związku „Społem”, oparte o szereg oddziałów i składnic tego Związku i o pobliskie zakłady chemiczne „Społem” w Kielcach.

Prócz nich, na terenie okręgu działa ponad sto spółdzielni rolniczo - spożywczych, dokonywujących ponad 7 milj. zł. obrotów, a zrzeszonych w Zw. Spółdz. Roln. i Zarb. - Gosp. R. P.

Duże znaczenie dla aprowizacji okręgu mają spółdzielnie mleczarskie, których jest na tym terenie 238, przerabiających ponad 130 milj. kg. mleka, 31 spółdzielni rolniczo - handlowych istniejących w okręgu dokonało obrotu na sumę około 7,4 milj. zł. Na terenie wsi pracowało 669 spółdzielni kredytowych rolniczych, które zebrały ok. 8,8 milj. zł. wkładów i udzieliły blisko 20 milj. zł. pożyczek. Działające na terenie miast 88 spółdzielni kredytowych powszechnych zgromadziło ok. 9,4 milj. zł. wkładów i udzieliły ponad 20 milj. zł. pożyczek.

Wkłady w Banku „Społem”

Bank „Społem” powołany do życia w r. 1930 jest centralą finansową spółdzielni spożywców. Zadaniem jego jest zaspokojenie potrzeb kredytowych ruchu spółdzielczego, zwłaszcza w zakresie budowy własnej wytwórczości. Na przestrzeni siedmiu lat swej działalności Bank poczynił duże postępy w dziedzinie gromadzenia oszczędności i lokowania ich w rozbudowie gospodarstwa spółdzielczego. Suma wkładów, która w r. 1930 wynosiła 626 tys. zł., w r. 1932 przekracza milion, osiągając 1.325 tys. zł., w r. 1934 przekracza 2 milj., osiągając 2.042 tys. zł., wreszcie w r. 1936 przekracza 3

milj. (3.449 tys. zł.) by w r. 1937 zbliżyć się wydatnie do czwartego miliona złotych i osiągnąć 3.975 tys. Z sumy tej 1.798 tys. zł. stanowiły wkłady na książeczki oszczędnościowe. Wkłady terminowe wyniosły 1.370 tys. zł., a na r-kach bieżących 807 tys. złotych. Liczba wkładców wynosiła w końcu 1937 r. 6.361 właścicieli książeczek, 74 wkładców terminowych i 376 na r-kach bieżących. Porównując stan wkładów z r. 1937 ze stanem w r. 1931, przekonamy się, że wzrósł on pięciokrotnie. W tym samym czasie wzrost wkładów w całej Polsce wyniósł tylko 44,9%.

Nowy elewator zbożowy

W dniu 14 bm. poświęcony został i uruchomiony nowy elewator, trzeci w województwie lubelskim (pierwszy w Siedlcach, drugi w Tomaszowie), wybudowany przy stacji kolejowej w Bezwoli (pow. Radzyń) przez Spółdzielnię Rolniczo - Spożywcą „Jedność” w Komarówce Podlaskiej. Koszt budowy wyniósł 35 tys.

zł., z czego 15 tys. zł. wyłożyła Spółdzielnia ze swych funduszy, a 20 tys. zł. wypożyczyła z kredytu inwestycyjnego w Państwowym Banku Rolnym. Elewator pomieści może 30 wagonów zboża. Dzięki posiadaniu tego budynku Spółdzielnia będzie mogła dokonywać zakupu zboża, a więc i normować jego cenę.

Warszawskie spółdzielnie pracy

Ruch założycielski na terenie spółdzielczości pracy jest ożywiony. Towarzystwo Popierania Kooperacji Pracy i Związek „Społem” zanotowały w ciągu r. 1937 przeszło 60 zgłoszeń inicjatorów nowych spółdzielni. W stolicy

działa szereg takich placówek. Dziewięć najczynniejszych spośród nich dokonało robót na sumę prawie 660 tys. zł. i wypłaciło swym członkom 483 tys. zł. robocizny.

Nowe spółdzielnie spożywców

W pierwszym półroczu r. b. Związek „Społem” zarejestrował powstanie 153 nowych spółdzielni spożywców, z czego 141 wiejskich,

7 w miasteczkach i 5 w miastach. W tym samym okresie roku ub. powstało 142 nowe spółdzielnie spożywców.

Estoncy spółdzielcy w Polsce

Do Centrali Związku „Społem” przybyli estońscy spółdzielcy: Johan Toots, naczelny dyrektor Estońskiego Związku Spółdzielni Spożywców w Tallinie, Jüri Warangu, dyrektor wydziału handlowego tegoż związku oraz Aleksander Udam, dyrektor wydziału rewizyj-

nego. Zapoznawali się oni szczegółowo z organizacją spółdzielczości spożywców, informując się co do szczegółów ustrojowych i wyników działalności. Po zwiedzeniu centrali Związku „Społem” goście estońscy udali się do Zakładów Wytwórczych w Kielcach.

Polska wycieczka zwiedza spółdzielczość słowacką

Serdeczne stosunki łączące spółdzielczość polską i słowacką, wyrażające się w częstych wzajemnych odwiedzinach i wymianie myśli i doświadczeń, zacieśniają się nadal. Dn. 6 sierpnia przybyła do Bratislavy wycieczka 36 nauczycieli polskich, którzy zwiedzili szereg in-

stytucji i placówek świetnie rozwijającego się młodego słowackiego ruchu spółdzielczego. Wycieczka, zorganizowana przez Spółdz. Turystyczną - Wypoczynkową „Gromada”, podejmowana była nadwyzczaj serdecznie przez działaczy i spółdzielców słowackich.

Bank Słowiański w Berlinie

Centralą finansową spółdzielczości polskiej w Niemczech jest Bank Słowiański w Berlinie. Warunki pracy tej instytucji nie były najlepsze, jak zresztą całego polskiego ruchu spółdzielczego w Niemczech. Prowadzony jest w stosunku do niej przez Niemców ostry bojkot. Zmusza się urzędników groźbą usunięcia z pracy, do zerwania stosunków z polskimi spółdzielniemi. Organizacje niemieckie, N. S. D. A. P., żandarmeria, nauczyciele, burmistrze

wszelkimi środkami usiłują poderwać byt polskich „Rolników” i Banków Ludowych. Utrzymywanie z nimi stosunków piętnowane jest jako „zdrada stanu”.

Pomimo tych przeszkód, obrotu Banku Słowiańskiego wzrosły o 6,1 milj. RM., tj. o 36%, osiągając sumę 19,2 milj. RM. Działalność swą zarok ubiegły zamknął Bank nadwyżką 14 tys. RM., z czego sumę 5 tys. RM. przelano na ustawową rezerwę.

70 lat pracy jednej z największych spółdzielni świata

W roku bieżącym mija 70 lat od założenia jednej z największych angielskich spółdzielni spożywców — Royal Arsenal Cooperative Society w Londynie. Spółdzielnia ta, założona przez 47 robotników Arsenалу Królewskiego z 8 f. szt. kapitału, w r. 1937 dokonała obrotu na

sumę 9.600 tys. f. szt., co stanowi blisko 250 mil. zł., a więc więcej niż wyniosły w 1936 roku obroty całej polskiej spółdzielczości spożywców ze Związkiem „Społem” łącznie. Liczba członków wynosi 370 tys., również więcej niż liczba członków polskich spółdz. spożywców.

PRZEGLĄD CZASOPISM I KSIĄŻEK

Przegląd prasy polskiej

Nasze bratnie pismo „Spółnota” w jednym z ostatnich numerów poświęciło nieco miejsca atakom na spółdzielczość, stwierdzając m. in., że „jasne jest, iż ktoś prowadzi przeciwko spółdzielczości spożywców zorganizowaną kampanię prasową, rozsyłając odpowiednio spreparowane inwektywy, czego dowodem jest, że napastliwe artykuły ukazują się w tym samym brzmieniu na raz w paru pismach”.

Świeżym dowodem tego są popisy niejakiego pana Józefa Białasiewicza, który na raz w paru pismach prowincjonalnych atakuje Związek „Społem”, operując tymi samymi i tak samo sformułowanymi zarzutami, jak to już czynił uprzednio na łamach „Warszawskiego Dziennika Narodowego” i „Głosu Lubelskiego”.

Niejakiego pana Białasiewicza boli serce z powodu fatalnych historii, które jakoby dzieją się w Związku „Społem”. Pan Białasiewicz boleje, krytykuje i radzi. W krytykach swoich operuje stwierdzeniami, nie siląc się wcale na jakiegokolwiek ich udowodnienie, operuje nazwiskami ludzi najwidoczniej najzupełniej mu nieznanym, powołuje się na pisma spółdzielcze, których najprawdopodobniej nigdy w życiu nie czytał.

„Przed wszystkim więc stwierdzić należy — pisze pan Białasiewicz w „Głosie Mazowieckim” — że „Społem” jest opanowane przez racjonalistów, którzy używają terenu tej organizacji do prowadzenia swojej działalności politycznej”. Nasz krytyk z nieprawdziwego zdarzenia nie wie widocznie o tym wcale, że spółdzielczość spożywców w Polsce stała i stoi na stanowisku kompletnej neutralności politycznej i że właśnie tej zasadzie zawdzięcza swój rozwój ku zgrodzie panów Białasiewiczów.

„Na terenie wsi poza omawianą akcją z C. T. O. i K. R. „Społem” nawiązuje bliskie kontakty z wiciarzami. Na terenie robotniczym odbywają się bardzo żywe rozmowy z klasowymi związkami zawodowymi. Jednocześnie obserwujemy wzmożoną akcję gospodarczą „Społem”, szczególnie na terenie C. O. P., która się przejawia osiąganiem nowych koncesji od rządu”. Zarzuty te są już co najmniej śmieszne. Spółdzielczość spożywców organizuje gospodarstwo robotników, chłopów i pracowników umysłowych. Cóż więc w tym dziwnego i jakież z tego można czynić zarzut, że porozumiewa się z organizacjami tych warstw? Na konferencji spółdzielczej w Kielcach brali

udział przedstawiciele wszystkich central zawodowych w Polsce bez względu na zabarwienie polityczne. Rezultatem tej konferencji były uchwały stwierdzające konieczność współpracy central zawodowych (bez względu na przymiotnik w tytule) z ruchem spółdzielczym.

„Obawy co do właściwych zamierzeń działaczy spod znaku „Społem” są aż nadto uzasadnione... Dla zorientowania się, jaką literaturę zaleca się w katalogu Związku oraz jacy autorzy pisują w związkowych czasopismach, wystarczy podać następujące nazwiska: E. Abramowicz (sic!), K. Gide, T. Kropotkin, M. Orsetti, E. Poisson, S. Thugutt, S. Radek, Fr. i S. Dąbrowski, M. Rapacki i t. p.”

Trudno się doprawdy zorientować za kogo uważa pan Białasiewicz wymienionych tu autorów — za bandytów czy komunistów? Ze stylu pana Białasiewicza wynikałoby, że są to ludzie co najmniej podejrzeni. Dla wiadomości naszego krytyka podajemy, że Edward Abramowski (nie Abramowicz) to wielki uczony polski, jeden z największych teoretyków spółdzielczości; że Stanisław Radek to nie Karol Radek; że K. Gide to wielki ekonomista francuski... itd., itd.

Nie podoba się również panu Białasiewiczowi, że tytuł naszej „Spółnoty” jest drukowany czerwoną farbą (a gdyby zieloną, to co?), słowo „Spółnota” tłumaczy na „kolektyw” — a to już przecież wyraźna komuna itd. Dziwnie doprawdy, że pan Białasiewicz jeździ np. tramwajem, skoro tramwaj ten nie jest jego prywatną własnością, a jest własnością właśnie „kolektywu”, któremu na imię gmina.

Gdzież jednak znajduje się źródło pomysłów autora? Naturalnie w osławionych broszurach p. A. Piątkowskiego, dających jakoby „poważne i bezstronne oświetlenie” działalności „Społem”.

Pan Białasiewicz obiecuje zajęcie się „zastanawiającą zbieżnością akcji propagandowej „Społem” ze spółdzielczym planem Lenina”. Z kolei rzeczy nowym występowaniem p. Białasiewicza zajmijmy się my również — obszerniej i na innym miejscu.

„Sprawa Katolicka”, pismo ukazujące się w Łomży, podaje skrót tegoż artykułu z własnymi komentarzami. „Społem” czerpie swoje zyski z narodu — pisze to pismo, z polskiej krwawicy i robotnika, tworzy kapitały, które pakuje w robotę delikatnie mówiąc socjalistyczną. Prościej — „Społem” przyczynia się do wzrostu potęgi żydowskiej, która i tak bardzo daje nam się we znaki”.

Z tego rodzaju postawienia sprawy uśmieją się Żydzi. „Społem” jest w tej chwili najsilniejszą polską organizacją gospodarczą, zdolną przeciwstawić się wpływowi żydowskiemu. Jak zaś pojmuję swoją rolę, o tym „Sprawa Katolicka” może się dowiedzieć z wydanej przez nasz Związek broszury Józefa Jasińskiego pt. „Rola spółdzielczości w rozbudowie gospodarstwa narodowego w Polsce”.

Jakimi sposobami walczy się ze spółdzielczością spóżywców świadczy następująca historia: W kilku pismach codziennych, a mianowicie w „Wieczorze Warszawskim”, „Ilustrowanym Kurjerze Codziennym”, w „Warszawskim Dzienniku Narodowym”, w „Naszym Przeglądzie” i w „Głosie Narodu” ukazały się jednobrzmiące notatki o „wielkich nadużyciach w spółdzielni spóżywczej w Warszawie”. Była to cała skomplikowana historia o dochodzeniu, które trwało 18 miesięcy, o 4 grubych tomach akt sądowych, o pociągnięciu do odpowiedzialności dyrekcyi spółdzielni itd. Nie wymieniono jednak ani nazwy tej spółdzielni (w Warszawie działa kilkanaście spółdzielni spóżywców), ani nazwisk oskarżonych. Czytelnik tych pism zapewne pomyślał sobie: „Żle się dzieje w spółdzielczości spóżywców”. Tymczasem w żadnej ze spółdzielni spóżywców nie zaszło nic podobnego. Ktoś spreparował fantastyczną plotkę, szkodzącą naszemu ruchowi, rozesał ją do pism, a te znów bez zastanowienia lub ze skwapliwą radością umieściły ją na swoich łamach.

„Przewodnik Gospodarski”, organ C. T. O. i K. R., zwrócił uwagę na ataki na nas pisząc tak: „...Zorganizowany atak przez sfery ziemiańskie i konserwatywne na spółdzielczość „Społem”. Czyni się z tej instytucji jakiegoś straszaka: raz masonskiego, drugi raz socjalistycznego czy komunistycznego, którym się usiłuje straszyć wieś. Oczywiście rzecz, że we wsiach przeoranych przez głębszy samodzielnny demokratyczny ruch społeczny i gospodarczy — straszak ten działa słabo, lub nie działa wcale. Agitacja powyższa jest spowodowana strachem, żeby ruch spółdzielczy broń Boże — nie pokusił się rozwiązywania zagadnień społecznych, nie uzasadniał reformy rolnej i nie stał się z czasem główną dźwignią postępu na wsi oraz wyraziicielem jej potrzeb w sprawach gospodarczych”.

„I to jest jeden z powodów walki, o którym się w gazetach nie pisze, lub pisze się mało. Wyraźniej i otwarciej robią to osoby w różnych powiatach, przy czym tym głośniej krzyczą, im mniej mają wspólnego z ruchem spółdzielczym. Na przykład w pewnym powiecie Związek Ziemian uchwalił bojkotować artykuły „Społem”, a uchwałę tę ziemianie tamtejsi wprowadzili w życie dzięki swoim wpływom w różnych organizacjach wiejskich”.

Tegoż samego zdania jest i „Siew Młodej Wsi”, który powtarza słowa „Przewodnika Go-

spodarskiego”, a w zakończeniu woła: „Kiedyż wreszcie panowie ziemianie zamiast obrony swoich podwórek i szerokich włości będą myśleć o potęgę i wielkości Polski opartej na chłopie?”

Jak dotychczas — nie wiadomo kiedy to nastąpi. Sfery konserwatywne zajmują się raczej podcinaniem wszelkich organizacji świata pracy na wsi i w miastach w myśl jak najbardziej ciasno pojętych interesów stanowych. Jak różnie jednak są traktowane spółdzielcze sprawy, przekonać się można przeglądając prasę tego samego nawet obozu. W „Myśli Narodowej” p. Karol Stefan Frycz porusza sprawę handlu zbożem zwracając uwagę na wytworzoną po żniwach spekulację. Po szeregu „ciepłych” powiedzeń pod adresem kupców-spekulantów, p. Frycz pisze tak:

„Poradzić może jedynie zbiorowy wysiłek. Wiadomo, że w jednoci siła i że na spółdzielczość szczególnie się u nas liczy. Radziszewski widział w niej specjalnie polską formę gospodarczą, a Młynarski w niej właśnie widzi nowy ustrój przyszłości. Przedwojenne Poznańskie i dzisiejsza Wschodnia Małopolska (tylko wieś ruska, niestety) jasno pokazują wspaniałe możliwości ruchu. Pole do pracy na tym odcinku jest duże a i chętnych do pracy wielu. Trzeba tylko pomocy i organizacji”.

„Organizacja jest konieczna, bo wszelka walka i wszelkie naprawianie musi być celowe. Zwycięstwa nie osiąga się nigdy przypadkiem; zwłaszcza, gdy wróg wie, czym ono mu grozi. Gdy więc myśli się o odryżdzeniu handlu zbożem i chce to osiągnąć drogą spółdzielczości, to trzeba mieć plan tej spółdzielczości i odpowiednik do tego ludzi. A odpowiedni ludzie to fachowcy, bo elementu ofiarne go nigdy zbyt dużo nie będzie, a zresztą sam zapal nie wszystkiemu da radę.

„Spółdzielczość istnieje, wykazała co potrafi i do jakiego stopnia jest żywotna. Nie jest więc żadną filozofią rozciągnięcie jej w całej pełni na wieś, na wszystkie dziedziny jej bogatego życia. Przydałoby się tylko trochę oficjalnego poparcia i opieki”.

„...Trzeba więc jasno powiedzieć: jedyną naprawdę potrzebną naszemu rolnictwu interwencją i pomocą i jedyną naprawdę skuteczną jest reforma handlu zbożem. Szkoda doprawdy pracy nad ustawami, które mają iść na marne, działać za późno, czy w najlepszym razie tylko drobną część zysku ratować dla rolnika. Tak chętnie się etatyzuje przeróżne rzeczy, tak często godzi w prywatną inicjatywę, — czemuż tu tak ją pieczołowicie ochraniać?”

„Gotów krzyk się podnieść na monopol zbożowy. Owszem jest już taki w Jugosławii. Ale przyznam się, że ja w tym nie widzę polskiej drogi i „stawiam” na spółdzielczość”.

Naturalnie, tak pisać o spółdzielczości może tylko człowiek, który traktuje sprawę z ogólnego - narodowego punktu widzenia i do ru-

chu naszego ustosunkowuje się w sposób rzetelny. Na to znów nie stać panów Piątkowskich i Białasiewiczów.

Pokłosie prasy zagranicznej

Użyteczność spółdzielczości poznaje się najlepiej w czasie wstrząsów gospodarczych, jak np. kryzysów, gdy inicjatywa prywatna załamuje się, lub w czasie wojen, gdy wszystkich kupców ogarnia albo panika, albo chęć spekulacji. W takich wypadkach występują na pierwszy plan organizacje społeczne pełniące bezinteresowną służbę. Że teza powyższa jest słuszną, o tym przekonuje nas artykuł w **Cooperative News**, opisujący działalność spółdzielni w Hiszpanii. Oto w prowincji Katalonia, dzięki rozwiniętej tam sieci spółdzielni, w czasie obecnych działań wojennych obeszło się bez „systemu kartkowego”, kontroli cen artykułów spożywczych i specjalnych zarządzeń przeciw spekulacyjnym. Całą bowiem kontrolę nad rynkiem żywnościowym powierzono spółdzielniom spożywców, które ze swego zadania — jak dotychczas — wywiązują się zupełnie dobrze. Autor artykułu na który się powołujemy, pisze m. inn.: „Zwiedziłem szereg sklepów spółdzielczych w Barcelonie i miałem możność zaobserwowania działalności systemu rozdzielczego. Gospodynie mają swobodę w wyborze sklepu detalicznego, w którym pragną czynić zakupy. Z pośród 2 milionów mieszkańców Barcelony blisko 1.500.000 zaopatruje się w towary w sklepach spółdzielczych. Taki stosunek panuje i w innych częściach Hiszpanii republikańskiej. Za zgodą rządu federacja spółdzielni wypuściła specjalne pieniądze namiastkowe do obrotu między spółdzielniami i ich członkami. Posiadają one tę samą wartość co i pieniądze państwowe, lecz obieg ich jest ograniczony tylko do wymiany wewnątrz spółdzielni.

„Dzięki temu systemowi spółdzielczość ogarnęła wielką część pracy rozdzielczej na terenach republikańskich. Spółdzielnie spożywców działają w najściślejszym porozumieniu ze spółdzielniami rolników. W obecnej chwili jest mniej więcej dostateczna podaż owoców, pomidorów, kartofli i ryb pochodzenia krajowego. W roku bieżącym zbiory są dobre i krajowa pszenica, kukurydza i inne plody rolne wkrótce zostaną zebrane.

„...Dary z zagranicy dostarczane są ludności cywilnej tak samo, jak i inne towary; najszczęśliwszą chwilą w czasie mojego pobytu był widok wielu ton cukru, jedynego cukru jaki widziałem w tym czasie w Hiszpanii, który został przysłany przez Międzynarodowy Związek Spółdzielczy”.

W tym samym n-rze **Cooperative News** czytamy: „Następca tronu Szwecji mówi o spółdzielczości”.

Ks. Gustaw Adolf, nast. tronu, w gorących

słowach chwalił działalność ruchu spółdzielczego w mowie wygłoszonej w Uniwersytecie Harvard (St. Zjedn. A. P.) na uroczystości promowania go na honoris causa doktora praw.

„Ruch spółdzielczy — mówił — osiągnął w Szwecji silny rozwój. Opiera się na mocnych podstawach i dokonał wiele dobrego w dziedzinie stabilizacji cen, propagowania zakupów za gotówkę i podnoszenia poziomu wielu elementarnych potrzeb życia. Za pomocą metod spółdzielczych dokonano interesujących doświadczeń w celu rozwiązania części problemu mieszkaniowego w miastach”.

Ks. Gustaw Adolf spędził w Ameryce kilka tygodni, jako przewodniczący delegacji wysłanej ze Szwecji dla uczczenia 300-lecia założenia pierwszej szwedzkiej kolonii nad rzeką Delaware. Między delegatami był p. Albin Johansson, prezes Hurtowni Szwedzkiej (K. F.) oraz p. Axel Gjörës, generalny sekretarz. W wywiadzie udzielonym prasie p. Johansson stwierdził, że poza przedstawicielami króla Szwecji był on najbardziej zajęтым delegatem. Musiał bowiem odpowiadać na niezliczoną ilość zapytań odnośnie rozwoju spółdzielczości, gdyż ruchem spółdzielczym interesują się w Ameryce obecnie ogromnie żywo.

P. Johansson przemawiał także przez radio i na dużym zebraniu 60 najważniejszych przedstawicieli życia gospodarczego Ameryki. W swych przemówieniach stwierdził on, że ruch spółdzielczy w Szwecji jest politycznie zupełnie neutralny, oraz że wspólnym celem wszystkich członków spółdzielni jest dążenie do obniżenia sobie kosztów utrzymania, czyli innymi słowy podniesienia standardu życia. Ruch spółdzielczy od wielu lat prowadzi intensywną propagandę za zlikwidowaniem obrotów kredytowych, co doprowadziło do oparcia wszystkich obrotów spółdzielni na gotówce.

Le Cooperator de France z okazji 50-cio lecia tzw. Szkoły z Nimes *) w artykule pt. „W jaki sposób Karol Gide ustalił, że spółdzielczość nie wyklucza żadnego spożywcy” przypomina zasługi nieodżałowanej pamięci K. Gida dla naszego ruchu. Przy tej sposobności przytacza artykuł zamieszczony w czasopiśmie szwajcarskim **La Cooperation**, traktujący o zagadnieniu, czy spółdzielczość jest „proletariacka”. Oto kilka jego głównych twierdzeń:

*) Patrz K. Gide: Kooperatyzm.

„W ruchu spółdzielczym istnieją dwie równoległe tendencje, aż trudne do pogodzenia, jedna, która ze spółdzielczości chciałaby uczynić „organizację proletariacką”, tworzącą wspólny front z syndykalizmem i partią socjalistyczną przeciwko burżuazji; druga, która uznaje spółdzielczość za ruch neutralny i którą zwykło się nazywać „spółdzielczością otwartą”, tzn. broniącą interesów wszystkich spożywców, bez względu na to czy są oni proletariuszami, czy też należą do klasy posiadającej. Różnica między tymi dwoma tendencjami nie jest taktyczna tylko, lecz jest różnicą dwu doktryn”.

W dalszym ciągu artykułu autor tłumaczy, jaka jest różnica przyczynowa tych dwu doktryn, z których pierwsza oparta jest na teorii nadwartości Marksa, druga zaś, spółdzielczości neutralnej, zgodna z nowoczesną ekonomią, widzi w wartości tworzenie potrzeb, popytu, a w zysku tę część wartości, która jest bez przyczyny zabierana spożywcą, a którą spółdzielczość stara się mu oddać. Na poparcie tezy, że spółdzielczość jest użyteczna nie tylko dla proletariatu, ale i dla innych warstw społeczeństwa, przytacza przykład kilku krajów, mówiąc: „Szwecja, Szwajcaria, a także i inne kraje posiadają organizacje spółdzielcze doskonale rozwijające się, mimo (a może właśnie dlatego — przyp. nasz), że trzymają się zdala od walki klas. Klasa „średnia” jest w spółdzielczości coraz liczniejsza”.

Spółdzielczość „otwarta”, jak ją doskonale nazywał Gide, jest to ruch, w którym wszyscy spo-

żywcy swobodnie się mieszczą, czują się jak u siebie, który gromadzi w swym łonie tak samych ze strony prawej, jak i z lewej, biednych i zamożnych, tych, którzy zarabiają bardzo mało narówni z tymi, którzy posiadają stałe i duże dochody, ruch, który nie czyni żadnych różnic, tytułów pochodzenia, przynależności politycznej, czy wyznaniowej. Taka spółdzielczość nie jest ani proletariacka, ani socjalistyczna, ani antysyndykalistyczna; jest otwarta.

Wpaja w ludzi ducha solidarności i jest instytucją, która się opiera i rozwija w oparciu o współpracę wszystkich warstw społeczeństwa: jest więc ponad walką klas, ponad wszystkim co ludzi dzieli. Pragnie ustanowić „panowanie spożywcy”; spożywanie bowiem jest funkcją wcale nie gorszą od aktu produkcji, a spożywcą nie jest bynajmniej istotą niższego rzędu niż producent. Czemże byłby producent bez spożywców?

Artykuł zakończony jest cytata dra Fauquet, mówiącą, że spółdzielczość „będąc daleką od chęci ograniczania niezależności gospodarczej jednostki dąży raczej do jej umocnienia; do umocnienia tej niezależności dąży zaś środkami samopomocy zbiorowej, z którą każda jednostka powinna współpracować w zgodnym wysiłku”.

To zdanie jednego z najwybitniejszych teoretyków spółdzielczości powinno dać okazję do poważniejszych rozmyślań przeciwnikom naszego ruchu, którzy krzyczą o kolektywistycznych zapędach spółdzielczości spożywców.

Z k s i ą ż e k

Podręcznik dla władz spółdzielni wojskowych. Praca zbiorowa. Wydawnictwo Zw. Rewizyjnego Spółdzielni Wojskowych. — Warszawa 1938 r. Stron 390.

Podręcznik ten, to — jak się wyraża w rozdziale pierwszym prezes Zw. Rew. Sp. Wojsk., generał bryg. Al. J. Narbut-Łuczyński — przewodnik dla członków zarządów i rad nadzorczych, pozwalający im lepiej i sprawniej przygotować spółdzielnię do wielkiej roli w życiu wojska i państwa. Stosownie do tych potrzeb i zadań, przewodnik podaje najpierw w wiadomościach organizacyjnych, historię spółdzielni wojskowych i ich Związku, piora dyr. Z. Szodzy, następnie o ustawodawstwie pisze inż. T. Zakrzewski, poradnik prawny przedstawia adw. E. Pięnkowski, a dalej idąc przepisy prawne, dotyczące się spółdzielni wojskowych, wskazówki praktyczne dla ich organizacyjnego i gospodarczego prowadzenia oraz metody propagandy i wychowania spółdzielczego. Wreszcie na końcu znajduje się część informacyjna. Wszystkie te sprawy podane są w sposób zwięzły jednak wyczerpujący.

Przewodnik taki jest doskonałą szkołą dla

kierowników spółdzielni. Skupia wszelkie wskazówki im potrzebne w jednym miejscu i wprowadza władze nadzorcze spółdzielni w tok istotnej ciągłej codziennej pracy spółdzielni. Jest dla nich jakby encyklopedią, rozjaśniającą wiele życiowych praktycznych kwestii, wyłaniających się podczas obrad i sprawowania takich czy innych funkcji.

Członkowie władz spółdzielni nie mogą się teraz zasłaniać brakiem doświadczenia i znajomości rzeczy praktykowanych w pracach spółdzielni. Podręcznik im to wyjaśnia w sposób rzeczowy i przystępny. — Autorom i wydawcom należy się uznanie za opracowanie tak pożytecznej książki.

Oprócz dużo plusów zanotujemy pewne małe niedociągnięcia. Brak wiadomości i wskazówek co do spółdzielni w junackich hufcach pracy i stylistyczne niedokładności w częściach ostatnich. Budowa zdań w wielu miejscach przydługa i spotykamy pewne słowa źle użyte, na przykład słowo „rozhujuje się” na str. 300.

W każdym razie całość jest napisana poprawnie i interesująco. (ez)

WIADOMOŚCI STATYSTYCZNE

W miesiącu maju r. b. obroty spółdzielni spóżywców kształtowały się powyżej poziomu osiągniętego w tymże miesiącu r. ub. Wzrost ten wynosił 3,2%, przy czym największy wzrost wykazały spółdzielnie wiejskie, gdyż 8,0%, następnie miejskie — 2,9%.

Zakupy w Hurtowni Związkowej w maju wynosiły 36,8% w stosunku do ogólnych zakupów

spółdzielni w tym czasie. Największą lojalność do własnej Hurtowni wykazały spółdzielnie mieszane, gdyż 43,1% ogólnych swych zakupów czyniły w Związku, najmniejszą zaś spółdzielnie miejskie — 34,7%.

Obroty Związku wykazują w maju wzrost o 5,8%.

Obroty i zakupy spółdzielni w maju

Wyszczególnienie	Liczba spółdz. uwzgl.	Obroty w tys. zł.		Zmiana w %	Zakupy spółdz. w tys. zł*)		%
		m a j			ogółem	w tym w Związku	
		1937	1938				
„Społem” Zw. Sp. Sp. R. P.	—	6.238	6.603	+ 5,8	—	—	—
Ogółem spółdzielnie . . .	255	4.434	4.574	+ 3,2	3.384	1.244	36,8
w tym robotniczo-miejskie	94	2.801	2.883	+ 2,9	2.124	738	34,7
wiejskie	100	650	702	+ 8,0	555	202	36,4
mieszane	61	983	989	+ 0,6	705	304	43,1

Zmiana obrotów według wielkości spółdzielni i ich zakupy w Związku

Wyszczególnienie	Spółdzielnie w/g przeciętnych obrotów rocznych				
	40 — 100 tys. zł	100 — 500 tys. zł	500 tys. — 1 mil. zł	powyżej 1 mil. zł	Razem
Obroty w m a j u 1937 r. w tys. zł	764	1.288	711	1.671	4.434
„ „ „ 1938 r. „ „ „	790	1.372	731	1.681	4.574
Zmiana obrotów w %	+ 3,3	+ 6,5	+ 2,8	+ 0,6	+ 3,2
Ogólne zakupy w m a j u 1938 r. w tys. zł*)	671	1.080	480	1.153	3.384
w tym w Związku*)	268	423	167	386	1.244
Stosunek zakupów w Zw. do ogólnych zakupów %	39,9	39,1	34,8	33,5	36,8

Porównanie zmian obrotów spółdzielni w odsetkach

Zmiana obrotów w stosunku do roku ubiegłego	Robotni- czo-miej- skie	Wiejskie	Mieszane	Razem	%
Spadek obrotów 50% i więcej	—	4	2	6	2,4
„ „ od 40% do 50%	3	3	1	7	2,7
„ „ „ 30% „ 40%	1	5	1	7	2,7
„ „ „ 20% „ 30%	9	10	6	25	9,8
„ „ „ 10% „ 20%	9	12	4	25	9,8
„ „ „ poniżej 10%	19	14	11	44	17,3
Razem spadek obrotów	41	48	25	114	44,7
Wzrost obrotów poniżej 10%	21	14	13	48	18,8
„ „ od 10% do 20%	15	12	12	39	15,3
„ „ „ 20% „ 30%	7	5	5	17	6,7
„ „ „ 30% „ 40%	1	9	2	12	4,7
„ „ „ 40% „ 50%	2	4	1	7	2,7
„ „ „ powyżej 50%	7	8	3	18	7,1
Razem wzrost obrotów	53	52	36	141	55,3
Ogółem spółdzielni uwzględniono	94	100	61	255	100,0

*) Dane dla 234 spółdzielni.

W czerwcu obserwujemy w porównaniu z tym samym miesiącem r. ub. dalszy wzrost obrotów, który wynosi 7,3%.

Najwyższy wzrost wykazują spółdzielnie miejskie 9,8% i mieszane 6,1%, spółdzielnie natomiast wiejskie — spadek, wynoszący 3,1%.

Odsetek spółdzielni wykazujących wzrost

obrotów w czerwcu jest większy niż w maju o 5,4% i wynosi 60,7%.

Zakupy w Związku stanowiły 39,3% ogólnych zakupów spółdzielni w czerwcu. Hurtownia Związku osiągnęła w czerwcu r. b. 7143 tys. zł. obrotu, co w porównaniu z tym samym miesiącem r. ub. daje obrót mniejszy o 1,5%.

Obroty i zakupy spółdzielni w czerwcu

Wyszczególnienie	Liczba spółdz. uwzgl.	Obroty w tys. zł.		Zmiana w ‰	Zakupy spółdz. w tys. zł. w czerw. b.r.		‰
		c z e r w i e c			Ogółem	w tym w Związku	
		1937	1938				
„Spółem Zw. Sp. Sp. R. P.	—	7.251	7.143	— 1,5	—	—	—
Ogółem spółdzielnie	178	3.601	3.863	+ 7,3	2.497	981	39,3
w tym robot.-miejskie	68	2.246	2.467	+ 9,8	1.607	641	39,9
wiejskie	64	454	440	— 3,1	323	132	40,9
mieszane	46	901	956	+ 6,1	567	208	36,7

Zmiana obrotów według wielkości spółdzielni i ich zakupy w Związku

Wyszczególnienie	Spółdzielnie w/g przeciętnych obrotów rocznych				
	40—100 w tys. zł.	100—500 tys. zł.	500 tys.— 1 mil. zł.	powyżej 1 mil. zł.	Razem
Obroty w czerwcu 1937 r. w tys. zł.	653	1.041	403	1.504	3.601
" " 1938 r. " " " " " "	687	1.095	441	1.640	3.863
Zmiana obrotów w %	+ 5,2	+ 5,1	+ 9,4	+ 9,1	+ 7,3
Ogólne zakupy w czerwcu 1938 r. w tys. zł. *)	519	764	303	911	2.497
w tym zakupy w Związku *)	218	308	79	376	981
Stosunek zakupów w Związku do ogólnych zakupów	42,0	40,3	26,1	41,3	39,3

Porównanie zmian obrotów spółdzielni w odsetkach

Zmiana obrotów w stosunku do r. ub.	Robotni- czo-miej- skie	Wiejskie	Mieszane	Razem	% %
Spadek obrotów 50% i więcej	1	1	1	3	1,7
" " od 40% do 50%	—	1	1	2	1,1
" " od 30% do 40%	1	4	1	6	3,4
" " od 20% do 30%	1	6	1	8	4,5
" " od 10% do 20%	4	8	5	17	9,5
" " poniżej 10%	12	13	9	34	19,1
Razem spadek obrotów	19	33	18	70	39,3
Wzrost obrotów poniżej 10%	17	8	10	35	19,6
" " od 10% do 20%	13	11	7	31	17,4
" " od 20% do 30%	8	3	5	16	9,0
" " od 30% do 40%	6	4	1	11	6,2
" " od 40% do 50%	—	3	3	6	3,4
" " powyżej 50%	5	2	2	9	5,1
Razem wzrost obrotów	49	31	28	108	60,7
Ogółem spółdzielni uwzględniono	68	64	46	178	100,0

*) Dane dla 164 spółdzielni.

Przypominamy o nadesłaniu danych o obrotach za m-c lipiec.

WIADOMOŚCI HANDLOWE

Ceny orientacyjne ziemiopłodów i ich przetworów przy kupnie w ładunkach wagonowych w dniu 26.VII.1938 r.

Kasza manna	43.—	Kasza krakowska $\frac{4}{10}$	45.—
Mąka pszenna I gat. 0—30%	40.—	" jaglana I g.	34.—
" żytnia 0 — 50% Sokołów	38.—	Groch Victoria I g.	30.—
Kasza jęczm. łam. I g.	24.—	" " II g.	29.—
" " " II g.	22.—	" polny	27.—
" perłowa I g.	32.—	Fasola czyszcz. mechanicz.	30.—
" gryczana biała cała	30.—	" przebiez. ręcznie	33.—
" " palona	29.—	Otręby żytnie	9.—
" " " łam.	28.50	" pszenne	11.—

Ceny hurtowe artykułów krajowych w dniu 26.VII.1938 r.

Ryż Burma II . . . . . za 100 kg.	62.—	Mydło „Społem” za skrzynię 40 kg.	51.—
" Patna 2 . . . . . „ 100 kg.	69.—	Nafta (zależnie od miejscowości)	33.—
Smalec . . . . . „ 1 kg.	1.80	Zapałki białe skrz.	357.—
Ślonina . . . . . „ 1 kg.	1.40	„ ilustrow. skrz.	357.—
Masło wyborowe . . . . . „ 1 kg.	2.80	" czerw. skrz.	345.—
" lekkosol. . . . . „ 1 kg.	2.70	" „ płaskie skrz.	325.—
Jaja świeże . . . . . „ 1 kg.	1.40	" „ liliputy skrz.	310.—
Ser litewski za 1 kg.	1.60	" kresowe	182.—
		" popularne	225.—

Ceny hurtowe artykułów zagranicznych w dniu 26.VIII.1938 r.

Herbata O. P. C. . . . . luźna za kg.	14.10	Śliwki bośniackie 80-tki " " "	—
" Sumatra O. P. . . . . „ „ „	12.90	Śliwki bośniackie 70-ki w workach	—
Mieszanka popularna za kg.	12.90	" kalif. 40/50	1.60
Kawa sur. Rio . . . . . „ „ „	3.45	Śledzie jarmuckie Matties za	
" " Santos I gat. . . . . „ „ „	4.30	beczkę $\frac{1}{1}$	—
" " " II gat. . . . . „ „ „	4.30	Śledzie szkockie Matful za	
Kakao I gat. . . . . „ „ „	4.35	beczkę $\frac{1}{1}$	—
" " II gat. . . . . „ „ „	3.15	Śledzie szkockie Matties za	
Ziele angielskie . . . . . „ „ „	6.30	beczkę $\frac{1}{1}$	—
Pieprz cz. Tellicherry . . . . . „ „ „	3.35	Śledzie szkockie Matties za	
" " Lampong . . . . . „ „ „	3.25	beczkę $\frac{1}{2}$	—
Cynamon zwykły . . . . . „ „ „	6.30	Śledzie islandzkie Matjes za	
Liście bobkowe . . . . . „ „ „	1.70	beczkę $\frac{1}{1}$	—

ZIEMIOPŁODY

Ceny żyta i pszenicy. Sprzyjające warunki atmosferyczne, w jakich odbywały się tegoroczne żniwa, dobre zbiory ziarna oraz duża podaż na rynkach sprzedażnych spowodowały w okresie sprawozdawczym dość znaczny spadek cen żyta i pszenicy. Wprawdzie w drugiej połowie sierpnia r. b., na skutek akcji rządu w kierunku utrzymania cen na odpowiednim poziomie, spadek ten został zahamowany, jednak różnica notowań giełdowych za czas od 19 lipca do 23 sierpnia r. b. wynosi: dla żyta od zł.

4.— do zł. 5.—, dla pszenicy od zł. 4.50 do zł. 5.— na kwintalu. Obecnie daje się wyczuwać pewne uspokojenie, a nawet w ostatnich dniach ceny omawianych surowców lekko zwyżkowały.

Stan notowań z dnia 22 sierpnia 1938 r.

	Żyto	Pszenica
Warszawa	zł 15,25—15,75	zł 22,50—23,—
Poznań	„ 14,25—14,75	„ 19,50—20,—
Lwów	„ 16,25—16,50	„ 22,50—22,75
Lublin	„ 15,75—16,—	„ 23,50—24,—
Równe	„ 14,50—14,75	„ 21,25—22,50

Mąka żytnia i pszenna. Przy tak znacznym spadku cen surowców zbożowych nastąpiła również w notowaniach zniżka na mąkę żytnią i pszenną. Cena mąki żytniej obniżyła się od zł. 3.50 do zł. 4.50, cena mąki pszennej od zł. 3 do zł. 3.50 na kwintalu. Od dn. 5 września r. b. wejdą w życie opłaty od mąki i kaszy, które będą zużyte na fundusz interwencyjny, mający za zadanie podtrzymanie cen zboża na odpowiednim poziomie. Opłaty te wyniosć będą po zł. 3 od 100 kg mąki i kaszy i uiszczane będą przez młyny. Mąka i kasza przemielona i sprzedana przez młyny przed dniem 6 września będzie mogła być zbywana w ciągu 2-ch do 3-ch tygodni bez opłat.

Kasze. Ceny kasz gryczanych i krakowskich w okresie miesięcznym wykazały dalszą zwyżkę spowodowaną brakiem surowca oraz unieruchomieniem młynów. Kasza jaglana również zwyżkowała.

Ceny kasz jęczmiennych obniżone zostały w granicach zł. 1 za 100 kg.

Strączkowe. Grochu Victoria oraz półnego na razie w sprzedaży jest jeszcze mało, jednakże w ciągu najbliższych dni spodziewane są już większe zaofiarowania w tych artykułach, pochodzące z nowych zbiorów.

Ceny na fasolę, której na rynku brak, mocno zwyżkowały. Natomiast notowania cen na groch wykazują zniżkę.

ARTYKUŁY KOLONIALNE

Herbata. Podaż herbaty na rynku krajowym jest od dłuższego już czasu zadawalająca, mimo, że jedynie herbaty ceylońskie importowane są na zasadzie kontyngentów umownych, podczas gdy herbaty holenderskie i indyjskie importowane są w ramach transakcji wiązanych.

Transakcje te okazały się zadawalające dla zapewnienia dostaw wspomnianych wyżej gatunków herbat na dłuższy okres czasu. W najbliższej przyszłości nie jest przewidywana żadna zmiana w zakresie cen i podaży na herbaty na rynku krajowym.

Kawa. Wiadomości, jakie nadchodzą z rynku brazylijskiego, wskazują na to, że ceny na

wszystkie gatunki kaw brazylijskich będą zwyżkowały w ciągu najbliższych miesięcy. Przewidywania te uzasadnione są tym, że rząd brazylijski za wysoko ocenił nadchodzące żniwa, podczas gdy w rzeczywistości żniwa te zapowiadają się mniejsze od zeszłorocznych. Poza tym spowodowane są w wielu plantacjach brazylijskich straty przez rozszerzenie się „broca”, plagi wyrządzającej plantacjom duże szkody, co również ujemnie wpływa na zbiory. Wydaje się zatem, że tak niski poziom cen na kawy brazylijskie, jaki mieliśmy w pierwszej połowie r. bież., nie powróci w ciągu następnego roku.

Korzenie. Na rynku zagranicznym nie obserwowaliśmy w okresie sprawozdawczym żadnych zmian w zakresie cen na towary grupy korzennej.

Podobna sytuacja panuje również na rynku krajowym. Podaż korzeni jest całkowicie wystarczająca na pokrycie zapotrzebowania.

ARTYKUŁY KRAJOWE

Cement. Terminy wysyłek cementu w dalszym ciągu nie są przestrzegane.

Niektóre cementownie są tak przeładowane zamówieniami rządowymi i samorządowymi, że na wykonanie t. zw. normalnego zlecenia trzeba czekać nawet powyżej 45 dni.

Aby ustrzec się od braku towaru należy zamówienia nadsyłać możliwie wcześniej.

Grzyby. Już są w sprzedaży borowiki suszone świeżego zbioru.

Ceny orientacyjne są następujące: borowiki „Prima” — za kg. zł. 8.50; I gat. — za kg. 7.90; II gat. za kg. zł. 7.25, żółtaki — za kg. zł. 2.90.

Miód. Ceny na miód świeżego zbioru kształtują się w granicach zł. 1.30 — 2, zależnie od gatunku i koloru

Gwoździe. Brak surowca do wyrobu gwoździ spowodował, że wykonywanie zleceń przez fabryki ulega znacznemu opóźnieniu i nieraz trwa po parę miesięcy.

Wg ostatnich informacji już wkrótce powinna nastąpić poprawa.

Prenumerata caloroczna 24 złote, kwartalna 6 złotych.

Numer pojedynczy 1 zł.

Redakcja i Admin.: Mokotów, ul. Grażyny 13,

skrz. poczt. 28, tel. Red. 429-91, Admin. 409-69

Konto czekowe P. K. O. Nr. 81.800

Cena ogłoszeń: 1/4 kol.—300 zł., 1/2 kol.—160 zł.

Redaktor: STANISŁAW THUGUTT

Wydawca: „SPOŁEM” ZWIĄZEK SPÓŁDZIELNI SPOŻYWCÓW R. P.

Miejscowość	Nazwa spółdzielni	B i l a n s										S t a n b i e r n y				
		S t a n c z y n n y					Suma bilan-sowa	S t a n b i e r n y					Wkłady własne (akcep-ty)	Różni wierzy-ciele	Nad-wyżka	
		Kasa i banki	Towary	Nieru-cho-ści	Rucho-mości	Dłużni-ctwa towar-y		Różni dłużni-ctwa	Straty	Udziały	Fundu-sze spo-łeczne i rezer-wy	Fundu-sz amor-tyza-cyjny				
Dębowa Kłoda	"Dębowlanka"	208	955	—	179	—	1342	—	—	433	23	18	200	420	248	
Dolhobrody	"Pomoc Bratnia"	112	649	—	112	334	1974	767	—	449	234	11	—	717	563	
Hanna	"Zgoda"	67	1736	—	188	360	2351	—	—	794	907	—	—	425	225	
Holeszów	"Dobrobyt"	582	807	—	321	—	1769	59	—	824	281	—	498	—	166	
Hołowno	"Zgoda"	468	1148	1152	300	128	3402	206	—	861	1986	—	—	446	109	
Horodyszcze	"Sprawiedliwość"	363	687	—	106	115	1687	416	—	674	381	28	—	436	168	
Jasionka	S. S.	33	1814	—	163	1151	3417	256	—	938	516	—	—	1480	483	
Jedlanka N.	"Zgoda"	230	879	—	176	—	1344	59	—	354	52	18	—	320	600	
Kodeniec	"Jedność"	168	1407	1360	359	96	4581	1191	—	542	2423	—	—	1296	320	
Krzywowieżba	"Iskra"	621	1061	—	235	—	2136	219	—	981	316	—	—	367	472	
Lack	"Jedność"	4	782	—	167	—	1238	285	—	318	100	17	—	146	657	
Maśluchy	"Świt"	6	677	—	116	210	1213	204	—	545	105	22	100	168	273	
Mosty	"Siła"	141	1140	209	177	185	2181	329	—	377	1000	—	—	533	271	
Mszanka	"Zgoda"	114	776	—	131	255	1331	55	—	624	274	—	—	268	165	
Ostrów Siedl.	"Placówka"	744	2013	—	478	808	7619	3246	330	534	6109	—	—	323	653	
Siedliszcze	"Zgoda"	31	553	777	135	494	2132	142	—	735	891	—	—	326	180	
Sosnowica	"Zgoda"	88	1914	—	307	637	3047	101	—	805	273	—	300	1093	576	
Uhrusk	"Podlasiak"	134	631	—	134	594	1885	392	—	551	455	—	—	818	61	
Uścimów N.	"Jedność"	348	903	—	195	—	1475	29	—	429	152	26	—	442	426	
Węszczyń	S. S.	77	747	1886	337	295	4323	569	412	1491	876	—	600	1356	—	
Wisznice	S. S.	135	1179	—	343	—	2994	1337	—	721	248	—	800	1110	115	
Włodawa	"Społem"	301	4735	—	887	287	7738	1528	—	1322	2661	230	1700	610	1215	
Wol. Wereszczyńska	"Nadja"	353	2451	—	348	100	3565	313	—	1367	475	72	—	980	671	
Wytyczno	"Jedność"	54	1759	—	367	46	2541	315	—	681	424	52	—	569	815	
Powiat zamojski																
Bondyrz	"Bondyrz-Fabr."	3679	4621	325	804	1078	10733	226	—	2220	3467	—	—	2885	2161	
Dębowiec	"Dąb"	315	1604	1132	298	—	3515	166	—	791	651	—	—	502	1571	
Gorajec	"Zgoda"	755	2754	2401	524	—	7309	875	—	1815	4424	—	—	580	490	
Horyszów P.	"Jedność"	190	454	—	41	37	742	20	—	307	146	6	—	60	223	
Klemensów	przy cukrowni	11709	21616	—	4840	7062	55354	10127	—	2848	45320	—	—	3277	3909	
Kornelówka	"Zwycięstwo"	15	1566	—	164	136	2023	142	—	846	334	—	—	326	517	
Krasne	"Jedność"	393	790	—	147	34	1364	34	—	289	394	15	—	222	444	
Łabuńki	"Swoj do Swego"	239	998	—	278	501	4611	1342	113	1063	3170	82	—	296	—	
Siedliska	"Przezorność"	1065	2134	—	282	305	5265	1479	—	1677	2223	28	—	4	1333	
Skierbieszów	"Zwycięstwo"	1613	2579	1960	453	5523	14617	2489	—	1787	12389	—	—	190	251	
Stary Zamość	"Zjednoczenie"	939	1856	—	285	—	3549	469	—	950	91	—	147	1675	686	

Miejscowość	Nazwa spółdzielni	B i l a n s														
		S t a n c z y n n y					S t a n b i e r n y									
		Kasa i banki	Towary	Nieru-cho-mości	Rucho-mości	Dłużni-cy za towary	Różni-licz-ny	Straty	Suma bilan-sowa	Udziały	Fundu-sze spo-łeczne i rezer-wy	Fundu-sz amori-tyza-cyjny	Wkłady oszczę-dność,	Wekse-ł własne (akcep-ty)	Różni- wierz-tele	Nad-wyżka
Udrysze	S. S. S.	250	1773	8332	679	408	1104	—	12546	2918	7152	—	—	300	962	1214
Zamość	„Robotnik“	141	9409	35712	11269	1005	4214	—	61750	5388	9950	8796	—	12800	20715	4101
Zwierzyniec	S. S. S.	10941	18163	5365	2529	895	8983	—	46876	4898	32814	2161	—	—	4797	2206
Województwo białostockie																
Powiat augustowski																
Raczki	„Jedność“	3510	16083	—	605	517	1073	—	21788	3053	436	—	—	—	16591	1708
Powiat białostocki																
Barszczewo	„Społem“	938	861	—	318	792	441	—	3350	420	2442	—	—	100	40	348
Białystok	„Zjednoczenie“	67916	98779	186588	61947	47239	69434	—	531903	29618	89780	88661	201278	—	107761	14805
Choroszcz	„Śwój do Swego“	6858	6073	3793	640	1651	2607	—	21622	2242	10711	113	—	—	6431	2125
Czarna Wieś	„Samopomoc“	406	8246	37903	2977	6970	1932	—	58434	4018	27122	4421	—	11600	5515	5758
Czarna Wieś K.	„Jedność“	310	763	—	83	586	57	—	1799	490	269	—	—	300	422	318
Starosielce	„Jedność“	1357	7112	—	1175	4212	1044	—	14900	3933	1362	276	1566	1650	3393	2720
Suraż	S. S. S. Z. Strzel.	201	2471	—	228	1233	486	—	4619	1211	1098	—	—	300	678	1332
Trzcianne	„Zgoda“	491	1960	—	141	2973	2685	—	8250	1534	1585	—	—	1051	3767	313
Zabłudów	S. S.	217	2740	—	358	2177	1297	—	6789	2382	162	35	—	—	4017	193
Powiat bialski																
Augustowo	„Samopomoc“	1616	3086	4102	450	223	374	—	9851	1651	4004	200	—	—	2313	1683
Bielsk Podl.	Ok. S. S. S.	7046	77974	44519	24019	10161	51735	—	215454	19325	120470	—	28743	19097	12386	15433
Drohiczyn n. B.	„Niezaletność“	45	2406	—	250	460	12	—	3173	1006	69	—	—	—	1060	1038
Hajnówka	„Hajnówka“	4982	25689	15121	3876	15590	10940	—	76198	6248	37092	—	—	22936	7089	2833
Kiważyn	„Nasz Sklep“	459	1008	1686	129	902	719	—	4903	1373	1126	—	—	—	1923	481
Knorzy	„Snop“	192	484	—	131	—	23	—	830	432	235	—	—	—	7	156
Masiewo I	„Masiewo“	1303	930	—	200	472	810	—	3715	1095	1506	—	—	—	758	356
Mielnik	„Jedność“	564	3679	—	647	863	982	—	6735	1087	1307	—	1771	150	1229	1191
Nurzec	„Pomoc“	641	1588	—	694	4286	2475	—	9684	1292	3344	—	—	950	3679	419
Oleksin	„Zagroda“	3	1672	—	114	194	193	—	2176	348	45	—	—	1565	188	30
Perlejewo	„Gospodarz“	322	1268	8159	151	935	2848	—	13683	2200	8873	818	—	—	1783	9
Podb. Ogrodniki	„Kwiat“	109	1239	—	214	368	138	—	2068	702	456	—	—	—	637	273
Siemiatycze	Ok. S. S. S.	707	7812	4011	1978	8310	9354	—	32172	2554	8622	—	—	15000	5179	817
Trześcianka	S. S.	678	3142	—	389	—	304	—	4513	1205	432	—	—	—	1473	1403

Powiat grodzieński

Bondary	865	1748	1240	186	230	51	—	4320	871	1102	—	—	—	1439	908
Brzostowica W.	130	1292	—	431	1789	6882	—	10524	2098	1825	—	—	—	4450	251
Chaniewicze	54	1768	1369	321	—	145	—	3657	613	1053	—	—	—	514	577
Charcica	84	541	—	75	42	—	—	742	413	120	—	—	—	209	—
Czerlona	72	627	—	105	96	195	—	1175	437	455	—	—	—	283	—
Grodno	356	12018	10500	4648	15129	30736	80	111415	—	—	1565	—	—	21850	—
Hubinka	196	1285	—	130	289	81	38028	1981	883	472	—	—	—	135	491
Jezioro	2129	2759	—	435	2217	268	—	1981	2782	1897	142	—	—	1316	1671
Kobel I	9	4474	—	694	—	245	—	5422	2475	791	101	—	—	320	1735
Komotowo	1525	634	156	176	—	48	—	2539	450	1628	—	—	—	—	461
Kotra	34	780	238	50	—	650	—	1752	467	956	—	—	—	189	140
Kowzów	277	1093	261	138	28	320	—	2117	636	1166	—	—	—	93	222
Krynki	13	1941	—	557	3467	2045	9125	17148	2303	713	—	—	—	3202	550
Ławna	155	845	—	133	226	50	—	1409	368	310	—	—	—	561	370
„Nasza Nadzieja“	471	3772	—	578	—	958	—	5779	2181	1507	134	—	—	3211	1279
Marcinkańce	1867	3166	—	235	1002	330	—	6600	1089	178	23	—	—	430	899
Marcinkańce	4	1187	519	116	105	56	—	1987	695	445	—	—	—	250	417
Masztalery	821	2803	—	344	—	—	—	3968	930	1549	—	—	—	101	991
Obuchowicze	303	1287	1639	337	658	227	—	4451	1195	2048	116	—	—	239	281
Obuchowo	48	562	885	255	85	88	—	1923	330	1026	47	—	—	11	354
Ogrodniki	415	999	116	185	102	309	—	2126	1277	428	—	—	—	194	39
Puzewicze	—	680	—	135	235	—	—	3479	641	31	—	—	—	300	708
„Zgoda“	—	999	—	193	438	131	—	1341	824	99	—	—	—	418	—
„Rolnik“	1243	1474	—	427	533	—	97	1562	558	199	—	—	—	541	264
„Łączność“	61	523	—	196	—	107	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skidel	214	1045	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Struga	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zawadzicze	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Powiat komżyński

Jedwabne	33	1445	—	174	255	5419	—	7326	467	4334	—	—	—	308	517
Kolno	93	4986	—	1071	2777	10045	5205	24177	1847	4182	—	—	—	6856	1042
Kołaki Kośc.	816	3175	—	377	1836	2275	—	8479	642	3274	—	—	—	2758	1805
Łomża	57	7665	90234	16058	42010	37527	64762	253313	6290	46925	10881	—	—	125785	—
Mały Płock	6446	3514	—	451	5894	2236	—	18541	1038	15549	—	—	—	1181	773
Matwica	551	791	—	140	1595	690	—	3767	731	2646	—	—	—	374	16
Miastkowo	8176	1601	—	683	2021	2378	—	14859	2413	9983	—	—	—	1572	391
Nowogród	1292	2065	5658	649	2377	2667	—	14708	4004	9293	840	—	—	140	431
Srebrna	804	1683	—	166	690	203	—	3546	753	398	—	—	—	1355	1040
„Nasz Sklep“	99	1863	16748	426	644	4244	—	24024	5939	14406	—	—	—	2149	1030
„Nadzieja“	1681	8076	—	394	2980	1980	—	15111	1439	11346	—	—	—	2125	201
„Jedność“	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Powiat ostrołęcki

Czerwin	242	1441	—	354	1301	1837	185	5360	1174	2497	—	—	—	889	—
Dąbrowy	1353	2350	—	345	752	708	—	5508	581	4026	—	—	—	514	387

Miejscowość	Nazwa spółdzielni	B i l a n s														
		S t a n c z y n n y					S t a n b i e r n y									
		Kasa i banki	Towary	Nieruchomości	Ruchomości	Długotrwale towary	Różni dłużnicy	Straty	Suma bilansowa	Udziały w spółdzielni i rezerwy	Fundusze społeczne i rezerwy	Funkcyjny	Wkłady oszczędności	Wekseł własne (akcepty)	Różni wierzyciele	Nadwyżka
Kadziło Lipniki Łyse Myszyńiec Ostrołęka	„Swoj do Swego“ „Puszczanka“ „Leśniczanka“ „Jedność“ „Zjednoczenie“	1374	2213	—	763	85	759	—	5194	1428	1187	—	—	—	2384	195
		91	1921	—	325	1984	2708	18	7047	845	6000	—	—	—	202	—
		447	3471	—	300	1935	511	—	6664	1983	667	—	—	—	2002	2012
		845	5863	—	970	1092	5923	—	14693	1777	7696	97	—	—	4528	595
		394	2230	—	99	614	5	—	3342	561	345	—	—	500	1513	423
Powiat ostrowski																
Nur Ostrów Maz. Poręba n. B.	„Nadzieja“ „Spółka“ „Dobrobyt“	73	2191	—	337	1184	6309	—	10094	1832	4354	68	—	300	3494	46
		1060	4721	59893	3522	4496	4185	20484	98361	7713	20761	27140	—	10883	28746	3118
		1829	5893	9206	1246	390	1647	—	20211	3506	12568	963	—	—	727	2447
Powiat sokólski																
Kuźnica Sokółka	„Zorza“ Sp. Prac. P. i K.	188	3674	—	180	645	1400	—	6087	870	1662	—	—	—	3473	82
		368	8377	—	819	4966	3702	—	18232	1961	8618	82	—	1300	4866	1405
Powiat suwalski																
Bakalarzewo Filipów Przeróśl Puńsk Wiżajny	„Oszczędność“ S. S. S. S. „Talka“ S. S.	455	6158	7721	915	3696	1416	—	20361	2177	9710	—	—	600	6043	1831
		1803	12100	—	556	1076	2608	—	18143	1655	3494	—	—	—	9920	3074
		2101	11039	8666	887	5482	2480	—	30655	2562	12726	—	5429	900	4628	4410
		1145	2482	—	257	—	114	—	3998	793	384	—	—	—	1551	1270
		1526	7968	—	708	1653	373	—	12228	1496	4929	—	—	—	1092	4711
Powiat szczuczynski																
Radziłów	„Wolność“	873	3958	—	429	241	3097	—	8598	578	6603	—	—	—	190	1227
Powiat wolkowyski																
Mścibów Połonka Szymki Wolkowysk	„Przyjaciół“ „Dźwignia“ „Walka“ Okr. S. S.	637	2587	—	262	1453	412	—	5351	796	617	—	—	600	2337	1001
		15	407	—	108	790	1461	176	2957	251	1069	—	—	—	1637	—
		813	3983	—	201	—	196	—	5193	1119	875	—	—	48	1909	1242
		57958	57875	—	6384	9336	70296	—	201849	19557	47720	—	10980	38121	74901	10570

Powiat wysoko-mazowiecki

Dąbrowka	260	3800	—	317	2395	708	—	7480	1130	3257	—	—	—	2993	100
Jablonka	726	3708	10144	323	757	963	—	16621	2226	8937	—	—	—	2777	2681
Jabłoń Kość	458	1852	—	288	548	415	—	3561	965	1068	—	—	—	573	955
Poświętne	858	4037	—	421	667	493	—	6476	900	1319	—	—	—	3210	1047
Sokoły	4940	8214	991	157	1711	3866	—	19879	1778	16130	—	—	—	982	989
Wyszonki K.	10	576	—	730	3165	7963	810	13254	773	10456	—	—	1400	625	—
Złotonia	416	1008	—	411	1156	508	—	3499	691	2390	—	—	300	117	1

Województwa wschodnie

Województwo wileńskie

Powiat brasławski

Leonpol	1575	5699	—	322	3520	398	—	11514	1824	2372	86	—	300	5922	1010
Miory	324	2736	—	513	136	702	—	4411	745	1966	104	—	—	192	1404
Nowy Pohost	1946	10590	—	841	18	1758	—	15153	1879	4290	148	—	2200	2849	3787
Platerów	2407	1540	—	14	427	142	—	4530	2081	39	713	—	—	984	713
Widze	535	6118	—	774	432	1892	—	9751	1703	4652	135	—	1200	1085	976

Powiat dzisieński

Dzisiaj	1515	10206	—	1223	4763	2290	—	19997	3707	5614	514	—	1295	7050	1817
Hermanowice	805	6761	—	961	—	1085	—	9612	2962	1866	217	—	—	1301	3266
Hotubice	71	5278	3508	1226	1519	3474	—	15076	2475	4337	783	4173	—	2168	1140
Jazno	3566	9913	—	702	171	1249	—	15601	3413	6375	213	—	—	1075	4525
Królewszczyna	1017	3630	—	153	4400	2739	—	11939	1849	2645	15	—	1368	4081	1981
Plissa	5394	30091	—	2400	4996	2215	—	45096	3532	13836	594	—	—	20519	6615
Prozoroki	721	11885	—	1524	—	1415	—	15545	2866	3330	296	—	—	5394	3659
Szarkowszczyna	8	3670	—	1260	1430	3782	—	10150	3250	2253	411	—	2053	1605	578
Ziabki	652	2568	—	118	—	—	—	3338	424	47	15	—	—	1952	900

Powiat mołodeczański

Krasne n. Uszą	570	2910	—	463	2657	502	—	7102	556	928	133	—	400	3653	1432
Mołodeczno	494	3462	7120	634	2899	8819	—	23428	636	1066	797	—	8000	11844	1085
Rajewszczyzna	56	787	—	120	69	127	—	1159	458	487	18	—	—	194	2

Powiat oszmiański

Boruny	185	733	172	—	—	1058	426	2574	135	538	—	—	1859	42	—
Dziewieniszki	308	2352	—	238	3382	1186	—	7466	989	4328	—	—	—	1260	889

Miejscowość	Nazwa spółdzielni	B i l a n s														
		S t a n c z y n n y					S t a n b i e r n y									
		Kasa i banki	Towary	Nieru-cho- mości	Rucho- mości	Dłużeń- cy za towary	Różni dłużni- cy	Straty	Suma bilan- sowa	Udziały	Fundu- sze spo- leczne i rezer- wy	Fun- dusz amori- tyza- cyjny	Wkłady oszczę- dność.	Weksle własne (akcep- ty)	Różni wierzy- cie le	Nad- wyżka
Gudogaj Holszany Konwaliszki Krewa Smorgonie Soły Żuprany	"Zgoda" "Promień" "Jedność" "Pomoc" "Siła" "Zgoda" "Zjednoczenie"	425 3 69 68 1050 754 2282	3151 2969 1918 3198 6109 5009 3649	— 8285 4922 4473 — — —	126 696 464 325 378 435 488	— 1885 451 806 5666 448 —	— 3470 928 2046 2675 1985 836	— 409 — — — — —	3702 17717 8752 10916 15878 8631 7255	989 3152 928 2532 1876 1573 1418	491 8456 4769 4196 3764 2523 766	— 623 1200 — — 97 50	— — — — — — —	— 1700 649 2000 700 800 300	1133 3786 1163 1580 7388 2160 2558	1089 — 43 608 2150 1478 2163
Powiat postawski																
Kobylnik Kożłowszczyzna Postawy Stare Haby Wołkóła Zanarocze	"Jedność" S.S.S. i Zbytu P.R. "Ziarno" "Siła" "Praca" "Rolnik"	125 956 951 53 14 401	2473 2694 4077 2432 529 1758	— 356 — — — —	260 219 520 206 165 420	640 — 3521 154 716 686	1629 1434 6917 — 623 805	— — 2201 — 923 —	5127 5659 18187 2845 2970 4070	1020 1663 943 711 348 2111	1716 704 943 493 276 1142	— — — — 72 210	— — — — — —	1700 — 3306 — 600 92	643 2223 12796 1266 1674 298	48 1069 1142 375 — 217
Powiat świeciański																
Dukszy Hoduciszki Ignalino Komaje Konstantynów Lyntupy Mielegiany Nowe Daugieliszki N.-Świeciany Piwowary Pociszki Śmietowszczyzna Świeciany Świr Twerecz Zaświrz	S. S. S. "Zjednoczenie" "Nadzieja" "Zorza" "Jedność" "Solidarność" S. S. S. S. S. S. N. S. S. S. "Vienybe" "Ateitis" "Przyszłość" "Oszczędność" "Snop" "Viltis" "Praca"	454 273 783 186 1114 604 125 1039 1194 49 27 731 3830 2313 2416 574	3702 2499 6672 5551 7950 11547 2961 5504 4096 2182 3516 1762 5252 11048 5591 1314	— — 1116 6187 — — — — — — 2182 — — — — —	220 408 1032 505 738 1567 412 341 1838 383 365 167 292 235 124	1411 79 3073 1167 800 5148 2601 2410 8936 290 170 621 1756 — 475	11895 144 7336 1611 1479 4162 2410 52 1490 1235 474 949 1648 2385 857 251	874 332 — — — — — 549 — — — — — — — —	18556 3735 20012 15207 12081 23028 15035 6936 18103 4139 4552 6412 13483 16038 9099 2738	236 780 3582 2465 523 2739 3099 988 150 8503 1249 476 170 3513 3032 1725 778	5 207 299 852 244 706 368 — 1073 92 78 50 316 — 59 —	— — — — — — — — — — — — — 5872 — — —	— — 2403 1147 6143 1800 1760 — 1262 — — — — — — —	18310 1720 2403 1147 1562 419 10754 1791 4516 5880 692 2240 973 1159 3597 1161 191	5 — 3161 674 1562 419 1282 50 339 339 706 2301 1839 3302 672	

Powiat wilejski

Chocienicyce
Kurzeniec
Łotyhol
Osipowice

680
1048
323
31

2076
3260
3171
247

—
—
1150
314

212
413
398
238

126
901
69
127

470
141
190
128

—
—
—
—

3564
5763
5301
1085

1489
2573
663
458

1245
888
3259
331

39
—
283
155

—
—
—
—

90
477
310
117

701
1825
786
24

Powiat wileńsko-trocki

Bortele
Czyżowszczyzna
Gierwiaty
Jaszuny
Korwele
Niemenczyn
Ogrodniki
Olkieniki
Orany
Ostrowiec k.W.
Pomerecze
Rudniki
Rudziszki
Sużany
Turgiele
W. Soleczniki
Worniany
Worona
Wilno
Wilno

1297
832
472
178
465
1516
214
48
455
1052
333
288
1297
127
97
1459
1440
91
2533

4407
1350
1986
1002
1141
3768
1405
2038
1469
3060
2443
1006
3412
1906
1604
18429
4405
3528
5799
621

—
—
—
200
—
4842
—
—
—
—
—
—
—
—
—
—
2008
3426
—
—
—
—

356
85
118
387
137
747
168
325
211
195
252
223
530
713
123
620
703
1
2816
810

—
—
172
—
—
327
315
418
—
—
—
1453
10338
1426
1166
3511
4672
222
—
10824

1708
16
969
2627
55
2423
1003
1504
206
1538
118
1434
4142
1859
971
2196
9791
2743
11734
2012

—
—
378
—
—
—
—
1996
420
—
656
—
393
241
—
1752
—
—
8257
—

7768
2283
3717
4772
1798
13623
3105
6329
2761
5845
3146
5002
20718
11020
4232
24853
24283
7934
28697
16800

1739
772
1065
468
678
2789
648
1841
327
909
779
1375
2584
2897
522
3839
1501
1778
2691
1918

3829
502
555
2119
467
8124
397
198
742
3605
76
1391
4925
6168
1891
13976
16805
3829
3073
7714

156
—
—
213
27
638
—
—
75
—
—
22
311
920
—
—
73
—
707
82

—
—
—
790
—
—
—
1300
300
—
—
500
2398
500
—
—
—
—
—
18000
—

526
650
1463
847
5
747
1419
2990
964
60
835
1714
8457
414
1199
2924
4679
2027
4036
4413

1518
309
634
335
621
1325
641
—
353
1271
1456
2043
121
620
4114
1225
300
190
2673

Wojew. nowogródzkie

Powiat baranowski

Baranowice
Fiedziuki
Hościłowice
Horodyszcze
Horodyszcze W.
Kroszyn
Lachowice
Mickiewicz
Mołczadź
Niedźwiedzice

881
104
119
498
310
—
382
25
288
2812

8896
1617
891
5654
2879
1950
4162
1470
1336
6262

—
—
—
—
—
4423
—
—
2770
—

973
252
143
633
481
937
256
71
362
1055

4277
89
75
742
549
304
—
407
767

5325
211
221
1013
39
886
560
—
4133
1928

20834
—
—
383
—
—
—
265
—

41186
2273
1449
8923
4258
8500
5360
1566
9561
12824

367
789
598
655
1848
516
1702
546
944
1221

325
535
35
1882
364
1905
1216
210
1881
8827

—
—
—
—
—
325
—
—
—
224

36700
300
—
3546
—
1500
700
5403
—

3794
190
351
2199
1061
3308
1415
218
1333
928

459
465
641
985
315
946
327
592
—
1624

Miejscowość	Nazwa spółdzielni	B i l a n s										S t a n b i e r n y						
		S t a n c z y n n y					S t a n b i e r n y					Suma bilan-sowa	Fundu-sze spo-łeczne i rezer-wy			Wekse własne (akcep-ty)	Różni wleży-ciele	Nad-wyżka
		Kasa i banki	Towary	Nieru-cho-ści	Rucho-omości	Dłuż-nicy za towary	Różni dłuż-nicy	Straty	Udziały	Fun-dusz amori-zyza-cyjny	Wkłady oszczęd-ności,							
Nowa Mysz	„Myszkanka“	190	542	—	148	552	276	—	1708	350	478	—	—	—	300	377	203	
Pierchrest	„Zjednoczenie“	200	4407	—	214	136	391	—	5348	1020	809	—	—	—	1295	1742	482	
Podlesie	„Wschód“	127	4275	—	455	1776	1319	—	7952	718	1219	—	—	—	635	4176	1204	
Rackany	„Ruń“	200	7178	278	1512	611	913	—	10692	1314	1619	98	—	—	887	5550	1224	
Rodkiewicz	„Niespodzianka“	155	838	—	140	325	—	—	1458	579	422	—	—	—	—	210	247	
Swojatyce	„Przyszłość“	2173	3776	412	254	783	182	—	7580	787	3773	—	—	—	—	98	2922	
Szczęsławice	„Praca“	470	1630	249	199	—	224	—	2772	1013	580	124	—	—	—	246	809	
Szelewe	„Trud“	1085	1087	—	218	63	513	—	2966	1114	849	—	—	—	—	116	887	
Wolna	„Snop“	154	3858	4133	918	406	2235	—	11704	1155	5668	170	—	—	1875	2266	570	
Zubielewice	„Jedność“	299	1278	—	172	11	220	—	1980	599	491	17	—	—	—	278	595	
Zerebkowice	„Zmaganie“	110	2983	749	2422	822	807	—	7893	1679	4254	—	—	—	500	298	1162	
Powiat lidzki																		
Bielica	„Los“	170	5098	6333	1219	886	4497	—	18203	3787	6211	5398	—	—	—	2239	568	
Bieniakonie	„Zorza“	6688	26670	25800	2028	16608	9268	—	87062	10391	35927	—	—	24821	—	9641	6282	
Butrymańce	„Braterstwo“	196	1586	10163	401	227	1357	—	13930	1694	10698	418	—	—	800	46	274	
Dajnow	„Braterstwo“	367	669	—	134	—	5	—	1175	490	369	—	—	—	—	300	16	
Ejszyski	„Rolnik“	1	1444	—	245	542	1839	1517	5588	411	125	—	—	—	1100	3929	23	
Ejszyski	„Zjednoczenie“	858	3807	—	395	3358	580	—	8998	1351	2445	40	—	—	2000	2830	332	
Gieranony	„Gasztołd“	—	2789	—	100	828	1912	—	5629	946	83	—	—	—	400	2118	2082	
Hermaniszki	„Jedność“	253	1014	2060	343	581	813	—	5064	308	2940	260	—	—	800	639	117	
Hoczary	„Ekonomia“	216	1067	—	245	658	163	—	2349	329	1463	—	—	—	—	313	244	
Iwie	„Jedność“	18	1291	10627	273	4215	3137	—	19561	2055	4556	—	—	—	8400	4051	499	
Koleśniki	„Jedność“	170	2881	—	144	167	135	—	3497	600	36	14	—	—	—	1830	1017	
Lida	„Talka“	6769	108149	183497	11877	42018	32089	—	384399	11633	64535	75979	10381	105098	—	97646	19127	
Lipniskzi	„Jedność“	5113	1819	—	265	2096	1047	—	10340	818	6049	72	—	—	—	1117	2284	
Nacza	„Wyzwolenie“	526	785	1555	133	667	1552	—	5218	668	1355	—	—	—	—	2441	754	
Nieciecza	„Zgoda“	150	1932	—	393	—	6056	—	8531	323	6339	—	—	—	—	709	1160	
Niemen	„Jutrzenka“	50834	22031	19035	6136	4607	3477	—	106120	5220	40256	1147	36690	—	3000	12133	7674	
Papiernia	„Zwycięstwo“	1	2165	—	252	628	967	—	4013	480	801	50	—	—	1152	1083	447	
Poleckiszki	„Snop“	658	2620	3479	418	511	1827	196	9513	1534	6535	—	—	—	3512	326	2622	
Sobotniki	„Siła“	384	1646	—	586	5058	4716	—	12586	1630	4736	—	—	—	900	797	784	
Wawiórka	„Przyszłość“	34	2727	—	398	1263	1464	—	5886	796	2609	—	—	—	—	—	—	
Werenów	„Jutrzenka“	352	2671	—	211	293	1928	—	5455	722	4160	—	—	—	—	—	573	
Zabłocie	„Wyzwolenie“	194	6110	8504	333	3349	4260	—	22750	5325	13564	—	—	—	—	2802	1059	

Powiat lidzki

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Zamościu pod Nr. 27, przy firmie „**Spółdzielcze Stowarzyszenie Spożycwców „Wożuczyn” w Wożuczynie** z odpowiedzialnością udziałami” pow. Tomaszów Lub., wpisano następującą zmianę dnia 2 sierpnia 1938 roku: Zarząd spółdzielni stanowią: Tomasz Swatowski, Józef Basak i Stanisław Czuchaj. 646

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Zamościu pod Nr. 12, przy firmie „**Hurtownia Współdzielcza w Biłgoraju** z odpowiedzialnością udziałami” dnia 5 sierpnia 1938 r. wpisano: Wpłata udziału przy przystąpieniu wynosi 2 zł. 647

Nr. 258 R. H. S. W dniu 7 października 1934 roku walne zgromadzenie spółdzielni pod firmą: „**Spółdzielcze Stowarzyszenie Spożycwców Lud w Widzach** z odpowiedzialnością udziałami” uchwaliło zmienić sposób wpłaty udziałów jak następuje: przy przystąpieniu do spółdzielni członek wpłaca jako pierwszą ratę 2 zł., a resztę dopisuje się wrotami od zakupów, bądź do ratami w ciągu 6 lat. W związku z tym Sąd Okręgowy w Wilnie jako rejestrowy na zasadzie art. 73 Ust. o spółdzielniach wzwa wszystkie wierzycieli wymienionej spółdzielni, którzy mimo zgłoszenia się w terminie nie zostali zaspokojeni lub zabezpieczeni — do stawienia się na rozprawę nad zamierzoną zmianą w dniu 15 września 1938 r. o godz. 11 do Sądu Okręgowego w Wilnie (pokój Nr. 35). 648

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Pińsku pod Nr. RS 600 przy firmie: „**Spółdzielnia Spożycwców „Łączmy się” w Pucznach** dnia 3 sierpnia 1938 r. wpisano: Z dniem 21 czerwca 1938 r. zarząd stanowi: Józef Koleśnikowicz, Jan Szlażko i Tomasz Łodyga. 649

Nr. I. R. S. IV. 19. Sąd Okręgowy w Rzeszowie po rozpoznaniu w dniu 13 maja 1938 r. sprawy **Spółdzielni Spożycwców Gwiazda** z odn. udz. w **Białobokach** o wpisanie do rejestru spółdzielni zmian zarządu postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru IV. 19. następujące dane: 5. Członek zarządu Ignacy Solarz, wykreśla się członka zarządu Jakuba Foltę. Data wpisu 1 czerwca 1938 r. 650

Nr. akt. I. R. S. IV. 17. Sąd Okręgowy w Rzeszowie po rozpoznaniu w dniu 13 maja 1938 roku sprawy **Spółdzielni Spożycwców Jedność w Korniaktowie** o wpisanie do rejestru spółdzielni zmian postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru IV. 17. następujące dane: 5. Człokowie zarządu Józef Paluch, Stanisław Bożek — wykreśla się członków zarządu Józefa Kielka i Antoniego Wojtynę. Data wpisu 13 czerwca 1938 r. 651

Nr. akt. I R. S. IV. 22. Sąd Okręgowy w Rzeszowie po rozpoznaniu w dniu 14 czerwca 1938 r. sprawy **Spółdzielni Spożycwców „Przyszłość” w Czarnej** o wpisanie do rejestru spółdzielni zmiany zarządu postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru IV. 22. następujące dane: 1. Nr. kolejny wpisu: 2. Wy-

brani członkowie zarządu: Władysław Rybak, Józef Markiel, Walenty Panek — wykreśla się Franciszka Pelca, Franciszka Dudzica. Józefa Rejmana. Data wpisu: 15 kwietnia 1938 r.

652

Nr. I. R. S. IV. 9. Sąd Okręgowy w Rzeszowie po rozpoznaniu w dn. 13 maja 1938 r. sprawy **Spółdzielni Spożycwców Jutrzenka w Siemyszu** o wpisanie do rejestru spółdzielni zmian — postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru IV. 19. następujące dane: 5. Członek zarządu Stanisław Bacal — wykreśla się członka zarządu Jana Olecha. Data wpisu: 1 czerwca 1938. 653

Sąd Okręgowy w Rzeszowie po rozpoznaniu w dniu 24 maja 1938 r. sprawy Franciszka Majkuta i innych w **Wólce** o wpisanie do rejestru spółdzielni nowozałożonej spółdzielni postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru IV. 77 następujące dane: 1. Nr. kolejny wpisu: 1. 2. a) Firma: **Spółdzielnia spożycwców „Snop” w miejscowości Wólka** z odpowiedzialnością udziałami, b) siedziba: miejscowość Wólka powiat Łańcut, c) odpowiedzialność członków: zadeklarowanymi udziałami. 3. Przedmiotem przedsiębiorstwa spółdzielni są następujące czynności, a to: a) kupować hurtowo, przerabiać oraz wytwarzać artykuły spożycia i przedmioty użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedawać je detalnie swoim członkom: b) przyjmować wkłady oszczędnościowe od członków na warunkach ustalonych przez radę nadzorczą i w granicach ogólnej sumy zadłużenia, przewidzianej w art. 15 statutu, przy wydawaniu wpłacającym imiennych dowodów wkładowych; c) prowadzić wszelkiego rodzaju działalność kulturalno-oświatową i społeczna. Uwaga do punktu a): Wrazach wyjątkowych walne zgromadzenie może zezwolić na sprzedaż towarów i nieczłonkom. 4. Udział wynosi 25 zł., z czego należy wpłacić 5 zł. przy zadeklarowaniu, a resztę nadal w ciągu 5 lat w ratach rocznych po 5 zł. Członek może mieć najwięcej 10 udziałów. 5. Członkowie zarządu: Franciszek Majkut, Wojciech Śmiałek i Wojciech Mazurek. 6. a) czas trwania nieograniczony, b) pismo do ogłoszeń: Społem, c) rok obrachunkowy: kalendarzowy, d) zarząd składa się z trzech osób powołanych przez radę nadzorczą, dwaj członkowie zarządu łącznie mają prawo reprezentowania firmy, e) ograniczenia uprawnień zarządu są zawarte w §§ 25 i 30 statutu, f) przepisy o likwidacji: ustawowe. Data wpisu: 31 maja 1938 r. 654

Sąd Okręgowy w Rzeszowie po rozpoznaniu w dniu 18 maja 1938 r. sprawy Marcina Szumiera i innych w **Łopuszce Wielkiej** o wpisanie do rejestru spółdzielni nowozałożonej spółdzielni postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru IV. 82 następujące dane: 1. Nr. kolejny wpisu 1. 2. Firma spółdzielni: „**Spółdzielnia Spożycwców „Zgoda” w Łopuszce Wielkiej** z odpowiedzialnością udziałami, siedziba: Łopuszka Wielka, powiat Przeworsk, rodzaj i zakres odpowiedzialności członków: odpowie-

działalność członków: zadeklarowanymi udziałami. 3. Przedmiot przedsiębiorstwa: Przedmiotem przedsiębiorstwa spółdzielni są następujące czynności, a to: a) kupować hurtowo, przerabiać oraz wytwarzać artykuły spożycia i przedmioty użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedawać je detalicznie swoim członkom, b) przyjmować wkłady oszczędnościowe od członków na warunkach ustalonych przez radę nadzorczą i w granicach ogólnej sumy zadłużenia, przewidzianej w art. 15 statutu, przy wydawaniu wpłacającym imiennych dowodów wkładowych, c) prowadzić wszelkiego rodzaju działalność kulturalno-oświatową i społeczną. Uwaga do punktu a) W razach wyjątkowych walne zgromadzenie może zezwolić na sprzedaż towarów i nieczłonkom. 4. Wysokość udziału, wpłat na udział i czas ich dokonywania: Udział wynosi 25 zł., z czego członek ma wpłacić kwotę 5 zł. przy zadeklarowaniu, dalszą kwotę 10 zł. do roku, a resztę najdalej w ciągu pięciu lat w ratach rocznych po 3 zł. 5. Imiona i nazwiska członków zarządu: Marcin Szmer, Marcin Małoń i Aleksander Piejko. 6. a) Czas trwania spółdzielni nieograniczony, b) pismo przeznaczone do ogłoszeń: „Społem”, c) rok obrachunkowy: kalendarzowy, d) liczba członków lub likwidatorów oraz sposób reprezentowania: Zarząd składa się z trzech osób, powołanych przez radę nadzorczą, dwaj członkowie zarządu łącznie mają prawo reprezentowania firmy, e) ograniczenia uprawnień zarządu: są zawarte w §§ 25 i 30 statutu, f) przepisy o likwidacji: ustawowe. Data wpisu: 22 czerwca 1938. 655

Sąd Okręgowy w Rzeszowie po rozpoznaniu w dniu 4 czerwca 1938 r. sprawy Ludwika Szydełko i innych w Cierpiszu o wpisanie do rejestru spółdzielni nowozałożonej spółdzielni postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru IV. 80, następujące dane: 1. Nr. kolejny wpisu: 1. 2. a) Firma: „Spółdzielnia Spożywców „Jedność” w Cierpiszu z odpowiedzialnością udziałami, b) siedziba: Cierpisz powiat Łańcut, c) odpowiedzialność członków: zadeklarowanymi udziałami. 3. Przedmiotem przedsiębiorstwa spółdzielni są następujące czynności, a to: a) kupować hurtowo, przerabiać oraz wytwarzać artykuły spożycia i przedmioty użytku domowego oraz gospodarczego, odsprzedawać je detalicznie swoim członkom; b) przyjmować wkłady oszczędnościowe od członków na warunkach ustalonych przez radę nadzorczą i w granicach ogólnej sumy zadłużenia, przewidzianej w art. 15 statutu, przy wydawaniu wpłacającym imiennych dowodów wkładowych; c) prowadzić wszelkiego rodzaju działalność kulturalno-oświatową i społeczną. Uwaga do punktu a): W razach wyjątkowych walne zgromadzenie może zezwolić na sprzedaż towarów i nieczłonkom. 4. Udział wynosi 25 zł., z czego członek winien wpłacić kwotę 10 zł. przy zadeklarowaniu, a resztę najdalej do 5-ciu lat w ratach rocznych po 3 zł. Członek może deklarować najwyżej 10 udziałów. 5. Członkowie zarządu: Ludwik Szydełko, Jan Musias, Andrzej Kaszowski. 6) a) czas trwania nieograniczony, b) pismo do ogłoszeń: „Społem”, c) rok obrachunkowy: kalendarzowy, d) zarząd składa się z trzech osób powołanych przez radę nadzorczą—dwaj członkowie zarządu łącznie mają prawo reprezentowania firmy, e) ograniczenia uprawnień zarządu są zawarte w §§ 25 i 30 statutu, f) do likwidacji mają zastosowanie przepisy ustaw. Data wpisu 3 czerwca 1938 r. 656

czony, b) pismo do ogłoszeń: „Społem”, c) rok obrachunkowy: kalendarzowy, d) zarząd składa się z trzech osób powołanych przez radę nadzorczą, dwaj członkowie zarządu łącznie mają prawo reprezentowania firmy, e) ograniczenia uprawnień zarządu są zawarte w §§ 25 i 30 statutu, f) przepisy o likwidacji: ustawowe. Data wpisu 10 czerwca 1938 r. 658

Sąd Okręgowy w Rzeszowie po rozpoznaniu w dniu 1 czerwca 1938 r. sprawy Piotra Lalo-wicza i innych w Krzeczowicach o wpisanie do rejestru spółdzielni nowozałożonej spółdzielni postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni Nr. rejestru IV. 78, następujące dane: 1. Numer kolejny wpisu: 1. 2. a) Firma: **Spółdzielnia Spożywców „Zjednoczenie” w Krzeczowicach** z odpowiedzialnością udziałami, b) siedziba: Krzeczowice pow. Przeworsk, c) odpowiedzialność członków zadeklarowanymi udziałami. 3. Przedmiotem przedsiębiorstwa spółdzielni są następujące czynności, a to: a) kupować hurtowo, przerabiać oraz wyrabiać artykuły spożycia i przedmioty użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedawać je detalicznie swoim członkom; b) przyjmować wkłady oszczędnościowe od członków na warunkach ustalonych przez radę nadzorczą i w granicach ogólnej sumy zadłużenia, przewidzianej w art. 15 statutu, przy wydawaniu wpłacającym imiennych dowodów wkładowych, c) prowadzić wszelkiego rodzaju działalność kulturalno-oświatową i społeczną. Uwaga do punktu a): w razach wyjątkowych walne zgromadzenie może zezwolić na sprzedaż towarów nieczłonkom. 4. Udział wynosi 25 zł., z czego należy wpłacić 5 zł. przy zadeklarowaniu, a resztę do pięciu lat w ratach rocznych po 4 zł. Członek może mieć najwyżej 10 udziałów. 5. Członkowie zarządu: Piotr Lalo-wicz, Józef Koleczak, Dymitr Kwaśniuk. 6. a) czas trwania: nieograniczony, b) czasopismo do ogłoszeń: „Społem”, c) rok obrachunkowy: kalendarzowy, d) zarząd składa się z trzech osób powołanych przez radę nadzorczą—dwaj członkowie zarządu łącznie mają prawo reprezentowania firmy, e) ograniczenia uprawnień zarządu są zawarte w §§ 25 i 30 statutu, f) do likwidacji mają zastosowanie przepisy ustaw. Data wpisu 3 czerwca 1938 r. 656

Sąd Okręgowy w Rzeszowie po rozpoznaniu w dniu 1 czerwca 1938 r. sprawy Michała Majchra i innych w Jagiele o wpisanie do rejestru spółdzielni nowozałożonej spółdzielni postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rej. IV. 79, następujące dane: 1. Numer kolejny wpisu: 1. 2. a) Firma: **Spółdzielnia Spożywców „Ludowa” w Jagiele** z odpow. udziałami, b) siedziba: Jagiela pow. Przeworsk, c) odpowiedzialność członków zadeklarowanymi udziałami. 3. Przedmiotem przedsiębiorstwa spółdzielni są następujące czynności, a to: a) kupować hurtowo, przerabiać oraz wytwarzać artykuły spożycia i przedmioty użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedawać je detalicznie swoim członkom, b) przyjmować wkłady oszczędnościowe na warunkach ustalonych przez radę nadzorczą i w granicach ogólnej sumy za-

dłużenia, przewidziane w art. 15 statutu przy wydawaniu wpłacającym imiennych dowodów wkładowych, c) prowadzić wszelkiego rodzaju działalność kulturalno-oświatową i społeczną. Uwaga do punktu a): W razach wyjątkowych walne zgromadzenie może zezwolić na sprzedaż towarów i nieczłonkom. 4. Udział wynosi 25 złotych, z czego członek ma wpłacić kwotę 5 zł. przy zadeklarowaniu, a resztę najdalej do pięciu lat w ratach rocznych po 5 zł. Członek może zadeklarować najwięcej 10 udziałów. 5. Członkowie zarządu: Michał Majcher, Małek Sebastian, Gliniak Jan. 6. a) czas trwania spółdzielni nieograniczony, b) pismo do ogłoszeń „Społem”, c) rok obrachunkowy: kalendarzowy, d) zarząd składa się z trzech osób powołanych przez radę nadzorczą — dwaj członkowie zarządu łącznie mają prawo reprezentowania firmy, e) ograniczenia uprawnień zarządu są zawarte w §§ 25 i 30 statutu, f) przepisy o likwidacji ustawowe. Data wpisu 3 czerwca 1938 roku.

657

Sąd Okręgowy w Cieszyne. Do rejestru spółdzielni S V-96 przy firmie **Chrześcijańska Spółka Spożywcza, spółdzielnia z ogr. odp. w Brennej**, dn. 31 stycznia 1938 wpisano: Firma brzmi odtąd: **Chrześcijańska Spółdzielnia Spożywców w Brennej** z odpowiedzialnością udziałami. Członkowie odpowiadają za zobowiązania spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem przedsiębiorstwa jest odtąd: Organizowanie i prowadzenie wszelkiego rodzaju zakładów gospodarczych oraz podejmowanie działalności społeczno-kulturalnej, w szczególności zaś: a) kupowanie hurtowo, przerabianie oraz wytworzenie artykułów spożycia, wszelkiego rodzaju napojów i przedmiotów użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedażanie ich detalicznie swoim członkom i nieczłonkom; b) przyjmowanie wkładów oszczędnościowych od członków na warunkach ustalonych przez radę nadzorczą i w granicach ogólnej sumy zadłużenia przewidzianej w § 15 statutu, przy wydawaniu wpłacającym imiennych dowodów wkładowych; c) prowadzenie wszelkiego rodzaju działalności kulturalno-oświatowej i społecznej. Udział wynosi 10 zł płatnych w 2 rocznych ratach po 5 zł. Członkowie zarządu Karet Jan i Gaszyk Józef ustąpili. Członkami zarządu zostali wybrani: Urbaś Rudolf i Macura Ludwik. Uchwałą walnego zgromadzenia z dnia 13 czerwca 1937 przyjęto nowy statut. Pismem przeznaczonym do ogłoszeń jest odtąd czasopismo „Społem”. Zarząd składa się z 4 członków. Spółdzielnię reprezentują dwaj członkowie zarządu łącznie. Zawierane przez zarząd kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez radę nadzorczą. W razie rozwiązania spółdzielni walne zgromadzenie wybiera trzech likwidatorów i określa sposób likwidacji z zachowaniem odnośnych przepisów, wskazanych w ustawie o spółdzielniach.

659

powiedzialnością dnia 10 kwietnia 1937 wpisano: Uchwałą walnego zgromadzenia z dnia 21 marca 1937 przyjęto nowy statut spółdzielni. Członkowie odpowiadają za zobowiązania spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem spółdzielni jest a) kupować hurtowo, przerabiać oraz wytwarzać artykuły spożycia i przedmioty użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedażać je detalicznie swoim członkom, b) przyjmować wkłady oszczędnościowe od członków na warunkach ustalonych przez radę nadzorczą i w granicach ogólnej sumy zadłużenia, przewidzianej w art. 15 statutu, przy wydawaniu wpłacającym imiennych dowodów wkładowych, c) prowadzić wszelkiego rodzaju działalność kulturalno-oświatową i społeczną. W razach wyjątkowych walne zgromadzenie może zezwolić na sprzedaż towarów i nieczłonkom. Udział wynosi 25 zł i winien być wpłacony w ciągu najdalej pięciu lat po 5 zł w ratach rocznych. Spółdzielnię zawiązano na czas nieograniczony. Pismo przeznaczone do ogłoszeń: czasopismo „Społem” w Warszawie. Rok obrachunkowy: rok kalendarzowy. Zarząd składa się z 3 osób, wybranych na czas nieograniczony. Spółdzielnię reprezentują dwaj członkowie zarządu łącznie. Zawierane przez zarząd w imieniu spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez radę nadzorczą. W razie rozwiązania spółdzielni walne zgromadzenie wybiera 3 likwidatorów i określa sposób likwidacji z zachowaniem przepisów o likwidacji w ustawie o spółdzielniach.

660

Sąd Okręgowy w Cieszyne. Do rejestru spółdzielni S IV-106 przy firmie **Rolnicza Spółka Spożywcza w Wiśle**, spółdzielnia z ograniczoną odpowiedzialnością, dnia 30 grudnia 1937 wpisano: Członek zarządu Jerzy Niemiec ustąpił. Członkiem zarządu wybrano Jana Pilcha.

661

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Zamościu pod Nr. 542 wpisano następującą firmę dnia 6 sierpnia 1938 roku: „**Spółdzielnia Spożywców „Gromada” w Latyczynie** z odpowiedzialnością udziałami”. Siedziba w Latyczynie, gm. Radecznica, pow. Zamość. Przedmiotem przedsiębiorstwa jest: kupować hurtowo, przerabiać oraz wytwarzać artykuły spożycia i przedmioty użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedażać je detalicznie swoim członkom; przyjmować wkłady oszczędnościowe od członków w granicach sumy zadłużenia; prowadzić działalność kulturalno-oświatową i społeczną. Udział wynosi 25 zł., płatny przy zapisaniu się w kwocie 5 zł., a resztę w ciągu najdalej czterech lat po 5 zł. w ratach rocznych. Zarząd stanowią: Wacław Roszuk, Paweł Wiktor i Wojciech Buczek. Ogłoszenia umieszczane będą w „Społem” w Warszawie. Zarząd składa się z 3-ch członków. Oświadczenia woli w imieniu spółdzielni składają i za spółdzielnię pod stemplem firmy podpisują łącznie dwaj członkowie zarządu. Zawierane przez zarząd w imieniu spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia rady nadzorczej.

662

Sąd Okręgowy w Cieszyne. Do rejestru spółdzielni IV-106 przy firmie **Rolnicza spółka spożywcza w Wiśle**, spółdzielnia z ograniczoną od-

Sąd Okręgowy w Zamościu jako rejestrowy wzywa wszystkich wierzycieli f. **Gospodarczo-Spożywcza Spółka „Jedność”** spółdzielnia z ograniczoną odpowiedzialnością w Wiszniowie, gm. Miętkie, pow. Hrubieszów, na rozprawę wyznaczoną na dzień 1 października 1938 r. o godz. 12, w celu złożenia wniosków i sprzeciwów w związku z uchwałą walnego zgromadzenia z dnia 22 kwietnia 1938 r. powziętą w przedmiocie zniesienia odpowiedzialności zadeklarowanymi udziałami oraz zmniejszeniem wpłaty na udział z 10 zł. na 5 zł. — RS. 261.

645

Dnia 1 lipca 1938 r. Sąd Okręgowy w Stryju w sprawie spółdzielni „**Oszczędność**”, **Spółdzielnia Spożywcza** z odpowiedzialnością udziałami w Rypnem o wpisanie do rejestru zmiany członków zarządu postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru I RS. III. 309 następujące dane: 1) Członkowie zarządu Józef Cesarz, Kazimierz Pawlaczek ustąpili. Członkami zarządu zostali wybrani: Władysław Akilaszek i Andrzej Kadlewicz.

663

Sąd Okręgowy, jako rejestrowy w Kielcach dnia 9 sierpnia 1938 r. wpisał do rejestru spółdzielni pod Nr. RS. 583 następujące dane: Firma nowozarejestrowanej spółdzielni brzmi: **Spółdzielnia Spożywców „Naprzód” w Klempiu - Górnym**, z odpowiedzialnością udziałami. Siedzibą spółdzielni są: Klempie - Górne, gmina Oleśnica, powiat stopnickiego. Członkowie spółdzielni odpowiadają za zobowiązania spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem przedsiębiorstwa jest: organizowanie i prowadzenie wszelkiego rodzaju zakładów gospodarczych oraz podejmowanie działalności społeczno - kulturalnej, w szczególności zaś: kupno hurtowe, przerabianie oraz wytwarzanie artykułów spożycia i przedmiotów użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedaż ich detalicznie swoim członkom; przyjmowanie wkładów oszczędnościowych od członków na warunkach ustalonych przez radę nadzorczą i w granicach ogólnej sumy zadłużenia, przewidzianej art. 15 stt., przy wydawaniu wpłacających imiennych dowodów wkładowych; prowadzenie wszelkiego rodzaju działalności kulturalno-oświatowej i społecznej. W razach wyjątkowych walne zgromadzenie może zezwolić na sprzedaż towarów i nieczłownikom. Udział wynosi 25 zł. przy czym: 10 zł. płatne jest przy zapisaniu się do spółdzielni, reszta w ratach po 3 zł. rocznie, płatne najdalej w ciągu lat 5-ciu. Zarząd stanowią: Tomasz Wach — przewodniczący, Wacław Wach — zastępca przewodniczącego i Marcin Bystrowski — skarbnik. Czas trwania spółdzielni nieograniczony. Pismem przeznaczonym do ogłoszeń jest czasopismo „Społem” w Warszawie; rokiem obrachunkowym jest rok kalendarzowy; zarząd składa się z 3-ch członków; zarząd reprezentuje spółdzielnię w ten sposób, że pod stemplem firmy podpisują łącznie dwaj członkowie zarządu; zawierane przez zarząd w imieniu spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości, wymagają zatwierdzenia

przez radę nadzorczą; w razie rozwiązania spółdzielni walne zgromadzenie określa sposób likwidacji z zachowaniem odnośnych przepisów, wskazanych w ustawie o spółdzielniach.

664

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Łodzi pod Nr. 590/Sp. wciągnięto dnia 25 czerwca 1938 roku następujący wpis: „**Malarz” Spółdzielnia Pracy** z odpowiedzialnością udziałami w Łodzi”. Łódź, ul. Zgierska Nr. 24. Członkowie odpowiadają za zobowiązania spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem spółdzielni jest: wykonywanie pracy malarzkiej i remontowo budowlanej, dzierżawienie, nabywanie i budowanie nieruchomości. Udział wynosi 50 złotych, płatnych 10 złotych przy przystąpieniu do spółdzielni, a reszta w 8 ratach miesięcznych po 5 złotych. Zarząd stanowią: Antoni Piestrzyński, Józef Pakulski i Andrzej Król. Wszelkie ogłoszenia umieszczane będą w czasopiśmie „Społem”. Zarząd składa się z 3-ch członków i 1 zastępcy. Weksle, pełnomocnictwa, umowy i wszelkie zobowiązania podpisują dwaj zarządcy łącznie. Natomiast korespondencję bieżącą i pokwitowania podpisuje każdy z członków zarządu samodzielnie. Likwidacja prowadzona będzie zgodnie z ustawą o spółdzielniach.

665

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Łucku dnia 4 sierpnia 1938 r. pod. NR. RS. VIII. 718/4 przy firmie **Spółdzielnia Spożywców „Cumań” pracowników Ordynacji Ołyckiej** z odpowiedzialnością udziałami wpisano: „Dnia 2 kwietnia 1938 r. do zarządu wybrano Antoniego Wrone, Jana Bogdańskiego i Henryka Kaczyńskiego.

666

Sąd Okręgowy w Cieszynie. Do Rejestru Spółdzielni Nr. VI — 35 przy firmie: **Spółdzielnia Spożywców „Spójnia”** z odpowiedzialnością udziałami w Bielsku dnia 3 marca 1938 wpisano: Członkowie zarządu Jerzy Rucki i Edward Weber ustąpili. Członkami zarządu wybrano: Rudolfa Donocika i Władysława Markiewicza.

667

Sąd Okręgowy w Cieszynie. Do rejestru spółdzielni Nr. IV—202 przy firmie **Ludowa Spółka Spółdzielnia Spożywców w Cieszynie — Bobru** k z odpow. udziałami dnia 3 maja 1938 wpisano: Uchwałą walnego zgromadzenia z dnia 30 stycznia 1938 zmieniono §§ 1, 5, 10, 12, 23 i 39 statutu. Przepisy o likwidacji: uzyskana po zaspokojeniu wierzycieli i wypłaceniu udziałów pozostałość zostanie przekazana na cele użyteczności publicznej, według uchwały ostatniego walnego zgromadzenia spółdzielni.

668

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Pińsku w dniu 10. VIII. 1938 r. za Nr. RS 628 wciągnięto: **Spółdzielnia Pracy Krawiecko-Bielżniarska „Strój”** Absolwentek Szkoły Zawodowej z odpowiedzialnością udziałami w Łunińcu, Łuniniec, pow. łuniniecki, woj. poleskie. Członkowie odpowiadają za zobowiązania spółdzielni tylko zadeklarowanymi udziałami. Dla osiągnięcia swych celów spółdzielnia wykonywa we wła-

snych warsztatach lub mieszkaniach swych członków wszelkie roboty z zakresu krawiectwa i galanterii stroju kobiecego, na zamówienie lub na sprzedaż i w tym celu prowadzi punkty sprzedaży, przy czym w zakresie galanterii sprzedaje również wyroby obce, narazie przez spółdzielnię nieprodukowane lecz niezbędne dla obsługiwanego przez nią klienteli. Przystępując do spółdzielni członek wpłaca całkowite wpisowe w wysokości 3 zł, oraz deklaruje co najmniej jeden udział w wysokości 25 zł, na rachunek którego wpłaca 10 zł. Reszta udziału powinna być uiszczona w równych ratach miesięcznych po 3 zł w ciągu 5 miesięcy od dnia przystąpienia. Zarząd stanowią: Pelagia Kozakiewicz, Maria Zawistowicz i Walentyna Sawicz. Czas trwania spółdzielni nieograniczony. Pismo przeznaczone do ogłoszeń: „Społem”. Rok obrachunkowy kalendarzowy. Zarząd składa się z 3 członków, oraz jednego zastępcy. Zarząd prowadzi wszystkie sprawy spółdzielni w granicach statutu. Korespondencję bieżącą oraz pokwitowania spółdzielni podpisuje pod jej stemplem jedna z członków Zarządu. Natomiast do ważności weksli, pełnomocnictw, umów i zobowiązań niezbędne są podpisy dwóch członków zarządu pod stemplem spółdzielni. W razie uchwalenia likwidacji walne zgromadzenie wybiera trzech likwidatorów, którzy sporządzają bilans, wzywają wierzycieli, realizują majątek spółdzielni.

669

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Równem, dnia 9 lipca 1938 r. pod Nr. RS 930 wpisano następującą firmę: **Spółdzielnia Spożywców „Promień” w Temnohajcach** z odpowiedzialnością udział. Siedziba w Temnohajcach, gminy katerburskiej, pow. krzemieckiego, woj. wołyńskiego. Spółdzielnia organizuje i prowadzi wszelkiego rodzaju zakłady gospodarcze oraz podejmuje działalność społeczno - kulturalną, w szczególności zaś: kupuje hurtowo, przerabia oraz wytwarza artykuły spożywcze i przedmioty użytku domowego oraz gospodarczego i odprzedaż je detalicznie swoim członkom; przyjmuje wkłady oszczędnościowe od członków na warunkach ustalonych przez radę nadzorczą i w granicach ogólnej sumy zadłużenia, przewidzianej w art. 15 statutu, przy wydawaniu wpłacającym imiennych dowodów wkładowych; prowadzi wszelkiego rodzaju działalność kulturalno - oświatową i społeczną. W razach wyjątkowych walne zgromadzenie może zezwolić na sprzedaż towarów nieczłonkom. Udział wynosi 25 złotych, wpłacanych przy przystąpieniu 5 złotych, resztę zaś w ciągu najdalej 5 lat po 4 zł rocznie. Zarząd stanowią: Maksym Hudź, Eugeniusz Kryworuczko i Teodor Humeńnik. Pismem przeznaczonym do ogłoszeń spółdzielni jest czasopismo „Społem” w Warszawie. Zarząd składa się z 3-ch członków. Zarząd zarządza wszystkimi sprawami spółdzielni. Oświadczenia woli w imieniu spółdzielni składają i za spółdzielnię podpisują łącznie dwaj członkowie zarządu. Zawierane przez zarząd w imieniu spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez radę nadzorczą i

dopiero przy zachowaniu tego warunku obowiązują spółdzielnię. W razie rozwiązania spółdzielni zgromadzenie walne wybiera 3-ch likwidatorów i określa sposób likwidacji z zachowaniem odpowiednich przepisów wskazanych w ustawie o spółdzielniach.

670

Sąd Okręgowy we Lwowie. Dnia 26.VIII. 1938 wpisano do rejestru spółdzielni Nr. 1330 firmy **„Leśnik” Spółdzielnia z odpowiedzialnością udziałami we Lwowie**, że uchwałą walnego zgromadzenia z dnia 24 kwietnia 1938 zmieniono § 37 i 40 statutu. Pismem do ogłoszeń spółdzielni jest odtąd czasopismo „Społem” w Warszawie. Dawny zarząd ustąpił. Członkami zarządu wybrani zostali inż. Ludwik Kulig i Henryk Dąbrowski.

672

Sąd Okręgowy w Kielcach, Wydział Rejestrowy, dnia 20 sierpnia 1938 roku przy firmie **Spółdzielnia Spożywców „Zgoda” w Psarach** z odpowiedzialnością udziałami RS. 584 wpisano: Firma spółdzielni brzmie: Spółdzielnia Spożywców „Zgoda” w Psarach z odpowiedzialnością udziałami. Siedzibą spółdzielni są Psary, gmina Bodzentyn, powiatu kieleckiego. Członkowie spółdzielni odpowiadają za zobowiązania spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem przedsiębiorstwa jest: organizowanie i prowadzenie wszelkiego rodzaju zakładów gospodarczych oraz podejmowanie działalności społeczno - kulturalnej, w szczególności zaś: a) kupno hurtowe, przerabianie oraz wytwarzanie artykułów spożywczych, przedmiotów użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedaż ich detalicznie swoim członkom; w razach wyjątkowych walne zgromadzenie może zezwolić na sprzedaż towarów i nieczłonkom; b) przyjmowanie wkładów oszczędnościowych od członków na warunkach ustalonych przez radę nadzorczą i w granicach ogólnej sumy zadłużenia, przewidzianej w art. 15 statutu, przy wydawaniu wpłacającym imiennych dowodów wkładowych; c) prowadzenie wszelkiego rodzaju działalności kulturalno - oświatowej i społecznej. Udział wynosi 25 złotych i jest płatny: 5 zł. przy zapisaniu się do spółdzielni, reszta w ratach po cztery złote rocznie, w ciągu najdalej 5 lat. Zarząd stanowią: Antoni Wzorek, Jan Harabin i Józef Bochnacki. a) Czas trwania spółdzielni nieograniczony; b) pismem do ogłoszeń jest czasopismo „Społem” w Warszawie; c) rokiem obrachunkowym jest rok kalendarzowy; d) zarząd składa się z trzech osób. W razie rozwiązania spółdzielni walne zgromadzenie wybiera trzech likwidatorów. Oświadczenia woli w imieniu spółdzielni składają i za spółdzielnię pod stemplem firmy podpisują łącznie 2 członkowie zarządu; e) zawierane przez zarząd w imieniu spółdzielni kontrakty w sprawach kupna lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez radę nadzorczą i dopiero przy zachowaniu tego warunku obowiązują spółdzielnię; g) w razie rozwiązania spółdzielni walne zgromadzenie określi sposób likwidacji z zachowaniem odpowiednich przepisów, wskazanych w ustawie o spółdzielniach.

675

DO MARYNAT JESIENNYCH

n a j l e p s z y

OCET **M**OCNY »**S**POŁEM«

Zakłady Wytwórcze »SPOŁEM« w Kielcach